www.altiacorporation.com

TILINPÄÄTÖS
2014

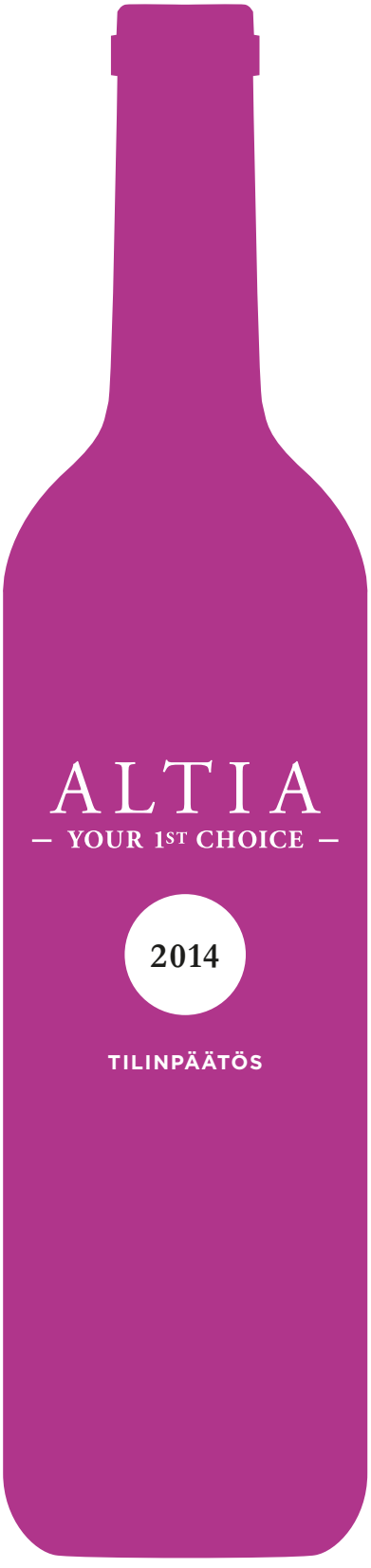

_Sisältö

04 *Altian vuosi*

06 *Toimitusjohtajan katsaus*

08 *Hallituksen toimintakertomus*

18 *Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)*

19 *Konsernitase (IFRS)*

20 *Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)*

21 *Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)*

22 *Konsernitilinpäätöksen liitetiedot*

60 *Konsernin tunnusluvut*

64 *Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)*

65 *Emoyhtiön tase (FAS)*

67 *Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)*

68 *Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot*

76 *Hallituksen voitonjakoesitys*

77 *Tilintarkastuskertomus*

78 *Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä*

83 *Palkka- ja palkkioselvitys*

86 *Hallitus*

88 *Johtoryhmä*

90 *Yhteystiedot*

_Altia – parhaisiin

Altia on Pohjoismaiden ja Baltian johtava alkoholijuomayhtiö, jonka tuotevalikoima koostuu viineistä ja väkevistä juomista. Altia valmistaa, jakelee, markkinoi, myy, vie ja tuo maahan omia ja päämiestuotteita.

Altian omia brändejä ovat muun muassa **Blossa, Chill Out, Explorer, Grönstedts, Jaloviina, Koskenkorva, Larsen, O.P. Anderson, Renault, Xanté** ja **Skåne Akvavit.** Niillä on vahva markkina-asema ja monilla pitkä historia vaalittavanaan.

Altian päämiestuotteiden valikoima koostuu sekä paikallisista että kansainvälisistä brändeistä eri puolilla maailmaa. Niihin kuuluvat esimerkiksi **Codorníu, Drostdy-Hof, Jack Daniel's, Nederburg, Ravenswood** ja **Robert Mondavi.**

Altialla on Pohjoismaiden ja Baltian alueella kattava tuotanto-, myynti- ja logistiikkaverkosto, jonka avulla se palvelee laajasti asiakkaita, päämiehiä ja kuluttajia lähellä markkinoita.

hetkiin

Altia-konsernin avainluvut	***2014***	***2013***	***2012***
Liikevaihto, milj. €	**426,3**	475,8	483,3
Liikevoitto/-tappio, milj. €	**-18,6**	0,7	29,3
(% liikevaihdosta)	**-4,4**	0,1	6,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	**17,9**	17,4	26,7
(% liikevaihdosta)	**4,2**	3,7	5,5
Tulos ennen veroja, milj. €	**-20,4**	-3,8	24,6
(% liikevaihdosta)	**-4,8**	-0,8	5,1
Tilikauden voitto/tappio, milj. €	**-18,1**	-3,1	20,7
(% liikevaihdosta)	**-4,3**	-0,6	4,3
Tilikauden voitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. €	**18,3**	13,6	18,0
(% liikevaihdosta)	**4,3**	2,9	3,7
Taseen loppusumma, milj. €	**501,5**	577,7	594,4
Oman pääoman tuotto, %	**-11,2**	-1,6	10,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	**-4,0**	0,9	7,7
Omavaraisuusaste, %	**28,7**	29,2	33,2
Nettovelkaantumisaste, %	**34,2**	65,4	66,9
Henkilöstö keskimäärin	**987**	1 074	1 108

_Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2014 oli vaiheikas Altialle. Voimme yleisesti olla tyytyväisiä pystyttyämme pitämään liikevoittomme ilman kertaluonteisia eriä vuoden 2013 tasolla liikevaihdon laskettua 10,4 prosenttia. Samaan aikaan olemme toteuttaneet merkittäviä strategiaamme ja organisaatiotamme koskevia muutoksia, jotka auttavat meitä olemaan kilpailukykyisempiä ja kannattavampia tulevaisuudessa. Tämä ei olisi ollut mahdollista ilman sitoutunutta ja ammattitaitoista henkilöstöä, joka on uhrannut paljon energiaa ja aikaa Altian tulevaa menestystä varten.

Altian uuteen strategiaan sisältyvällä tehostamisohjelmalla tavoittelemme 20 miljoonan euron säästöjä ja parempaa kannattavuutta vuoden 2016 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä teimme liikearvoihin ja muihin aineettomiin omaisuuseriin arvonalennuksia, jotka yhdessä uudelleenjärjestelykulujen kanssa veivät vuoden 2014 liikevoiton kertaluontoisten erien jälkeen raskaasti tappiolle.

Voimme olla tyytyväisiä omien brändiemme suoriutumiseen vuonna 2014. Olemme onnistuneet kasvattamaan tulostamme merkittävästi haastavassa markkinaympäristössä. Olemme myös kasvattaneet markkinaosuuttamme kolmilla pohjoismaisilla markkinoilla. Industrial Services -toiminnan liikevaihto laski johtuen hinnoittelurakenteesta, joka muuttui ohran hinnan laskun myötä. Tästä huolimatta olemme pystyneet säilyttämään tuloksellisuutemme ja vahvistamaan asemaamme sekä tärkkelys- että rehuliiketoiminnassa. Päämiesliiketoimintamme kohtasi suurimmat haasteet, erityisesti viinien maahantuonnissa Ruotsissa. Tartumme näihin haasteisiin uuden strategiamme puitteissa, uudistetun organisaatiomme avulla yhdessä avainkumppaneidemme kanssa.

Teimme suuren muutoksen siirtäessämme viinintuotannon Tanskasta Rajamäelle. Siirto luo merkittäviä synergiaetuja, jotka hyödyttävät tuotemerkkejämme ja markkinoitamme. Hyödyt olivat osittain nähtävissä jo vuonna 2014 ja toteutuvat kokonaisuudessaan vuonna 2015. Konjakkiliiketoiminnan osalta olemme jatkaneet suunnitelmamme mukaisesti liiketoiminnan integrointia yhdeksi kokonaisuudeksi, ja projekti saatetaan loppuun vuonna 2015. Tabasalun tehtaalla tuotantomäärämme nousivat merkittävästi vuonna 2014 – odotamme tämän kehityssuunnan jatkuvan vuonna 2015.

Julkistimme uuden strategiamme syyskuussa 2014. Strategian tavoitteena on parantaa operatiivista tehokkuuttamme sekä luoda pohja kilpailukyvyn ja kannattavuuden kestävälle kehittämiselle.

Uuden strategian myötä olemme myös uudistaneet organisaatioitamme vastataksemme paremmin nykyisiin markkinahaasteisiin ja parantaaksemme suoritusnopeuttamme. Jo vuoden 2014 aikana tunnistimme ja tietyiltä osin myös toteutimme tarvittavia muutoksia arvoketjumme tehokkuuden lisäämiseksi. Vuonna 2015 tähtäämme kannattavuutemme parantamiseen ja luomme edellytyksiä pitkän tähtäimen kestävälle kasvulle. Yksi kaupallisen strategiamme tärkeimmistä osa-alueista on avaintuotteisiimme keskittyminen ja niiden vahvistaminen resurssien tehokkaammalla kohdentamisella. Järjestelimme myyntiorganisaatiomme uudelleen yhdistämällä erilliset myyntiyksiköt yhdeksi, vahvemmaksi kokonaisuudeksi. Uskomme, että tämä vahvistaa ja tehostaa toimintaamme mikä kertyy asiakkaidemme ja kumppaniemme hyödyksi. Vahvistamme panostuksiamme innovaatioihin luodaksemme uutta kasvua markkinoillamme ja satsaamme voimakkaasti avainbrändeihimme, kuluttajien parempaan ymmärtämiseen ja tiiviimpään yhteistyöhön päämiestemme kanssa.

Altian kilpailukyky perustuu erittäin osaaviin ja motivoituneisiin työntekijöihimme. Altian yrityskulttuuri rakentuu kulmakiville, joista olemme valinneet johtamisen kehittämisen painopistealueeksi vuonna 2015. Tällä tavoin mahdollistamme ja edistämme vahvaa yksilö- ja yhtiötason suorituskykyä.

Jatkamme ponnisteluja luodaksemme kasvua yhdessä asiakkaidemme ja päämiestemme kanssa ja tehdäksemme kuluvasta vuodesta paremman. Haluan kiittää lämpimästi teitä kaikkia panoksestanne Altian toimintaan vuonna 2014.

Pekka Tennilä
TOIMITUSJOHTAJA

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12. 2014

Altia-konsernin liiketoiminnan kehitys jatkui edelleen haastavana. Altian toimintaan vaikutti myös talouden laskusuhdanne, joka heijastui alkoholin kulutukseen ja markkinoiden kilpailutilanteeseen samalla, kun alan sääntely on tiukentunut. Altian toiminta-alueella väkevien alkoholijuomien myynti jatkoi laskua, mutta yhtiön markkinaosuudet kasvoivat. Tietyillä markkinoilla myös viinien myynti hidastui ja kääntyi jopa laskuun. Altian omien viinien ja päämiestuotteiden markkinaosuudet laskivat lähinnä Ruotsissa.

Konsernin liikevaihto oli 426,3 miljoonaa euroa, jossa on laskua 10,4 % vertailuvuoteen (2013: 475,8 miljoonaa euroa). Valuuttakurssien vaikutus liikevaihtoon oli noin -10,6 (0,1) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski eniten Tanskan Svendborgin tehtaan sopimusasiakkuuksien päättämisen ja sopimuspalveluiden volyymien pienentymisen vuoksi. Altian viinien ja glögien tuotannon siirto Svendborgin tehtaalta Tanskasta Rajamäen tehtaalle Suomeen saatettiin suunnitelman mukaisesti loppuun vuoden 2014 aikana.

Liikevaihdon merkittävästä laskusta huolimatta liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli vertailuvuoden tasolla, 17,9 miljoonaa euroa (17,4 miljoonaa euroa). Kannattavuuden suhteelliseen paranemiseen vaikuttivat lähinnä vuoden 2013 lopussa käynnistetyt tehostamistoimenpiteet ja vuoden 2014 aikana toteutetut kustannussäästöt. Kertaluonteisten erien jälkeinen liikevoitto oli -18,6 miljoonaa euroa (0,7 miljoonaa euroa). Kertaluonteiset erät liittyivät merkittäviin liikearvon ja aineettoman omaisuuden arvonalentumistappioihin sekä uudelleenjärjestelykuluihin. Yhtiön omavaraisuusaste oli 28,7 % (29,2 %) ja nettovelkaantumisaste lähes puolittui vertailuvuodesta ja oli 34,2 % (65,4 %). Yhtiön tase on siten vahvistunut. Tehdyt strategiset toimenpiteet luovat näin ollen pohjan paremmalle liiketoiminnan kannattavuudelle.

Altia julkisti syyskuussa 2014 uuden strategian, jolla tähdätään operatiivisen toiminnan, kilpailukyvyn ja kannattavuuden parantamiseen. Altia haluaa luoda uutta kasvua muuttuneessa toimintaympäristössä vahvistamalla avaintuotemerkkejään ja yhteistyötä päämiesten kanssa sekä investoimalla entistä vahvemmin tuotekehitykseen. Uuden strategian edellyttämien toimenpiteiden vuoksi henkilöstövähennyksiltä ei kuitenkaan vältytty. Neuvottelut henkilöstön edustajien kanssa käytiin paikallisen lainsäädännön mukaisesti Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa ja Latviassa. Niiden jälkeen yhtiön liiketoimintarakenne ja organisaatio järjesteltiin uudestaan.

Altia-konsernin vuoden 2014 tilinpäätös on laadittu IFRS-standardien mukaisesti. Vertailulukuina on käytetty vuoden 2013 vastaavan jakson lukuja, ellei toisin ole mainittu (luvut suluissa).

TOIMINTAYMPÄRISTÖ 2014

Suomen, Ruotsin ja Norjan osalta vähittäiskauppa tarkoittaa alkoholijuomien myyntiä monopoleista. Luvut perustuvat monopolien (Alko, Systembolaget ja Vinmonopolet) julkaisemiin litramääräisiin myyntivolyymitilastoihin. Tanskan, Viron ja Latvian tiedot perustuvat Altian omiin, paikallisiin arvioihin.

Vuosi 2014 jatkui vertailuvuoden kaltaisena väkevien alkoholijuomien myynnin laskun jatkuessa Altian toiminta-alueella. Muutoksena aikaisempaan viinien myynnin kasvu hidastui ja kääntyi laskuun tietyillä markkinoilla. Kaikille monopolimaille yhteistä oli kuitenkin kuluttajien siirtyminen suosimaan kevyempiä ja alkoholipitoisuudeltaan miedompia juomia. Tämän trendin vuoksi erityisesti kuohu- ja roséviinien myynti on kasvanut voimakkaasti. Pohjoismaita leimaa edelleen

vilkas rajakauppa Suomen ja Viron, Tanskan ja Saksan, Ruotsin ja Norjan sekä Ruotsin ja Saksan välillä johtuen suurista hintaeroista maiden välillä.

Suomessa alkoholijuomien kokonaismyynnin muutos vuonna 2014 oli -2,6 % (-3,0 %). Väkevien alkoholijuomien myynnin kehitys oli -4,6 % (-5,1 %) ja viinien vastaavasti -1,2 % (-1,8 %). Väkevien alkoholijuomien osalta erityisesti viinan ja vodkan, brandyn ja konjakkien sekä likööorien myyntimäärät olivat selvästi edellistä vuotta alhaisemmat. Viinien osalta punaviinien ja väkevöityjen viinien volyymi laski vertailuvuodesta, kun taas valko-, rosé- ja kuohuviinien myynti jatkoi kasvuaan.

Viron merkitys suomalaisten kuluttamien alkoholijuomien ostopaikkana ei Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen syyskuussa 2014 julkaisemien tilastojen mukaan enää kasva. Matkustajatuonnin osuus väkevien kulutuksesta Suomessa on kuitenkin merkittävä, noin 27,0 % ja viineistä noin 18,0 %. Arviomme mukaan pääsyy kasvun pysähtymiseen ovat tiukentuneet matkustajatuontiohjeistukset, jotka tulivat voimaan Suomessa heinäkuun 2014 alusta.

Ruotsissa alkoholijuomien kokonaismyynnin kehitys oli 0,5 % (1,3 %) raportointivuonna. Väkevien alkoholijuomien myynnin kehitys oli -2,9 % (-2,5 %) ja viinien vastaavasti 0,0 % (1,7 %). Väkevien juomien myynnin lasku oli voimakkainta konjakeissa ja brandyissä sekä vodkissa. Viineissä erityisesti väkevöityjen viinien ja punaviinien myynti laski, kun taas rosé- ja kuohuviinien myynti oli vahvassa kasvussa.

Norjassa alkoholijuomien kokonaismyynnin kehitys oli 0,6 % (0,8 %) raportointivuonna. Väkevien alkoholijuomien myynti kehittyi -2,0 % (-3,1 %) ja viinien 0,5 % (1,0 %). Väkevien alkoholijuomien myynnin lasku oli voimakkainta konjakeissa ja brandyissä sekä likööreissä. Väkevöityjen viinien ja punaviinien myynti laski hieman, kun taas rosé- ja kuohuviinien myynti jatkoi kasvuaan voimakkaasti.

Virossa kokonaismarkkinan on arvioitu laskeneen noin 5,0 % vuoden 2014 aikana. Pääsyyn laskuun arvioidaan olevan Suomen tiukentuneet matkustajatuontiohjeistukset. Virossa vuoden 2014 alussa voimaan tullut alkoholiveron 5,0 prosentin nosto ei vaikuttanut merkittävästi Viron kokonaismarkkinaan, mutta vuoden 2015 alusta voimaan tulleen alkoholiveron 15,0 prosentin noston arvioidaan vaikuttaneen yhtiön joulukuun 2014 myyntiin positiivisesti. Viron paikallinen kulutus ei merkittävästi muuttunut vertailuvuodesta vuonna 2014. Väkevien juomien myynti laski jonkin verran ja viinien kulutus nousi noin 5,0 %.

Latviassa kokonaismarkkinan on arvioitu pysyneen edellisvuoden tasolla. Väkevien juomien myynnin arvioidaan laskeneen hieman, kun taas viinien myynnin on arvioitu kasvaneen noin 5,0 % edellisvuodesta. Kuohuviinien myynti jatkoi laskuaan (-6,0 %). Latvia kiristi vähittäiskaupan lainsäädäntöä vuoden 2014 aikana liittyen alkoholin sijoitteluun myymälöissä sekä markkinointiviestintään.

Tanskan kokonaismarkkinan on arvioitu kasvaneen hieman. Väkevissä alkoholijuomissa kasvun on arvioitu olleen muutaman prosentin luokkaa. Konjakkien ja brandyjen myynnin arvioidaan laskeneen 15,0 %, kun taas katkeroiden ja akvaviittien myynnin arvioidaan laskeneen (-3,0 % – -5,0 %). Tanskan ja Saksan välisen rajakaupan arvioidaan laskeneen noin 5,0 % verrattuna edelliseen vuoteen. Tanskassa toteutettujen oluiden ja virvoitusjuomien veronalennusten arvioidaan olleen pääsyy myynnin laskuun.

TULOSKEHITYS

Altia-konsernin liikevaihto oli 426,3 miljoonaa euroa, joka on 49,5 miljoonaa euroa (10,4 %) vähemmän kuin vertailuvuonna (475,8 miljoonaa euroa).

Liikevaihdon laskuun on vaikuttanut etenkin väkevien alkoholijuomien kysynnän heikentyminen ja sopimuspalveluiden volyymien pienentyminen. Väkevien alkoholijuomien markkinaosuudet kuitenkin kasvoivat hieman Suomessa, Norjassa sekä Tanskassa ja laskivat jonkin verran Ruotsissa.

Altian omien tuotteiden liikevaihto kasvoi Norjassa, Virossa ja vientimarkkinoilla. Suomessa, Tanskassa ja matkustajakaupassa liikevaihto pysyi vertailuvuoden tasolla ja Ruotsissa laski jonkin verran. Kokonaisuutena Altian omien tuotteiden liikevaihto jäi hieman vertailuvuodesta, mutta kannattavuus parani. Päämiestuotteiden markkinaosuudet ja liikevaihto laskivat etenkin Ruotsissa, mikä vaikutti kannattavuuden heikkenemiseen. Liikevaihto laski Tanskan Svendborgin sopimusasiakkuuksien päättämisten myötä.

Liikevaihdon vertailukelpoisuuteen vuosien 2014 ja 2013 välillä vaikuttivat vuoden 2013 aikana toteutetut tanskalaisen Brøndums-akvaviittituotemerkin ja ranskalaisen yhtiön Larsen SAS:n hankinnat. Lisäksi valuuttakurssien muutosten vaikutukset liikevaihtoon olivat noin -10,6 (0,1) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot kertaluonteisten erien jälkeen olivat 8,0 (12,1) miljoonaa euroa ja näihin sisältyi kertaluonteisia tuottoja 0,5 (4,5) miljoonaa euroa. Raportointikaudella kertaluonteiset erät olivat maa-alueiden myyntituottoja, vertailukaudella niitä olivat maa-alueiden 2,4 miljoonan euron myyntituotot ja norjalaisen tytäryhtiön 1,9 miljoonan euron likvidointivoitto. Liiketoiminnan muut tuotot sisälsivät myös myyntituottoja pääsääntöisesti höyryn, energian, veden ja hiilidioksidin myynnistä 3,6 (3,5) miljoonaa euroa sekä vuokratuottoja 0,8 (1,2) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut olivat 65,2 (68,2) miljoonaa euroa sisältäen palkkoja ja palkkioita 50,9 (53,9) miljoonaa euroa. Raportointikauden henkilöstökuluihin sisältyy tulospalkkiovarausta 1,4 miljoonaa euroa ja uudelleenjärjestelyvarauksia 4,1 miljoonaa euroa. Vertailuvuoden henkilöstökuluihin ei sisältynyt varauksia.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 84,1 (90,1) miljoonaa euroa. Tilikauden aikana konserniyhtiöiden vaihto-omaisuudesta tehtiin epäkuranttius- ja arvonalennuskirjauksia yhteensä 5,6 (5,4) miljoonaa euroa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli vertailuvuoden tasolla, 17,9 (17,4) miljoonaa euroa ja liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä oli 4,2 % (3,7 %). Kertaluonteisten erien jälkeinen liikevoitto oli -18,6 (0,7) miljoonaa euroa. Liikevoittoprosentti kertaluonteisten erien jälkeen oli -4,4 % (0,1 %). Raportointikauden liikevoittoon sisältyvät kertaluonteiset erät olivat seuraavat:

milj. EUR	**1-12/2014**	1-12/2013
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	**17,9**	17,4
Uudelleenjärjestelykulut	**-5,5**	-5,3
Arvonalentumistappiot	**-31,4**	-15,6
Liiketoimintojen lopettamiset	**-**	1,9
Omaisuuserien myynnit	**0,5**	2,2
Kertaluonteiset erät yhteensä	**-36,4**	-16,7
Liikevoitto/-tappio	**-18,6**	0,7

Raportointikauden uudelleenjärjestelykulut liittyvät strategian mukaisiin tuoteportfoliomuutoksiin ja niiden seurauksena tehtyihin vaihto-omaisuuden arvonalennuksiin sekä yhteistoimintaneuvottelujen seurauksena kirjattuihin kertaluonteisiin henkilöstökuluihin. Arvonalentumistappiot liittyvät uuden strategian ja muuttuneiden tulonodotusten johdosta kirjattuihin merkittäviin liikearvon ja kohdistetun aineettoman omaisuuden arvonalentumistappioihin. Arvonalennukset kohdistuivat noin 10 vuoden takaiseen yrityshankintaan päämiesliiketoiminnassa lähinnä Norjassa.

Vertailukauden uudelleenjärjestelykulut ja arvonalennustappiot liittyivät Svendborgin tehtaan viini- ja glögituotannon siirtoon Rajamäen tehtaalle.

Nettorahoituskulut alenivat 5,1 (5,9) miljoonaan euroon, mikä johtui pääosin euron markkinakorkojen alentumisesta. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 3,2 (1,3) miljoonaa euroa. Tilikauden voitto ilman kertaluonteisia eriä oli 18,3 (13,6) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA MAKSUVALMIUS

Liiketoiminnan nettorahavirta oli 74,8 miljoonaa euroa (84,5 miljoonaa euroa). Altia laajensi myyntisaatavien myynnin puitesopimustaan noin 145,0 (70,0) miljoonaan euroon. Raportointikauden lopussa myytyjen saamisten kassavirtavaikutus oli 101,7 (44,0) miljoonaa euroa. Myydyt saamiset kirjataan pois myyntisaamisista saatavan myyntihetkellä. Järjestelyn kustannukset kirjataan muihin rahoituskuluihin.

Konsernin likviditeettireservin muodostivat yhteensä 60,0 miljoonan euron suuruinen valmiusluottolimiitti sekä 20,0 (40,0) miljoonan euron konsernitililimiitti. Limiitit olivat käyttämättä 31.12.2014. Altia-konsernin maksuvalmius oli hyvä koko katsauskauden ajan.

Konsernin korollinen nettovelka oli 49,3 (110,4) miljoonaa euroa vuoden lopussa ja nettovelkaantumisaste eli gearing oli 34,2 % (65,4 %). Omavaraisuusaste oli 28,7 % (29,2 %).

Liikkeeseen laskettujen yritystodistusten nimellisarvo oli yhteensä 13,0 (44,0) miljoonaa euroa raportointikauden lopussa.

KONSERNIN INVESTOINNIT

Bruttoinvestoinnit olivat 16,7 (63,4) miljoonaa euroa. Bruttoinvestointeihin sisältyi vertailuvuonna tytäryritysten hankintoja yhteensä 36,3 miljoonaa euroa.

Raportointikauden investoinnit liittyvät lähinnä Koskenkorvan biovoimalahankkeeseen. Rakennustyöt saatiin valmiiksi vuoden 2014 loppupuolella ja uusi voimalaitos otetaan käyttöön vuoden 2015 alussa.

Vertailukauden bruttoinvestoinnit liittyivät lähinnä ranskalaisen Larsen SAS-yhtiön ja sen yhteydessä 25,5 miljoonan euron konjakkivarastojen hankintaan, tanskalaisen Brøndums-akvaviittituotemerkin hankintaan, keskeneräisiin laitehankintoihin ja Koskenkorvan biovoimalahankkeeseen.

TUOTANTO

Vuoden 2014 aikana Rajamäen alkoholijuomatehtaalla valmistettiin väkeviä alkoholijuomia ja viinejä 65,7 (51,3) miljoonaa litraa. Tanskan Svendborgin alkoholijuomatehtaan vastaava tuotantomäärä oli 8,1 (32,1) miljoonaa litraa ja Viron Tabasalun alkoholijuomatehtaan kokonaistuotanto oli 5,0 (3,3) miljoonaa litraa.

Koskenkorvan tehtaalla käytettiin 190,6 (173,2) miljoonaa kiloa kotimaista ohraa, josta valmistettiin 23,8 (21,0) miljoonaa kiloa viljaviinaa, 54,6 (51,1) miljoonaa kiloa tärkkelystä ja 62,5 (57,2) miljoonaa kiloa rehua.

Altia ilmoitti joulukuussa 2014 suunnittelevansa Tanskan Svendborgin alkoholijuomatehtaan tuotannon lopettamista kesällä 2015 ja ilmoitti samalla aloittavansa yhteistoimintaneuvottelut tuotannosta vastaavan henkilöstön kanssa.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Konsernin tutkimus- ja kehitystoimintakulut olivat 4,1 (3,3) miljoonaa euroa ja ne kohdistuivat alkoholijuomien tuotekehitykseen.

STRATEGIAN UUDISTAMINEN

Altia julkisti syyskuussa 2014 uuden, vuoteen 2016 ulottuvan strategian, jolla tähdätään operatiivisen toiminnan, kilpailukyvyn ja kannattavuuden parantamiseen. Altia haluaa luoda uutta kasvua muuttuneessa toimintaympäristössä vahvistamalla avaintuotemerkkejään ja yhteistyötä päämiesten kanssa sekä investoimalla entistä vahvemmin tuotekehitykseen.

Yhtiön liiketoimintaympäristö on muuttunut huomattavasti viime vuosina. Kulutussuuntaukset muuttuvat, perinteiset myyntikanavat ovat murroksessa ja kilpailu lisääntyy voimakkaasti. Altialla on kaikki resurssit ja kyky menestyä tässä uudessa ympäristössä ja Altian tulee myös mukauttaa liiketoimintarakennettaan ja prosessejaan pysyäkseen mukana kehityksessä. Altian menestys perustuu motivoituneeseen ja osaavaan henkilöstöön. Menestyksen luomisen ja vaalimisen kannalta oikeanlaisen yrityskulttuuriin luominen on keskeisessä asemassa.

Altia on bränditalo, jolle tuotemerkit ovat tärkeitä. Altia jatkaa panostuksia ydintuotemerkkeihinsä sekä omalla toiminta-alueellaan että vientimarkkinoilla. Yhtiö on päättänyt keskittyä vähäisempään tuotemerkkien määrään saadakseen aikaan voimakkaamman markkinavaikutuksen. Altia jatkaa uusien innovaatioiden kehittämistä luodakseen kannattavaa kasvua. Kuluttajien ymmärtäminen on olennainen osa onnistumista tuotemerkkien ja innovoinnin osalta.

Yhtiöllä on vahva päämiesten tuotemerkeistä koostuva portfolio. Altia on selkeyttänyt tuotevalikoimaansa. Yhtiö haluaa tarjota yhteistyökumppaneilleen parasta palvelua pitkällä aikavälillä ja on siksi uudistanut myyntiorganisaatiotaan. Uuden myyntiorganisaation myötä Altia pystyy tarjoamaan päämiehilleen enemmän myyntiresursseja ja asiakkailleen parempaa palvelua.

Tuotteiden laatu on ja pysyy Altian toiminnan keskipisteenä ja korkealaatuiset tuotteet ovat yhtiön kilpailukyvyn perusta. Altia lopettaa tuotantotoimintansa Tanskassa ja on siirtänyt viinituotannon Rajamäen tehtaalle. Tämä tuottaa selkeitä synergiaetuja ja auttaa yhtiötä vastaamaan paremmin markkinoiden tarpeisiin.

Alkoholijuomien lisäksi Altia panostaa tärkkelyksen, rehujen ja teknisen etanolin tuotteiden kehittämiseen. Koskenkorvan uuden biovoimalaitoksen avulla varmistetaan, että Altian tuotteet valmistetaan entistä kestävämmällä tavalla.

Altia on tehnyt merkittäviä muutoksia organisaatioonsa ja toimintatapoihinsa vastatakseen markkinoiden muutoksiin ja parantaakseen kannattavuuttaan. Vuonna 2015 yhtiö keskittyy toteuttamaan strategian mukaisia suunnitelmiaan ja luomaan kannattavaa kasvua omilla ja päämiesten tuotemerkeillä.

YHTIÖN JOHTO

Yhtiön toimitusjohtajana aloitti 1.6.2014 alkaen Pekka Tennilä. Hannu Tuominen (SVP, Industrial Services and Supply Chain) toimi toimitusjohtajan sijaisena 31.5.2014 saakka.

Altia-konsernin johtoryhmään kuuluivat vuonna 2014 seuraavat henkilöt:

Pekka Tennilä, CEO, 1.6.2014 alkaen,
Michael Bech-Jansen, SVP, Altia Brands
Søren Qvist, SVP, Partner Brands, 8.1.2014 alkaen
Thomas Heinonen, lakiasiainjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.12.2014 saakka
Sanna Hokkanen, SVP, HR and Communications
Joacim Hultin, SVP, Partner Brands, 8.1.2014 saakka
Matti Piri, CFO
Hannu Tuominen, SVP, Industrial Services and Supply Chain

HENKILÖSTÖ

Vuonna 2014 Altia-konsernin palveluksessa oli keskimäärin 987 henkilöä (1 074). Henkilöstömäärä 31.12.2014 oli 949 (1 074), joista Suomessa oli 498 (504), Ruotsissa 155 (165), Tanskassa 78 (161), Virossa 87 (73), Latviassa 65 (104), Norjassa 42 (42) ja Ranskassa 24 (25) henkilöä.

Syksyllä käynnistettiin tehostamisohjelma, jonka osana aloitettiin yhteistoimintaneuvottelut kaikissa toimintamaissa pois lukien Ranskassa. Henkilöstöneuvottelut koskivat toimihenkilöitä ja ylempiä toimihenkilöitä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa ja Latviassa. Lisäksi Rajamäen tehtaan työntekijöiden kanssa neuvoteltiin ja sovittiin joustavan työvoiman käytöstä. Yhteistoimintaneuvotteluissa kussakin maassa neuvoteltiin henkilöstön vähentämisen lisäksi muun muassa muutoksista henkilöstöetuihin, työaikaan ja uusista työsopimusehdoista. Vuoden 2015 alussa Altialla käynnistetään yhteinen johtamisohjelma esimiehille.

Henkilöstöä vähennettiin yhteensä 109 henkilöllä. Lisäksi sovittiin useista eläköitymisistä vuosien 2015 ja 2016 aikana. Irtisanotuille Altia tarjosi mahdollisuuden vapaaehtoiseen uudelleensijoittumisvalmennukseen Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa.

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄT

TULOSPALKKIO

Altian toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johto kuuluvat Altia-konsernin tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Mahdollinen tulospalkkio perustuu hallituksen vahvistamiin konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden liiketoiminnallisiin tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Tulospalkkio maksetaan joko kerran vuodessa tai useammin vuositulospalkkiona tai myyntipalkkiona. Työntekijätehtävissä toimivat henkilöt kuuluivat tuotantopalkkiojärjestelmän piiriin. Tuotantopalkkio perustui kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin.

Tilikauden tulokseen sisältyy tulospalkkiovarausta 1,4 miljoonaa euroa. Vertailukauden tulokseen ei sisältynyt vastaavaa varausta. Vuoden 2013 tuloksen perusteella vuositulospalkkioita ei maksettu vuoden 2014 aikana. Myyntitulospalkkioita maksettiin 0,05 miljoonaa euroa vuonna 2014. Vuoden 2012 tuloksen perusteella tilikauden 2013 aikana maksettiin tulospalkkioita sosiaalikuluineen 1,5 miljoonaa euroa. Tuotantopalkkioita sisältyi tilikauden tulokseen yhteensä 0,2 (0,4) miljoonaa euroa.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2012–2014

Altialla oli käytössä pitkäaikainen kannustinjärjestelmä vuosille 2012–2014. Järjestelmällä pyritään tukemaan yhtiön strategiaa ja palkitsemaan sen toteuttamisesta, sitouttamaan avainhenkilöt yhtiöön ja tarjoamaan heille kilpailukykyinen palkkiojärjestelmä. Ansainta määräytyy konsernitasoisten taloudellisten kriteerien saavuttamisen perusteella ja mahdollinen maksu jakaantuu kolmelle vuodelle.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluivat ansaintajakson alkaessa hallituksen päättämät konsernin avainhenkilöt, joiden osallistuminen järjestelmään vahvistettiin jokaiselle vuodelle erikseen. Järjestelmä on toteutettu valtioomisteisten yhtiöiden johdon palkitsemisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti.

Vuoden 2014 tulokseen ei sisälly varausta pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä 2012–2014. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2009–2011 perusteella tilikauden 2013 aikana maksettiin 1,8 miljoonaa euroa sosiaalikuluineen.

TERVEYS, TURVALLISUUS JA YMPÄRISTÖ

Altian työ-, terveys- ja turvallisuusjärjestelmä on sertifioitu OHSAS 18801:2007:n mukaisesti. Sertifioinnin piiriin kuuluvat Koskenkorvan tehdas, Rajamäen alkoholijuomatehdas ja Tekninen etanoli –liiketoimintayksikkö sekä Helsingin pääkonttoritoiminnot. Järjestelmän tavoitteiksi on asetettu sairauspoissaolojen ja tapaturmista aiheutuvien poissaolojen määrän vähentäminen. Tavoitteiden saavuttamiseksi eri toimipisteisiin oli määritetty vuoden aikana toteutettavia toimenpiteitä. Myös sertifioinnin ulkopuolella oleville tehtaille ja logistiikkakeskuksille on laadittu toimenpideohjelmia.

Tapaturmataajuutta ja sairauspoissaoloja seurataan yhtenevästi kaikissa Altian toimintamaissa Ranskaa lukuun ottamatta. Sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2014 3,0 (3,3 % vuonna 2013). Prosentuaalisesti eniten sairauspoissaoloja oli Ruotsin logistiikkakeskuksessa (5,8) ja vähiten Kööpenhaminan toimistossa (0,7). Tapaturmataajuus* oli vähintään yhden päivän poissaolon vaativien tapaturmien osalta 12 (12 vuonna 2013). Eniten tapaturmia oli edelleen Rajamäellä, missä tapaturmien määrä kuitenkin laski selkeästi edellisen vuoden tasosta. Rajamäellä jatkettiin epäkohtien ja riskien havainnoinnin tehostamista sekä välittömien korjaavien toimenpiteiden toteuttamista. Työhön liittyviä kuolemantapauksia ei vuonna 2014 ollut (0 vuonna 2013).

Altian keskeiset ympäristövaikutukset liittyvät Koskenkorvan tislaamon sekä Rajamäen, Svendborgin ja Tabasalun alkoholijuomatehtaiden toimintaan. Ranskan Cognacissa sijaitsevat konjakintuotantotilat ovat tuotantovolyymeiltaan huomattavasti muita tehtaita pienempiä, joten myös niiden ympäristövaikutukset ovat pienempiä eikä niitä ole huomioitu ympäristötavoitteissa ja tunnusluvuissa.

Koskenkorvan ja Rajamäen tehtaiden sekä Helsingin pääkonttorin tukitoiminnoissa, myynnissä ja markkinoinnissa ympäristöjohtamisjärjestelmät on sertifioitu ISO 14001 -standardin mukaisesti. Altian siirrettyä Svendborgin pullottamon viini- ja glögituotannon Rajamäen tehtaalle vuoden 2014 aikana Svendborgin tehdas luopui ISO 14001 -sertifikaatista.

Altian valmiiden tuotteiden tilavuuteen suhteutettu energian ja veden käyttö nousivat hieman vuoteen 2013 verrattuna. Jäteveden laatu parani vuoden 2014 aikana. Jätemateriaalin ja hävitettävän alkoholin määrän tunnusluvut heikkenivät jonkin verran aiempaan verrattuna. Ympäristötavoitteet päivitettiin vuosille 2013–2015 johtuen Svendborgin tehtaan tuotannon siirtämisestä Rajamäelle vuonna 2014. Keinot ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi määritetään vuositasolla laadittavissa ympäristöohjelmissa.

Ympäristölupavelvoitteet sekä kunnan asettamat tavoitetasot toteutuivat vuoden 2014 aikana Svenborgin ja Tabasalun tehtaiden osalta. Rajamäen tehtaalla ylitettiin luparajat seitsemän kertaa glögi- ja viinituotannon aloittamisesta johtuen. Jätevesityöryhmän tehtävänä on selvittää tehdasalueen suurimmat kuormitustekijät ja etsiä keinot kuormituksen vähentämiseen.

Koskenkorvan tehtaalla jäteveden pH oli alle sallitun rajan kaksi kertaa vuoden aikana. Lupaehtojen ylityksistä tai ympäristölakien ja -määräysten noudattamatta jättämisestä aiheutuneita sakkoja ei katsauskaudella ollut.

Altian tehtaiden energiakulut olivat yli seitsemän miljoonaa euroa vuonna 2014. Energiansäästötoimet ovat Altialle sekä liiketoiminnan kannattavuuden että ympäristön kannalta keskeinen kehityskohde. Elinkeinoelämän keskusliiton ja Suomen valtion vapaaehtoisen energiatehokkuussopimuksen myötä Altia on sitoutunut vähentämään energian käyttöään Suomessa 9 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä. Altian toteutunut energian säästö vuoden 2014 osalta oli 2,6 GWh eli 1,3 % verrattuna vuoden 2013 tasoon ja 40,0 GWh eli 16,9 % verrattuna vuoden 2005 tasoon. Koskenkorvan tehtaan ja Rajamäen alkoholijuomatehtaan energiakatselmukset käynnistettiin vuonna 2014.

Koskenkorvan tehtaan biovoimalaitos vihittiin marraskuussa 2014. Laitoksen myötä Koskenkorvan tehtaan jo ennestään pienet hiilidioksidipäästöt puolittuvat.

Tehtaiden jätteet käytetään hyödyksi joko materiaalina tai energiana. Tehtaiden keskimääräinen jätteiden hyötykäyttöaste oli 98,5 %. Rajamäen tehtaalla investoitiin vuonna 2014 jätteiden hyötykäytön lisäämiseen.

Altialle pohjaveden ja maaperän suojelu on tärkeää, koska puhdas pohjavesi on alkoholijuomien valmistuksen keskeinen raaka-aine. Altia turvaa vedenlaadun vedenottamoillaan Suomessa tarkalla pohjaveden laadun ja pinnankorkeuden seurannalla, maanomistuksilla pumppaamoiden pohjavesialueilla sekä mm. alueen

** Sattuneiden tapaturmien ja tehtyjen työtuntien suhde miljoonaa työtuntia kohden. Ruotsista on raportoitu vain logistiikkahenkilöstö vuoden 2013 osalta.*

rakentamisrajoituksilla, luonnonsuojelualueilla sekä alueiden maankäytön valvonnan avulla.

Yhtiö julkaisee vuosittain erillisen vastuullisuusraportin, joka sisältää laajemmin tietoa yhtiön terveys-, turvallisuus- ja ympäristöasioiden hoidon tilasta ja kehityksestä.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT SEKÄ RISKIENHALLINTA

Altia-konsernin liiketoiminnan lähiajan riskeissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2013 tilinpäätöksessä esitettyihin riskeihin verrattuna.

Riskienhallinta on toimintaa, jonka tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita merkittävämmät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista.

Altia-konsernin liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja sen vaikukseen kulutukseen sekä alkoholiverotuksen ja lainsäädännön vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen mm. Viron rajakaupan merkityksen kasvuna alkoholijuomien ostopaikkana. Yllättävät ja ennakoimattomat tuotanto- ja toimitushäiriöt muodostavat lyhyen aikavälin merkittävät operatiiviset riskit, samoin raaka-aineiden, erityisesti ohran hinnankehityksen nopeat ja merkittävät muutokset. Taloudelliset riskit koostuvat valuuttariskistä, korkoriskistä, likviditeettiriskistä ja luottoriskeistä. Niiden varalta suojaudutaan konsernin riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Konsernin riskejä ja niiden hallintaperiaatteita on tarkemmin kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa Rahoitusriskien hallintaperiaatteet.

KONSERNIRAKENNE

Konsernirakenteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2014 aikana.

OSAKKEET

Altia Oyj:n osakekanta muodostuu A- ja L-osakesarjoista. Tilikauden 2014 lopussa A-sarjan osakkeita oli 35 960 000 kpl ja L-sarjan osakkeita oli 25 003 kpl. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset ääni- ja taloudelliset oikeudet. Kaikki L-sarjan osakkeet ovat yhtiön hallussa.

Altia Oyj on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö.

EMOYHTIÖN TULOS

Emoyhtiön liikevaihto oli 200,6 (206,7) miljoonaa euroa. Liiketappio oli -25,4 (-1,1) miljoonaa euroa. Raportointikauden tulokseen sisältyi Norjan ja Latvian tytäryhtiöosakkeiden arvonalentumisesta johtuvia kuluja 32,2 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön nettorahoituskulut olivat -28,4 (3,6) miljoonaa euroa. Rahoitustuottoihin sisältyi tytäryhtiöiltä saatuja osinkotuottoja 31,0 miljoonaa euroa. Tilikauden voitto/tappio oli 1,8 (-3,0) miljoonaa euroa.

HALLITUS, TILINTARKASTAJA JA YHTIÖKOKOUS

Altia Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 15.4.2014. Varsinaisessa yhtiökokouksessa valittiin yhtiön hallitukseen seuraavat henkilöt:

ekonomi Matti Tikkakoski, puheenjohtaja
toimitusjohtaja Catarina Fagerholm, varapuheenjohtaja
toimitusjohtaja Mikael Aro, jäsen
lakiasiainjohtaja Minna Huhtaniska, jäsen
toimitusjohtaja Annikka Hurme, jäsen
finanssineuvos Jarmo Kilpelä, jäsen
ekonomi Sanna Suvanto-Harsaae, jäsen

Varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön ja konsernin tilinpäätöksen per 31.12.2013. Hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle myönnettiin vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2013.

Altia Oyj:n tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii Jari Härmälä, KHT.

Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti, että osinkoa ei jaeta tilikaudelta 2013.

Yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi keskuudestaan palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Matti Tikkakosken ja muiksi jäseniksi Annikka Hurmeen ja Jarmo Kilpelän. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Catarina Fagerholm ja muiksi jäseniksi Matti Tikkakoski ja Minna Huhtaniska. Hallitus arvioi myös hallituksen jäsenten riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsen Jarmo Kilpelä on virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 31.12.2014 tilinpäätöksessä 92 621 134 euroa, josta tilikauden voitto on 1 763 558 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta tilikaudelta 2014.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laadintaan.

MARKKINANÄKYMÄT

Konsernin liiketoimintojen kehitykseen ja kannattavuuteen vaikuttavat muun muassa markkina- ja kilpailutilanne, talouden kehitys, matkustajatuonti ja alkoholiverotuksen muutokset. Euroalueen epävarmuus ja kuluttajien ostokäyttäytymisen muutokset jatkuvat edelleen. Kulutuskysynnän kehitykseen liittyy edelleen merkittävää epävarmuutta. Toimiala on kausiluonteinen ja neljännen vuosineljänneksen liikevaihto ja liikevoitto ovat merkittävästi muita vuosineljänneksiä suuremmat. Raaka-ainehintojen ja valuuttojen volatiliteetin ennakoidaan jatkuvan.

LIIKETOIMINTANÄKYMÄ VUODELLE 2015

Vuoden 2015 liikevaihdon ennakoidaan laskevan edelleen strategiassa tehtyjen linjausten johdosta. Liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä ja suhteellisen kannattavuuden odotetaan paranevan vuodesta 2014.

Helsingissä, helmikuun 11. päivänä 2015

Altia Oyj
Hallitus

_Konserni-tilinpäätös

Konserni-
tilinpäätös

(IFRS)

2014

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

milj. EUR	LIITE	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
LIIKEVAIHTO		**426,3**	475,8
Liiketoiminnan muut tuotot	2.	**8,0**	12,1
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		**-7,0**	5,2
Materiaalit ja palvelut		**-247,7**	-297,5
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	3.	**-65,2**	-68,2
Poistot ja arvonalentumiset	4.	**-49,0**	-36,6
Liiketoiminnan muut kulut	5.	**-84,1**	-90,1
		-445,9	-492,4
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		**-18,6**	0,7
Kertaluonteiset erät	7.	**36,4**	16,7
LIIKEVOITTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ		**17,9**	17,4
Rahoitustuotot	8.	**4,2**	10,6
Rahoituskulut	9.	**-9,3**	-16,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		**3,2**	1,3
TAPPIO ENNEN VEROJA		**-20,4**	-3,8
Tuloverot	10.	**2,3**	0,8
TILIKAUDEN TAPPIO		**-18,1**	-3,1
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		**-1,4**	-3,8
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		**0,3**	0,1
Yhteensä		**-1,2**	-3,7
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset		**2,1**	1,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatuista muista laajan tuloksen eristä		**0,0**	-0,1
Muuntoerot		**-7,4**	-14,9
Muut muutokset		**0,1**	-0,2
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	10.	**-0,4**	-0,6
Yhteensä		**-5,6**	-14,1
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		**-6,8**	-17,8
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		**-24,9**	-20,8
Tilikauden tappion jakautuminen			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		**-18,1**	-3,1
		-18,1	-3,1
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		**-24,9**	-20,8
		-24,9	-20,8
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tappiosta laskettu osakekohtainen tulos (euroa) (laimentamaton/laimennettu):		**-0,50**	-0,09

Konsernitase (IFRS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2014	31.12.2013
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	12.	**83,3**	107,4
Muut aineettomat hyödykkeet	12.	**44,7**	61,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13.	**73,8**	70,3
Sijoituskiinteistöt	14.	**0,0**	-
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	15.	**12,1**	9,5
Myytävissä olevat sijoitukset	16.	**0,8**	0,8
Muut saamiset	17.	**0,6**	0,8
Laskennalliset verosaamiset	18.	**13,9**	7,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**229,2**	257,7
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19.	**103,7**	110,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20.	**74,9**	130,7
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		**2,5**	2,9
Myytävissä olevat rahoitusvarat	21.	**0,1**	0,0
Rahavarat	22.	**91,1**	76,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**272,3**	320,0
VARAT YHTEENSÄ		**501,5**	577,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma		**60,5**	60,5
Ylikurssirahasto		**0,0**	0,0
Suojausrahasto		**-1,5**	-3,2
Muuntoerot		**-10,1**	-1,2
Kertyneet voittovarat		**95,0**	112,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	23.	**143,9**	168,8
Oma pääoma yhteensä		**143,9**	168,8
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	18.	**23,3**	21,3
Korolliset rahoitusvelat	24.	**66,3**	134,6
Eläkevelvoitteet	25.	**27,3**	26,3
Muut velat	26.	**4,9**	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä		**121,8**	182,2
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset rahoitusvelat	24.	**74,0**	52,0
Ostovelat ja muut velat	26.	**160,1**	173,6
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		**1,6**	1,2
Lyhytaikaiset velat yhteensä		**235,7**	226,7
Velat yhteensä		**357,6**	408,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		**501,5**	577,7

Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)

milj. EUR	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT:		
Myynnistä saadut maksut	**478,5**	536,2
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	**7,4**	9,3
Maksut liiketoiminnan kuluista	**-403,9**	-449,2
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA ENNEN RAHOITUSERIÄ JA VEROJA	**82,0**	96,3
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	**-10,0**	-16,4
Saadut korot liiketoiminnasta	**4,1**	8,4
Maksetut välittömät verot	**-1,2**	-3,7
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA (A)*	**74,8**	84,5
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	**-14,7**	-27,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	**0,6**	2,8
Tytäryrityshankintojen oikaisu	**-2,0**	-
Lainasaamisten takaisinmaksut	**5,1**	-
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	**-**	-36,3
Saadut osingot investoinneista	**0,7**	0,7
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA (B)	**-10,2**	-59,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT:		
Yrityslainaohjelman mukaiset nostot	**-**	23,5
Yrityslainojen takaisinmaksut	**-31,0**	-
Lyhytaikaisten lainojen nostot	**-**	7,5
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	**-7,5**	-19,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot	**-**	133,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	**-7,9**	-129,7
Määräysvallattomien osuuksien hankinta	**-**	-0,0
Maksetut osingot ja muu voitonjako	**-**	-7,2
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA (C)	**-46,4**	7,8
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C) LISÄYS+/VÄHENNYS-	**18,2**	32,5
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	**76,1**	40,2
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	**-3,3**	3,5
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	**91,1**	76,1
RAHAVARAT		
Käteinen raha ja pankkitilit	**90,6**	74,5
Muut rahavarat	**0,5**	1,6
Rahavarat ja muut likvidit varat yhteensä	**91,1**	76,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat tilikauden lopussa	**0,1**	0,0

* Sisältää myytyjen myyntisaamisten kassavirtavaikutuksen muutoksen 57,7 miljoonaa euroa.
(Myydyt myyntisaamiset 101,7 miljoonaa euroa 31.12.2014, 44,0 miljoonaa euroa 31.12.2013).

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma **milj. EUR**	Osake-pääoma	Yli-kurssi-rahasto	Suojaus-rahasto	Muunto-erot	Omat osak-keet	Kerty-neet voit-tovarat	Yht.	**Määräys-vallat-tomien omistajien osuus**	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2013	60,5	0,0	-4,3	13,4	-0,1	139,7	209,2	0,0	209,2
Laatimisperiaatteen muutos (IAS 19)	-	-	-	-	-	-12,4	-12,4	-	-12,4
Oma pääoma 1.1.2013, oikaistu	60,5	0,0	-4,3	13,4	-0,1	127,3	196,9	0,0	196,9
Laaja tulos									
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-3,1	-3,1	0,0	-3,1
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuina)									
Rahavirran suojaukset	-	-	1,1	-	-	-	1,1	-	1,1
Muuntoerot	-	-	-	-14,6	-	-0,3	-14,9	-	-14,9
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	-	-	-	-	-3,7	-3,7	-	-3,7
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3	-	-0,3
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	1,1	-14,6	-	-7,4	-20,8	0,0	-20,8
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingonjako	-	-	-	-	-	-7,2	-7,2	-	-7,2
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	-	-	-	-	-	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Oma pääoma 31.12.2013	60,5	0,0	-3,2	-1,2	-0,1	112,8	168,8	-	168,8
Oma pääoma 1.1.2014	**60,5**	**0,0**	**-3,2**	**-1,2**	**-0,1**	**112,8**	**168,8**	**-**	**168,8**
Laaja tulos									
Tilikauden tulos	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-18,1**	**-18,1**	**-**	**-18,1**
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuina)									
Rahavirran suojaukset	**-**	**-**	**1,7**	**-**	**-**	**-**	**1,7**	**-**	**1,7**
Muuntoerot	**-**	**-**	**-**	**-8,9**	**-**	**1,5**	**-7,4**	**-**	**-7,4**
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-1,2**	**-1,2**	**-**	**-1,2**
Muut muutokset	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**0,1**	**0,1**	**-**	**0,1**
Tilikauden laaja tulos yhteensä	**-**	**-**	**1,7**	**-8,9**	**-**	**-17,7**	**-24,9**	**-**	**-24,9**
Oma pääoma 31.12.2014	**60,5**	**0,0**	**-1,5**	**-10,1**	**-0,1**	**95,1**	**143,9**	**-**	**143,9**

_Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Altia Oyj on Pohjoismaissa, Virossa ja Latviassa toimiva kansainvälinen alkoholijuomien palveluyritys, joka valmistaa, markkinoi, myy ja jakelee sekä omia että päämiestuotteita. Yritys tislaa kotimaisesta ohrasta viljaviinaa juomiensa pohjaksi. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Virossa ja Tanskassa sekä konjakin kypsytys ja valmistus Ranskassa. Altialla on vahvoja omia tuotteita sekä kansainvälisiä tuotemerkkejä. Lisäksi yhtiö edustaa kansainvälisiä laatumerkkejä eri puolilta maailmaa.

Asiakkaita ovat alkoholin vähittäismyyntimonopolit, alkoholijuomia myyvät tukut, ravintolat, päivittäistavarakaupat, matkustajamyynti ja vientimarkkinoilla toimivat maahantuojat. Yrityksen omistaa Suomen valtio.

Altia Oyj on Altia-konsernin emoyritys, jonka kotipaikka on Helsinki. Emoyrityksen rekisteröity osoite on Porkkalankatu 22, 00180 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.altiacorporation.com tai konsernihallinnosta osoitteesta: Porkkalankatu 22, 00180 Helsinki.

Altia Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.2.2015 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2014 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksyttyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS -säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu.

1.1.2014 voimaantulleista IFRS-standardeista ja tulkinnoista seuraavia on sovellettu konserniraportointiin:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava EU:ssa 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Olemassa olevien periaatteiden mukaisesti IFRS 10 määrittää määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. Standardilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava EU:ssa 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 11 painottaa yhteisjärjestelyjen kirjanpidollisessa käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita ennemmin kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Standardi edellyttää, että yhteisyritysosuuksien raportoinnissa käytetään yhtä menetelmää, ts. pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Standardilla ei ollut merkittävää vaikutusta Altian konsernitaseeseen eikä laajaan tuloslaskelmaan.
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä (sovellettava EU:ssa 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardi sisältää liitetietovaatimukset, jotka koskevat erilaisia osuuksia muissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuusyritykset, yhteisjärjestelyt, strukturoidut yhteisöt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhtiöt. Uusi standardi ei laajentanut merkittävästi liitetietoja, joita konserni esittää omistuksistaan muissa yhteisöissä.
- IAS 27 Erillistilinpäätös (uudistettu 2011) ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava EU:ssa 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uudistettu standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka jäivät jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat siirrettiin uuteen IFRS 10:een. Uudistetulla standardilla ei ollut vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.

- IAS 28 (uudistettu 2011) Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (sovellettava EU:ssa 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena. Uudistetulla standardilla ei ollut vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 32:n Rahoitusinstrumentit: esittämistapa (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset tarkentavat rahoitusvarojen ja -velkojen nettomääräistä esittämistä koskevia sääntöjä ja lisäävät aihetta koskevaa soveltamisohjeistusta. Standardin muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 36 Omaisuuserien arvon alentuminen (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutosten tarkoituksena on selkeyttää, että tilinpäätöksessä omaisuuserien kerrytettävissä olevasta rahamäärästä esitettävien tietojen soveltamisala rajoittuu arvoltaan alentuneisiin omaisuuseriin, mikäli kyseinen summa perustuu käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla. Standardin muutoksilla ei ollut vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen
- Muutokset IAS 39:n Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen Johdannaisten uudistaminen ja suojauslaskennan jatkaminen (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IAS 39:ään on lisätty poikkeussäännös, jonka perusteella suojaussuhteen ei katsota päättyvän tietyissä olosuhteissa, kun suojausinstrumentiksi määritetty johdannaisinstrumentti uudistetaan yhdeltä vastapuolelta keskusvastapuolelle säädösten tai määräysten seurauksena. Muutoksilla ei ollut vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IFRIC 21 Julkiset maksut (sovellettava EU:ssa viimeistään sen ensimmäisen tilikauden alusta, joka alkaa 17.päivänä kesäkuuta 2014 tai sen jälkeen): Tulkinta tarkentaa julkisten maksujen kirjanpitokäsittelyä. Julkisesta maksusta johtuva velka on kirjattava silloin, kun lainsäädännössä määritelty, maksuvelvollisuuden aikaansaava tapahtuma tapahtuu. IFRIC 21:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävät tuloverot, sakot tai muut rangaistusmaksut sekä sellaiset maksut, jotka kuuluvat muiden IFRS-standardien soveltamisalaan. Tulkinnalla ei ollut olennaista vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyritys Altia Oyj:n sekä ne tytäryritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluiksi. Luovutettu vastike ei sisällä mahdollisia hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritellään erikseen kullekin yrityshankinnalle.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan tytäryrityksessä ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton tai tappion ja laajan tuloksen jakaantuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomien omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen.

Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omana eränään konsernin omassa pääomassa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevina liiketoimina. Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan mahdollinen jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti. Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

OSAKKUUS- JA YHTEISJÄRJESTELYT

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Altialla on osakkuusyritys, Palpa Lasi Oy, josta konserni omistaa 25,5 %.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Altialla on yhteisyrityksenä käsiteltävä osuus Roal Oy:ssa, josta konserni omistaa 50 %, jossa konsernilla on oikeuksia yhtiön nettovarallisuuteen sopimukseen perustuen.

Osakkuus- ja yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmä on menetelmä, jonka mukaan sijoitus kirjataan alun perin hankintamenoon ja tämän jälkeen sitä oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen kohteen nettovarallisuudessa tapahtuneella muutoksella, sijoittajayrityksen omistusosuuden mukaisesti. Sijoittajayritys kirjaa tulosvaikutteisesti osuutensa sijoituskohteen voitosta tai tappiosta.

Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuus- ja yhteisyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään liikevoiton jälkeen. Konsernin osuus kyseisten yhtiöiden muihin laajaan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut yrityksen velvoitteiden täyttämiseen.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Altia-konsernissa toimintasegmentit on aiemmin raportoitu IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti huolimatta siitä, että standardi ei edellytä listaamattomia yhtiöitä raportoimaan segmenttejä.

Erillisinä raportoitavat toimintasegmentit olivat Altia Brands, Partner Brands ja Industrial Services.

Strategiamuutoksen yhteydessä organisaatio sekä liiketoiminta-alueet ja -yksiköt muuttuivat. Tässä strategia- ja rakennemuutosvaiheessa yhtiö ei raportoi toiminnallisten segmenttien tietoja vuodelta 2014.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin pankkipäivittäin julkaisemia keskikursseja. Raportointikauden päättymispäivänä taseessa olevat ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän keskikursseja käyttäen. Muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot käsitellään tulosvaikutteisesti. Ostoihin ja myynteihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot kirjataan vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten laajojen tuloslaskelmien erät muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin kuukauden lopun kurssien keskikursseja ja taseet käyttäen raportointikauden päättymispäivän keskikursseja. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla toisaalta laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta omassa pääomassa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja se sisältyy omassa pääomassa erään Muuntoerot. Sen muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisille tytäryrityksille annettujen valuuttamääräisten, osaksi nettoinvestointia luettavien lainojen muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne sisältyvät omassa pääomassa muuntoeroihin.

Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeisten voittojen ja tappioiden muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omana eränään omassa pääomassa. Hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoihin ja velkoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina, jotka muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän kursseja käyttäen. Mikäli näistä ulkomaisista yksiköistä luovutaan kokonaan tai osittain, niistä aiheutuneet kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota.

LIIKEARVO

Tytäryrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus hankinnan kohteessa yhteenlaskettuina, ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Ennen vuotta 2010 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo on määritetty tuolloin voimassa olleiden IFRS-standardien mukaisesti. Liikearvot on merkitty taseeseen hankintamenoon kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Liikearvoista ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Testausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän niistä liiketoimintojen yhdistämisistä, joista liikearvot syntyivät. Osakkuus- ja yhteisyritysten osalta liikearvot sisältyvät kyseisten sijoitusten kirjanpitoarvoihin.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan kyseisten hyödykkeiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Asiakassuhteet	12 vuotta
Toimittajasuhteet	10 vuotta
Atk-ohjelmistot	3 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5 - 15 vuotta

Poistojen kirjaaminen aineettomasta hyödykkeestä lopetetaan, kun kyseinen hyödyke on poistettu käytöstä tai se luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Konsernilla ei ole sellaisia uusien tuotteiden ja prosessien kehittämistoimintaan liittyviä projekteja, joiden tulokset täyttäisivät IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin aktivointia koskevat yksilöitävyysedellytykset tai muut kriteerit.

Päästöoikeuksien kirjanpitokäsittelyä on kuvattu jäljempänä kohdassa Julkiset avustukset ja tuet.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, käsitellään kukin osa erillisenä hyödykkeenä. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun niiden yritykselle tuottama taloudellinen hyöty ylittää alun perin arvioidun suoritustason. Kaikki muut menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta tai rakentamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan.

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamenomallin mukaisesti hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Käypä arvo määritetään ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemän arvion perusteella.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	20-40 vuotta
Koneet ja kalusto	10 vuotta
Kuljetuskalusto	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan jokaisena tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti. Aineellisten käyttö-

omaisuushyödykkeiden poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5:n mukaisesti.

Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai todennäköiseen nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itse valmistetut tuotteet arvostetaan standardihinnalla. Tuotannon kiinteät kustannukset kohdistetaan omien valmisteiden hankintamenoon. Raaka-aineet ja tarvikkeet arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Puolivalmisteet Suomessa arvostetaan painotetulla keskihinnalla ja muissa maissa standardihinnalla. Poikkeuksena tähän on konjakki. Konjakkien puolivalmisteet arvostetaan painotetulla keskihinnalla lukuun ottamatta pullotusvalmista nestettä, mikä arvostetaan standardihinnalla.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta hankinnan ja valmistuksen muuttuvista menoista ja valmiiden tuotteiden osalta kiinteistä yleismenoista, jotka on määritetty normaalin toiminta-asteen mukaisesti. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

RAHOITUSVARAT

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Rahoitusvarojen luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä niiden käyttötarkoituksen perusteella. Luokittelun perusteet arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Kaikki rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarat kirjataan taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon, joka vastaa niiden käypää arvoa hankintahetkellä. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Taseesta poiskirjaaminen tapahtuu silloin, kun konsernilla ei enää ole sopimusperusteista oikeutta rahavirtoihin tai se on siirtänyt rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvät olennaiset riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin tase-eriin silloin, kun niiden maturiteetti on yli 12 kuukautta lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, jotka kirjataan aina taseen lyhytaikaisiin eriin.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Ryhmään kuuluvat rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa tai jotka Altia-konserni on muuten määritellyt käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Ryhmään luokitellaan johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ne on tehty suojaustarkoituksessa. Ryhmän erät kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, joka on toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta määritetty raportointikauden päättymispäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät silloin kun ne liittyvät rahoituserien suojaukseen. Kun johdannaiset liittyvät kaupallisten erien (valuuttamääräisten ostojen ja myyntien) suojaukseen, realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti liikevoiton yläpuolelle viimeistään silloin, kun suojauskohteenkin kurssiero kirjataan tulokseen.

LAINAT JA MUUT SAAMISET

Lainat ja muut saamiset ovat syntyneet luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle ja ne sisältyvät lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin erääntymisensä mukaisesti. Altiassa pitkäaikaisiin saamisiin kuuluvat yli vuoden kuluttua erääntyvät lainasaamiset sekä muut saamiset. Lyhytaikaisiin tase-eriin sisältyvät myyntisaamiset ja rahavarat esitetään lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa. Saamisten arvostusperuste on jaksotettu hankintameno, kun instrumenttiin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä instrumentteja noteerata rahoitusmarkkinoilla. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten saamisten kurssierot esitetään rahoituserissä Lainat ja muut saamiset -ryhmän kurssieroissa.

Myydyt myyntisaamiset kirjataan taseesta pois, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Kustannukset myydyistä myyntisaamisista kirjataan Muihin rahoituskuluihin.

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon ja esitetään arvonalentumisilla vähennettyinä. Epävarmojen saamisten määrän ja arvonalentumistarpeen arviointi perustuu objektiiviseen näyttöön yksittäisten erien todennäköisestä riskistä. Tällaisiksi arvonalentumisiin johtaviksi näytöiksi voidaan lukea velallisen vakavat taloudelliset ongelmat, todennäköisyys, että velallinen ajautuu konkurssiin tai muihin taloudellisiin järjestelyihin sekä maksujen eräpäivien merkittävä ja jatkuva laiminlyönti. Arvonalentuminen kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on nimenomaisesti nimetty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymispäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Konsernin pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin luokitellaan listaamattomat osakkeet ja muut sijoitukset.

Tähän ryhmään sisältyvät rahoitusvarat arvostetaan pääsääntöisesti käypään arvoon, joka määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivänä noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja. Noteeraamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, arvostetaan kuitenkin alkuperäiseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Käypään arvoon arvostettujen myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvonmuutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa verovaikutuksella vähennettynä. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan, kun sijoituksesta luovutaan tai siitä kirjataan arvonalentumistappio. Konserni arvioi jokaisena raportointipäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä olevan omaisuuserän arvo on alentunut. Sellaiset omaisuuserien arvonalentumistappiot, joista on objektiivista näyttöä, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumisen objektiivisena näyttönä voidaan pitää esimerkiksi instrumentin merkittävää tai pitkäaikaista arvon alentumista alle sen hankintamenon.

RAHAVARAT

Rahavarat sisältävät käteisen rahan, pankkitileillä olevat rahat sekä erittäin likvidit sijoitukset, joiden maturiteetti hankintahetkellä on kolme kuukautta tai sitä lyhyempi. Käytetyt konsernitililimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin rahoitusvelkoihin.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat arvostetaan alun perin käypään arvoon, ja merkitään kirjanpitoon transaktiokuluilla vähennettyinä paitsi kun on kyseessä erä, joka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, jotka kirjataan aina taseen lyhytaikaisiin eriin. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ne on tehty suojaustarkoituksessa. Ryhmän rahoitusvelat arvostetaan raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, joka on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT RAHOITUSVELAT

Tähän ryhmään kuuluvat konsernin ulkoiset rahalaitoslainat, yritystodistuslainat sekä ostovelat. Nämä rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Kun lainoja maksetaan pois tai jälleenrahoitetaan, jaksottamattomat järjestelypalkkiot kirjataan rahoituskuluihin.

Valuuttamääräisten rahalaitoslainojen kurssierot esitetään rahoituserissä. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten velkojen kurssierot esitetään rahoituserissä jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvelat -ryhmän kurssieroissa.

Lisäksi Altialla on valmiusluottolimiitti, jonka järjestelypalkkio jaksotetaan lineaarisesti muihin rahoituskuluihin limiitin voimassaoloajalle.

JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaiset luetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin silloin, kun niihin ei sovelleta IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa. Nämä johdannaiset merkitään taseeseen kaupantekopäivänä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin raportointikauden päättymispäivänä käypään arvoon.

KUN SUOJAUSLASKENTAA EI SOVELLETA

Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Altiassa johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti liikevoiton yläpuolelle silloin, kun johdannainen liittyy kaupallisten virtojen (ostojen ja myyntien) suojaukseen, eikä suojauslaskentaa sovelleta. Muiden johdannaisten käypien arvojen muutokset, silloin kun suojauslaskentaa ei sovelleta, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on hankittu vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia.

KUN SUOJAUSLASKENTAA SOVELLETAAN

Altiassa sovelletaan rahavirran suojausta tapauskohtaisen harkinnan mukaan osaan korko-, valuutta- ja sähköjohdannaisia. Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyviltä rahavirtojen vaihteluilta. Suojauslaskenta tarkoittaa laskentatapaa, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käyvän arvon muutokset kumoavat kokonaisuudessaan tai osittain suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset tuloslaskelmassa ajanjaksolla, jolle suojaus on määritetty. Altia dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Suojausinstrumenttien tehokkuus testataan etu- ja jälkikäteen. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun suojausinstrumentin toteutuneet tulokset kumoavat suojattavan erän rahavirtojen muutokset 80-125 prosenttisesti. Suojauslaskenta lopetetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissopimusten tulosvaikutus esitetään yhtä aikaisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa. Rahavirtojen suojaukseen liittyvät johdannaissopimusten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa, kun nämä instrumentit täyttävät suojauslaskennan ehdot ja suojauslaskenta on tehokasta. Suojauksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertynyt kumulatiivinen voitto tai tappio kaupallisiin eriin liittyneistä johdannaisista kirjataan tulosvaikutteiseksi ostojen tai myyntien oikaisueriksi samanaikaisesti suojattavan erän kanssa sillä kaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy, myydään tai suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Termiinien korkoeron sekä optioiden aika-arvon muutos kirjataan kuitenkin aina tulosvaikutteisesti. Niihin ei siis sovelleta suojauslaskentaa, vaikka ko. johdannainen olisi suojauslaskennan piirissä. Sähköjohdannaisista toteutunut voitto tai tappio kirjataan liikevoiton yläpuolelle sähköostoihin.

KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Korkojohdannaisten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla sopimuksiin liittyvät tulevat rahavirrat tarkasteluhetkeen. Valuuttajohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Valuuttaoptioiden käypä arvo määritetään Garman -Kohlhagen -arvostusmallilla ja käyttäen keskeisten valuuttaparien 1-12 kuukauden volatiliteetteja. Hyödykejohdannaisten arvonmäärityksessä käytetään rahoitusmarkkinoilta saatuja käypiä arvoja.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat jaetaan esittämistä varten kolmeen tasoon käypien arvojen hierarkiassa. Hierarkiatasot kuvastavat käypiä arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Tasolla yksi käyvät arvot perustuvat identtisten rahoitusinstrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla kaksi käypää arvoa määritettäessä käytetyt syöttötiedot perustuvat joko noteerattuihin markkinakursseihin ja -hintoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti, rahavirtojen diskonttaukseen sekä optioiden osalta arvonmääritysmalleihin. Tasolle kolme luokiteltujen varojen ja velkojen arvot eivät perustu kaikkien merkittävien muuttujien osalta todennettavissa olevaan markkinatietoon, sillä näille ei ole ollut saatavilla luotettavaa markkinalähdettä. Raportoitava käyvän arvon taso perustuu siihen alimman tason syöttötietoon, joka on merkittävä käyvän arvon määrittämisessä.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta, ja velvoitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun järjestelystä on laadittu yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin se vaikuttaa.

JULKISET AVUSTUKSET JA TUET

Julkiselta taholta, esimerkiksi valtiolta saadut avustukset, tuloutetaan tuloslaskelmaan niillä tilikausilla, joilla ne tulevat kirjatuiksi niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset vähennetään kyseisen hyödykkeen kirjanpitoarvosta. Poistot tällaisesta käyttöomaisuudesta kirjataan saadulla julkisella avustuksella oikaistusta kirjanpitoarvosta.

Konserni on osallisena Euroopan unionin päästökaupassa, jossa sille on myönnetty tietty määrä hiilidioksidipäästöoikeuksia tietylle ajanjaksolle vastikkeetta. Altia Oyj esittää vastikkeetta saadut hiilidioksidipäästöoikeudet käyttäen ns. nettoperiaatetta, jonka mukaan konserni ei kirjaa taseeseen myönnettyjä päästöoikeuksia eikä velvoitetta luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Konserni ei myöskään kirjaa tuloslaskelmaan tuottoa tai kulua päästöoikeuksista, mikäli myönnetyt päästöoikeudet riittävät kattamaan velvoitteen luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Mikäli toteutuneet päästöt ylittävät myönnetyt päästöoikeudet, kirjataan ylimenevistä päästöistä syntynyt velvoite raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon kuluksi tuloslaskelmaan ja velaksi taseeseen. Mikäli toteutuneet päästöt alittavat myönnetyt päästöoikeudet, ilmoitetaan erotus liitetietona taseen ulkopuolisena varallisuutena käypään arvoon arvostettuna.

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Altia-konsernissa rahavirtaa tuottaviksi yksiköiksi luokitellaan toimintasegmentit. Liikearvo on kohdistettu niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisistä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kertyviä vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Altia-konsernissa kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoihin perustuen.

Arvonalentumistappio perutaan, jos omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämiseen käytetyissä arvioissa on tapahtunut positiivinen muutos. Arvonalentumistappiota ei peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalennustappiota ei peruta missään tilanteessa.

VUOKRASOPIMUKSET

Ne aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa Altialle on siirtynyt olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen aineellisiin hyödykkeisiin luonteensa mukaiseen ryhmään vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vastaavat vuokravelvoitteet, rahoituskustannuksella vähennettyinä, sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin rahoitusvelkoihin. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä kirjataan poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on alempi.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muista vuokrasopimuksista suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

TYÖSUHDE-ETUUDET

ELÄKEJÄRJESTELYT

Konserniyhtiöillä on eri maissa eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota suoritus koskee. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina vakuutusyhtiöille. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet lasketaan ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen kustakin järjestelystä erikseen. Eläkemenot kirjataan kuluksi järjestelyyn osallistuvien henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Etuuspohjaisista järjestelyistä kirjataan taseeseen velka tai saaminen, joka muodostuu eläkevelvoitteen nykyarvon ja järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon erotuksena. Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa, joiden maturiteetti vastaa laskettavan eläkevastuun maturiteettia.

Kauden työsuoritukseen perustuva meno (eläkemeno) ja etuuspohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti. Eläkemeno esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuvissa kuluissa ja nettokorko rahoituserissä. Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, kun ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti aikaisempana seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun yhteisö kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

TULOVEROT

Konsernin tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, mahdollisista aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin konserniin kuuluvan yhtiön paikallisen verolainsäädännön mukaisesti.

Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan pääsääntöisesti kaikista väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välillä. Merkittävimmät väliaikaiset erät syntyvät aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, vahvistetuista verotuksellisista tappioista ja varauksista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan enintään siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennalliset verovelat kirjataan taseeseen täysimääräisinä. Laskennalliset verot kirjataan käyttäen raportointikauden päättymispäivänä voimassaolevia verokantoja tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on jo vahvistettu.

MYYNNIN TULOUTUSPERIAATTEET

Myyntitulot kirjataan tuloslaskelmaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdollista roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin tavaroihin. Yleensä tämä tapahtuu tavaran luovutushetkellä sovitun toimituslausekkeen mukaisesti.

LIIKEVOITTO

Konsernin liikevoitto määritellään seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palveluostot oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, ja vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut, poistot, arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikainen omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelu edellyttää, että seuraavat edellytykset täyttyvät: myynti on erittäin todennäköinen, omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan pääasiallisesti kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan kumpi niistä on alempi, ja poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään tuloslaskelmassa.

Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettujen erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettujen erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä. Konsernilla ei ollut kyseisiä eriä raportointikauden tai vertailukauden päättymishetkellä.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA NÄIHIN ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa konsernin johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat laatimisperiaatteiden soveltamiseen ja raportoitavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määrään sekä esitettäviin liitetietoihin. Arviot ja niihin liittyvät olettamukset perustuvat johdon aikaisempiin kokemuksiin ja muihin tekijöihin, joiden arvioidaan edustavan parasta näkemystä sellaisten varojen ja velkojen arvostamisesta. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

ARVONALENTUMISTESTAUS

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritelty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää tulevaisuutta koskevien arvioiden tekemistä. Lisätietietoja kerrytettävissä olevien rahamäärien herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 12 Aineettomat hyödykkeet.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Etuuspohjaisen eläkevelvoitteen ja järjestelyyn kuuluvien varojen arvostaminen perustuu johdon tekemiin vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Näitä ovat mm. velvoitteen nykyarvon laskennassa käytettävä diskonttauskorko, tuleva palkkataso ja eläketaso, järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto sekä järjestelyssä mukana olevan henkilöstön vaihtuvuus. Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset sekä oletusten ja toteutumien väliset erot aiheuttavat vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita. Lisätietoja on annettu liitetietojen kohdassa 25 Pitkäaikaiset työsuhde-etuudet.

LASKENNALLISET VEROT

Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksessa vahvistetuista tappioista sekä väliaikaisista eroista tase-erien kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain, jos tulevaisuudessa arvioidaan kertyvän riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero tai vahvistettu tappio voidaan hyödyntää. Kirjattavien laskennallisten verosaamisten määrät perustuvat johdon laatimiin tulevaisuuden verotettavaa tuloa koskeviin ennusteisiin. Verolainsäädännön muutokset voivat myös vaikuttaa johdon tekemiin arvoihin. Lisätietoja on annettu liitetietojen kohdassa 18 Laskennalliset verosaamiset ja -velat.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT KERTALUONTEISET ERÄT

Kertaluonteisina erinä esitetään merkittävät uudelleenjärjestelykulut, merkittävät arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset, liiketoimintojen myynteihin ja hankintoihin liittyvät merkittävät voitot ja tappiot sekä aineellisten hyödykkeiden myynteihin liittyvät merkittävät voitot tai tappiot.

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVIKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Altia ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2014.

- Muutokset IAS 19:ään Työsuhde-etuudet - Defined Benefit Plans: Employee Contributions (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on selvennetty kirjanpitokäsittelyä, kun etuuspohjaisessa järjestelyssä edellytetään työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja järjestelyyn. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutoskokoelmat 2011-2013 sekä 2010-2012, joulukuu 2013) (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää (2011-2013) ja seitsemää (2010-2012) standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.
- Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määritettäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38:aan Aineettomat hyödykkeet - Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla selvennetään IAS 16:ta ja IAS 38:aa. Tuottoperusteisia poistomenetelmiä ei voida soveltaa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja vain harvoin aineettomiin hyödykkeisiin. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 41:ään Maatalous - Bearer Plants* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutetut standardit edellyttävät, että tuottavan kasvin määritelmän täyttävät biologiset hyödykkeet käsitellään kirjanpidossa IAS 16:n soveltamisalaan kuuluvina aineellisina käyttöomaisuushyödykkeinä IAS 41:n soveltamisen sijaan. Näillä muutoksilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28:aan Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin - Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutokset koskevat IFRS 10:n sekä IAS 28:n vaatimusten välistä ristiriitaa, joka liittyy sijoittajan ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisiin omaisuuserien myynteihin tai luovutuksiin. Voitto tai tappio kirjataan täysimääräisesti, kun transaktioon sisältyy liiketoimen hankinta, riippumatta siitä onko se tytäryrityksessä vai ei. Voitto tai tappio kirjataan osittain, kun transaktioon sisältyy omaisuuseriä jotka eivät muodosta liiketoimintaa, vaikka nämä varat olisivat tytäryrityksessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös, IFRS 12:een Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä ja IAS 28:aan Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin - Investment Entities: Applying the Consolidation Exception* (Muutoksia saadaan soveltaa välittömästi; sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Kapea-alaiset muutokset IFRS 10:een, IFRS 12:een ja IAS 28 selkiyttävät sijoittajayhteisöjen kirjanpitoa koskevia vaatimuksia. Muutokset myös tarjoavat tietyissä olosuhteissa helpotuksia, jotka alentavat standardin soveltamisesta aiheutuvia menoja. Muutoksilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt - Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siitä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toiminnossa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 27:ään Erillistilinpäätös – Equity Method in Separate Financial Statements* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardimuutosten myötä yhteisöjen on mahdollista käsitellä tytär-, yhteis- ja osakkuusyrityksiin tehdyt sijoitukset erillistilinpäätöksissään pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.
- Uusi IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 14 on ensimmäinen IFRS-standardi, jossa annetaan ohjeistusta hintasääntelyn vaikutusten kirjanpitokäsittelyyn. Se on väliaikaiseksi tarkoitettu standardi, joka koskee IFRS-tilinpäätöksen ensilaatijoita. Ensilaatijoiden on mahdol-

lista jatkaa hintasäänneltyihin toimintoihin liittyvien aiempien kirjanpitokäytäntöjen soveltamista sillä aikaa kun IASB kehittää lopullisen tätä osa-aluetta käsittelevän standardin. IFRS 14:n soveltaminen ei ole pakollista. Uudella standardilla ei ole vaikutusta Altian konsernitilinpäätökseen.

- IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutoskokoelma 2012–2014* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.
- Uusi IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15 korvaa voimassaolevan tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Konserni arvioi IFRS 15:n vaikutuksia.
- Uusi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia.

1. *Hankitut liiketoiminnot*

Konsernilla ei ollut uusia liiketoimintojen hankintoja kaudella 2014.

TILIKAUDEN 2013 HANKINNAT

Larsen SAS

Vuonna 2013 hankitun Larsen SAS:n kauppahinnan kohdistus saatettiin loppuun ensimmäisen neljänneksen aikana 2014. Altia Oyj:n kesäkuussa 2013 allekirjoittaman sopimuksen mukaisesti Larsen SAS:n ja konjakkituotemerkin omistus siirtyi Altialle elokuun 2013 lopussa. Kaupan jälkeen Altia omistaa Larsen SAS:sta 100 prosenttia.

Hankintaan liittyen maksettiin lisäkauppahinta 2,0 miljoonaa euroa, ja siten myös liikearvo kasvoi saman verran.

Hankintahintaa kohdennettiin aineettomille oikeuksille (tavaramerkki) 5,0 miljoonaa euroa. Hankintaan ei liittynyt ehdollista vastiketta.

Raportointikauden aikana hankinnasta neljän kuukauden liikevaihto, 3,8 miljoonaa euroa, sisältyi kauden 2013 laajaan tuloslaskelmaan. Jos hankinta olisi toteutunut 1.1.2013, konsernin kauden 2013 liikevaihto olisi johdon arvion mukaan ollut 482,0 miljoonaa euroa.

milj. EUR	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	**6,0**
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	**6,1**
Vaihto-omaisuus	**23,8**
Myyntisaamiset ja muut saamiset	**1,1**
Rahavarat	**2,9**
Varat yhteensä	**39,9**
Muut velat	**-0,6**
Laskennalliset verovelat	**-1,7**
Velat yhteensä	**-2,3**
Nettovarallisuus	**37,6**

LIIKEARVON SYNTYMINEN HANKINNASSA:

milj. EUR	
Luovutettu vastike	**39,3**
Vastikkeen oikaisu	**2,0**
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	**-37,6**
Liikearvo	**3,7**
Rahana maksettu kauppahinta	**39,3**
Lisäkauppahinta	**2,0**
Hankitun rahavarat	**-2,9**
Rahavirtavaikutus	**38,3**

Vähemmistöosuuden hankinta

Huhtikuussa Altia lunasti vähemmistöosuuden (0,16 %) Latvialaisesta SIA Jaunalkosta. Hankinnan jälkeen omistus yhtiöstä oli 100 prosenttia. SIA Jaunalko fuusioitui Altia Latviaan joulukuun lopussa.

Brøndums-akvaviittituotemerkin hankinta

Kesäkuussa Altia-konserni osti tanskalaisen Brøndums-akvaviittituotemerkin. Hankintahinta oli 11,3 miljoonaa euroa. Hankintamenosta 10,3 miljoonaa euroa kohdennettiin aineettomille oikeuksille (tavaramerkki) ja 1,0 miljoonaa euroa vaihto-omaisuuteen.

2. *Liiketoiminnan muut tuotot*

milj. EUR	2014	2013
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	**0,6**	2,8
Vuokratuotot	**0,8**	1,2
Tuotot energian, veden, höyryn ja hiilidioksidin myynnistä	**3,6**	3,5
Tytäryhtiön likvidointivoitto	**-**	1,9
Muut tuottoerät	**3,0**	2,6
Yhteensä	**8,0**	12,1

3. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

milj. EUR	2014	2013
Palkat	**50,9**	53,9
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	**7,2**	6,9
Etuuspohjaiset järjestelyt	**-0,0**	0,7
Muut henkilösivukulut	**7,2**	6,7
Yhteensä	**65,2**	68,2

Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana		
Työntekijät	**405**	370
Toimihenkilöt	**582**	704
Yhteensä	**987**	1 074

Lisätietoja konsernin eläkejärjestelyistä sekä palvelusvuosijärjestelystä on esitetty liitetiedossa 25. Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 29. Lähipiiritapahtumat.

4. Poistot ja arvonalentumiset

milj. EUR	2014	2013
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	**8,4**	8,4
Muut aineettomat hyödykkeet	**0,2**	1,2
Yhteensä	**8,7**	9,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	**2,8**	3,7
Koneet ja kalusto	**5,5**	7,3
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	**0,6**	0,5
Muut aineelliset hyödykkeet	**0,0**	0,0
Yhteensä	**8,9**	11,4
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin:		
Liikearvo	**23,2**	-
Aineettomat oikeudet	**8,2**	0,9
Maa-alueet	-	1,8
Koneet ja kalusto	-	4,8
Rakennukset	-	8,1
Arvonalentumiset yhteensä	**31,4**	15,6

Raportointikauden arvonalennukset liittyivät noin 10 vuoden takaiseen yrityshankintaan päämiesliiketoiminnassa lähinnä Norjassa sekä tuotemerkkien alaskirjauksiin.

Vertailuvuoden arvonalennukset liittyivät Altia Denmark A/S:n omistamaan logistiikkakeskukseen Svendborgissa sekä tuotemerkkien alaskirjauksiin.

5. Liiketoiminnan muut kulut

milj. EUR	2014	2013
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	**0,2**	0,1
Vuokrakulut	**7,9**	8,9
Markkinointikulut	**16,5**	15,9
Matkustus- ja edustuskulut	**3,8**	4,1
Ostopalvelut	**8,0**	9,4
Huolto- ja ylläpitokulut	**9,0**	7,6
Autot ja kuljetuspalvelut	**1,3**	1,5
Energiakulut	**10,5**	10,5
ICT-kulut	**4,4**	5,5
Myyntiin liittyvät muuttuvat kulut	**13,3**	16,5
Muut kuluerät	**9,4**	10,2
Yhteensä	**84,1**	90,1

Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	**0,4**	0,3
Veroneuvonta	**0,1**	0,1
Muut palkkiot	**0,1**	0,4
Yhteensä	**0,6**	0,8

6. Tutkimus- ja kehittämismenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja 4,1 miljoonaa euroa (3,3 miljoonaa euroa vuonna 2013).

7. Kertaluonteiset erät

milj. EUR	2014	2013
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	**17,9**	17,4
Uudelleenjärjestelykulut	**-5,5**	-5,3
Arvonalentumistappiot	**-31,4**	-15,6
Liiketoimintojen lopettamiset	**-**	1,9
Omaisuuserien myynnit	**0,5**	2,2
Kertaluonteiset erät yhteensä	**-36,4**	-16,7
Liikevoitto (-tappio)	**-18,6**	**0,7**

8. Rahoitustuotot

milj. EUR	2014	2013
Korkotuotot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**0,2**	0,6
Lainat ja muut saamiset	**0,4**	0,5
Myytävissä olevat rahoitusvarat	**0,1**	0,1
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	**0,2**	0,3
Korkotuotot yhteensä	**0,8**	1,5
Valuuttakurssivoitot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**2,3**	3,4
Lainat ja muut saamiset	**1,0**	5,7
Valuuttakurssivoitot yhteensä	**3,3**	9,1
Osinkotuotot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**0,0**	0,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat	**0,0**	0,0
Osinkotuotot yhteensä	**0,0**	0,1
Muut rahoitustuotot		
Voitot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista	**0,0**	0,0
Muut rahoitustuotot yhteensä	**0,0**	0,0
Rahoitustuotot yhteensä	**4,2**	10,6

Liikevoiton yläpuolelle on kirjattu valuuttakurssieroja reskontrista yhteensä -0,6 miljoonaa euroa (-0,3 miljoonaa euroa) sekä valuuttajohdannaisista 0,9 miljoonaa euroa (0,6 miljoonaa euroa).

Konsernin valuuttariskien hallinnan periaatteista on kerrottu liitetiedossa 31 Rahoitusriskien hallinta kappaleessa Transaktioriski.

9. Rahoituskulut

milj. EUR	2014	2013
Korkokulut		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	**0,2**	0,6
Jaksotettuun hankintamenoon kirjatutut velat	**2,1**	3,4
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	**1,9**	2,0
Muut korkokulut	**0,9**	0,6
Korkokulut yhteensä	**5,1**	6,6
Valuuttakurssitappiot		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**1,7**	7,0
Jaksotettuun hankintamenoon kirjatutut velat	**-**	0,2
Lainat ja muut saamiset	**0,7**	2,0
Valuuttakurssitappiot yhteensä	**2,5**	9,2
Muut rahoituskulut		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	**-**	0,0
Muut rahoituskulut, muut	**2,1**	0,5
Tehoton osuus suojauslaskennan alaisista hyödykejohdannaisista	**0,1**	0,0
Muut hyödykejohdannaiset	**-0,4**	0,2
Muut rahoituskulut yhteensä	**1,8**	0,7
Rahoituskulut yhteensä	**9,3**	16,5

Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista kauden aikana kuluksi kirjattuja korkokuluja 0,1 (0,2) miljoonaa euroa.

10. *Tuloverot*

milj. EUR	2014	2013
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	**1,8**	3,5
Edellisten tilikausien verot	**0,2**	-0,1
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	**-4,3**	-2,8
Verokantojen muutoksen vaikutus	**0,0**	-1,4
Yhteensä	**-2,3**	-0,8

Tuloslaskelman verokulun ja Altia-konsernin kotimaan verokannalla (20,0 % vuonna 2014, 24,5 % vuonna 2013) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

milj. EUR	2014	2013
Tulos ennen veroja	**-20,4**	-3,8
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	**-4,1**	-0,9
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	**-2,3**	-0,9
Verovapaat tuotot	**-0,2**	-0,2
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut	**0,3**	0,7
Liikearvon arvonalentumiset	**6,1**	-
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	**-0,0**	-0,5
Verot aikaisemmilta tilikausilta	**0,2**	-0,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta veroilla vähennettynä	**-0,6**	-0,3
Verokantojen muutosten vaikutus	**0,0**	-1,4
Voitonjaosta maksetut verot	**0,2**	-
Tilikauden tappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	**0,1**	2,8
Kirjatut laskennalliset verot aiemmin kirjaamattomista tappioista ja väliaikaisista eroista	**-1,9**	-
Verokulu tuloslaskelmassa	**-2,3**	-0,8

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot 2014

milj. EUR	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	**2,1**	**-0,4**	**1,7**
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatuista muista laajan tuloksen eristä	**0,0**	**-**	**0,0**
Muuntoerot	**-7,4**	**-**	**-7,4**
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	**-1,4**	**0,3**	**-1,2**
Muut muutokset	**0,1**	**-**	**0,1**
Yhteensä	**-6,6**	**-0,1**	**-6,8**

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot 2013

milj. EUR	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	1,7	-0,6	1,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä kirjatuista muista laajan tuloksen eristä	-0,1	-	-0,1
Muuntoerot	-14,9	-	-14,9
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-3,8	0,1	-3,7
Muut muutokset	-0,2	-	-0,2
Yhteensä	-17,3	-0,5	-17,8

11. *Osakekohtainen tulos*

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

	2014	2013
Emoyhtiön omistajille jakautuva tilikauden tulos, miljoonaa euroa	**-18,1**	-3,1
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo (1000)	**35,985**	35 985
Laimentamaton / laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	**-0,50**	-0,09

12. *Aineettomat hyödykkeet*

milj. EUR	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	**142,7**	**11,0**	**1,0**	**156,4**	**311,2**
Lisäykset	**0,1**	**-**	**1,2**	**-**	**1,4**
Tytäryritysten hankinta	**-**	**-**	**-**	**2,0**	**2,0**
Vähennykset	**-0,3**	**-0,1**	**-**	**-**	**-0,3**
Kurssierot	**-5,5**	**-0,0**	**-0,0**	**-7,9**	**-13,4**
Siirrot erien välillä	**0,7**	**0,1**	**-0,8**	**-**	**0,0**
Hankintameno 31.12.2014	**137,8**	**11,0**	**1,5**	**150,5**	**300,8**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	**-83,2**	**-10,0**	**-**	**-49,0**	**-142,1**
Poistot	**-8,2**	**-0,2**	**-**	**-**	**-8,5**
Arvonalentumiset	**-8,1**	**-**	**-**	**-23,2**	**-31,2**
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	**0,1**	**0,1**	**-**	**-**	**0,1**
Kurssierot	**4,0**	**0,0**	**-**	**5,0**	**9,0**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	**-95,4**	**-10,2**	**-**	**-67,2**	**-172,8**
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	**59,5**	**1,0**	**1,0**	**107,4**	**169,0**
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	**42,4**	**0,9**	**1,5**	**83,3**	**128,0**
Hankintameno 1.1.2013	130,8	10,9	0,4	164,9	307,0
Lisäykset	10,4	0,1	1,0	-	11,5
Tytäryritysten hankinta	6,0	-	-	1,7	7,7
Vähennykset	-0,1	-	-0,0	-	-0,1
Kurssierot	-4,7	-0,0	0,0	-10,1	-14,8
Siirrot erien välillä	0,3	-	-0,3	-	-0,0
Hankintameno 31.12.2013	142,7	11,0	1,0	156,4	311,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013	-77,4	-8,8	-	-54,4	-140,6
Poistot	-8,3	-1,2	-	-	-9,5
Arvonalentumiset	-0,9	-	-	-	-0,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-	-	-	0,0
Kurssierot	3,4	0,0	-	5,4	8,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	**-83,2**	**-10,0**	**-**	**-49,0**	**-142,1**
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	53.4	2.1	0.4	110.5	166.4
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	59.5	1.0	1.0	107.4	169.0

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konsernin liikearvo on arvonalentumistestausta varten kohdistettu juridisille yhtiöille, joista johdetaan erilliset rahavirtaa tuottavat yksiköt. Liikearvojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli tilikauden lopussa 83,3 miljoonaa euroa (107,4 miljoonaa euroa).

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdistetulle liikearvolle suoritetaan vuosittain tai milloin on aihetta olettaa, että kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, arvonalentumistestaus, jossa niiden kirjanpitoarvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Vuosittainen arvonalentumistestaus suoritettiin 30.11.2014. Yhtiöillä ei ollut testausajankohtana muita rajattoman vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo.

Syksyllä 2014 havaittiin viitteitä, jotka antoivat aihetta olettaa Partner Brands -liiketoiminnan kirjanpitoarvon olevan sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi. Arvonalentumistestauksen seurauksena kirjasimme liiketulokseen 23,2 miljoonan euron arvonalentumistappion, jolla vähennettiin Partner Brands -liiketoiminnan kirjanpitoarvoa vastaamaan sille määritettyä kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Varsinainen vuosittainen arvonalennustestaus ei osoittanut tarvetta muille arvonalentumiskirjauksille. Arvonalentumiskirjauksia ei ollut vertailukaudella.

Markkinakohtaiset WACC-arviot on päivitetty 30.11.2014 tapahtunutta testausta varten perustuen markkinakohtaisiin referensseihin. Johto arvioi muiden kuin WACC:n kehitystä perustuen sekä sisäisiin että ulkoisiin näkemyksiin toimialan historiasta ja tulevaisuudesta. Ennustejaksona on käytetty viittä vuotta, jonka jälkeiset rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla ennakoidut rahavirrat tasaisen markkinakohtaisen kasvuarvion avulla. Ennakoitujen rahavirtojen diskonttauksessa käytetyt keskimääräiset painotetut pääomakustannukset olivat Suomessa 5,2%, Norjassa 5,0%, Ruotsissa 5,1 %, Tanskassa 5,1%, Eestissä 6,8 %, Latviassa 7,3 % ja Ranskassa 5,2%. WACC on maakohtainen. Partner Brands -liiketoiminnassa käytettiin Norjan WACC:ia ja Altia Brands -liiketoiminnassa Suomen WACC:ia.

Rahavirtaennusteet perustuvat viimeiseen pitkän aikavälin suunnitelmaan, ulottuen vuoteen 2019. Tätä pidemmän aikavälin ennakoidut rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla rahavirrat 1-2 %:n vuosittaista kasvuarviota käyttäen. Johdon näkemyksen mukaan nämä kasvuarviot kuvastavat liiketoiminnan kehitystä ennusteiden mukaisella pitkällä aikavälillä.

Arvonalentumistestauksen herkkyysanalyysit

Mikäli Altian liikevoittoprosentti laskisi 9,5 %-yksikköä päätearvossa ja WACC kasvaisi 6,8 %-yksikköä, tämä aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi tällöin yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo.

13. *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet*

milj. EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hytödykkeet	Ennakko-maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	**4,2**	**108,4**	**155,4**	**0,6**	**9,3**	**278,0**
Lisäykset	**0,0**	**0,2**	**1,6**	**-**	**11,2**	**13,0**
Vähennykset	**0,0**	**-0,5**	**-3,9**	**-**	**-**	**-4,3**
Kurssierot	**0,0**	**-0,0**	**-0,4**	**0,0**	**-**	**-0,4**
Siirrot erien välillä	**0,5**	**2,6**	**3,4**	**0,1**	**-6,6**	**-0,0**
Hankintameno 31.12.2014	**4,8**	**110,8**	**156,2**	**0,8**	**13,9**	**286,4**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	**-1,8**	**-78,1**	**-127,8**	**-0,1**	**-**	**-207,7**
Poistot	**-**	**-2,8**	**-6,1**	**-0,0**	**-**	**-8,9**
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	**-**	**0,3**	**3,4**	**-**	**-**	**3,8**
Kurssierot	**-0,0**	**-0,0**	**0,2**	**-**	**-**	**0,2**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	**-1,8**	**-80,5**	**-130,2**	**-0,1**	**-**	**-212,6**
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	**2,5**	**30,3**	**27,7**	**0,5**	**9,3**	**70,3**
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	**3,0**	**30,2**	**26,0**	**0,6**	**13,9**	**73,8**
Hankintameno 1.1.2013	4,3	104,1	148,2	0,6	3,5	260,7
Lisäykset	-	0,1	0,5	0,0	15,2	15,8
Tytäryritysten hankinta	-	3,7	2,4	-	-	6,2
Vähennykset	-0,0	-3,6	-0,8	-0,0	-	-4,4
Kurssierot	0,0	0,0	-0,2	-	-0,0	-0,2
Siirrot erien välillä	-	4,0	5,4	0,0	-9,4	0,0
Hankintameno 31.12.2013	**4,2**	108,4	155,4	0,6	9,3	278,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2013	-	-69,6	-115,8	-0,1	-	-185,6
Poistot	-	-3,7	-7,7	-0,0	-	-11,4
Arvonalentumiset	-1,8	-8,1	-4,8	-	-	-14,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	3,4	0,4	-	-	3,8
Kurssierot	0,0	0,0	0,2	0,0	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2013	-1,8	-78,1	-127,8	-0,1	-	-207,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2013	4,3	34,5	32,3	0,5	3,5	75,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	2,5	30,3	27,7	0,5	9,3	70,3

Keskeneräisiin investointeihin liittyviä sitoumuksia oli katsauskauden lopussa 2,3 miljoonaa euroa (8,4 miljoonaa euroa 31.12.2013).

Rahoitusleasingjärjestelyt:

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

milj. EUR	2014	2013
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 31.12.	**7,2**	6,7
Kertyneet poistot 31.12.	**-5,4**	-4,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1,8**	1,9

Fortum Lämpö Oy on rakentanut kustannuksellaan höyrykeskuksen Altian tehdasalueelle Rajamäelle.Sopimusehtojen mukaan Altialla on velvollisuus ostaa Fortumin omistama höyrykeskus itselleen sopimuskauden päättyessä 31.12.2017 tai sopimuksen purkautuessa. Altia maksaa höyrykeskusta Fortumille vuosittain 15 vuoden ajan energiamaksujen muodossa, minkä jälkeen omistus siirtyy Altialle. Omaisuuden taloudellinen pitoaika on 15 vuotta.

Rakennusaikaiset korot:

Vuonna 2013 aloitetun tehdaskiinteistön rakentamisesta syntyvät vieraan pääoman menot aktivoidaan osana investoinnin hankintamenoa ja poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana. 31.12.2014 aktivoidut vieraan pääoman menot olivat 0,1 miljoonaa euroa. (0,0 miljoonaa euroa 31.12.2013).

14. *Sijoituskiinteistöt*

milj. EUR	2014	2013
Hankintameno 1.1.	-	0,0
Lisäykset	**0,0**	-
Vähennykset	-	-0,0
Tilikauden lopussa	**0,0**	0,0
Käypä arvo	**2,8**	-

Altia soveltaa sijoituskiinteistöjen käsittelyyn hankintamenomallia.

15. *Osakkuus- ja yhteisyritykset*

Konsernilla on 50 %:n omistusosuus yhteisyrityksessä, Roal Oy:ssa (kotipaikka Suomi), joka harjoittaa entsyymiliiketoimintaa. Yhteisyrityksen toinen omistaja on ABF Overseas Ltd. Konsernilla on 25,53 %:n omistusosuus Palpa Lasi Oy:stä (kotipaikka Suomi), joka harjoittaa lasisten juomapakkausten kierrätys- ja uusiokäyttötoimintaa. Molemmat yhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä:

milj. EUR	2014	2013
Tilikauden alussa	**9,5**	8,9
Osuus tilikauden tuloksesta	**3,2**	1,3
Saadut osingot	**-0,7**	-0,7
Muut muutokset	**0,0**	-0,1
Tilikauden lopussa	**12,1**	9,5

Osakkuus- ja yhteisyritysten taloudellinen yhteenveto:

milj. EUR	2014	2013
Varat	**54,0**	44,9
Velat	**33,1**	28,5
Nettovarat / (-velvoitteet)	**20,9**	16,4
Liikevaihto	**70,0**	59,8
Tilikauden voitto	**5,8**	0,0

16. *Myytävissä olevat sijoitukset*

milj. EUR	2014	2013
Noteeraamattomat osakkeet	**0,8**	0,8

17. *Muut saamiset (pitkäaikaiset)*

milj. EUR	2014	2013
Pääomalainasaaminen	**0,6**	0,8

18. *Laskennalliset verosaamiset ja -velat*

milj. EUR	1.1.2014	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2014
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2014 aikana:					
Laskennalliset verosaamiset:					
Verotukselliset tappiot	**0,6**	**1,3**	**-**	**0,0**	**1,9**
Käyttöomaisuus	**-**	**4,7**	**-**	**-0,0**	**4,7**
Eläke-etuudet	**5,3**	**0,0**	**0,3**	**-0,1**	**5,6**
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	**0,0**	**0,0**	**-**	**-0,0**	**0,1**
Suojausrahastoon kirjatut	**0,8**	**-**	**-0,4**	**-0,0**	**0,4**
Muut väliaikaiset erot	**0,4**	**0,8**	**0,0**	**-0,0**	**1,2**
Yhteensä	**7,2**	**6,9**	**-0,1**	**-0,1**	**13,9**
Laskennalliset verovelat:					
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	**3,7**	**-0,4**	**-**	**0,0**	**3,3**
Suojausrahastoon kirjatut	**0,0**	**-**	**0,1**	**0,0**	**0,1**
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	**8,5**	**-2,4**	**-**	**-0,3**	**5,7**
Muut väliaikaiset erot	**9,2**	**5,4**	**-**	**-0,3**	**14,2**
Yhteensä	**21,3**	**2,6**	**0,1**	**-0,6**	**23,3**

milj. EUR	1.1.2013	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	Ostetut / myydyt liike-toiminnot	31.12.2013
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2013 aikana:						
Laskennalliset verosaamiset:						
Verotukselliset tappiot	-	0,6	-	-	-	0,6
Eläke-etuudet	5,1	0,1	0,1	-0,1	-	5,3
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	-0,0	-	-0,0	-	0,0
Suojausrahastoon kirjatut	1,4	-	-0,6	-0,0	-	0,8
Muut väliaikaiset erot	1,6	-1,2	-	-0,0	-	0,4
Yhteensä	8,2	-0,5	-0,5	-0,1	0,0	7,2
Laskennalliset verovelat:						
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	5,6	-1,9	-	-0,0	-	3,7
Suojausrahastoon kirjatut	-	-	0,0	0,0	-	0,0
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	9,4	-2,3	-	-0,3	1,7	8,5
Muut väliaikaiset erot	9,8	-0,5	-	-0,1	-	9,2
Yhteensä	24,9	-4,7	0,0	-0,5	1,7	21,3

Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska voitonjako ei ole todennäköistä nähtävissä olevassa tulevaisuudessa.

Konsernilla oli 31.12.2014 yhteensä 5,7 miljoonaa euroa tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. 31.12.2013 konsernilla oli 11,5 miljoonaa euroa tappioita, joista ei ollut kirjattu laskennallista verosaamista.

19. *Vaihto-omaisuus*

milj. EUR	2014	2013
Aineet ja tarvikkeet	**53,8**	48,3
Keskeneräiset tuotteet	**13,2**	21,8
Valmiit tuotteet	**15,2**	13,6
Tavarat	**21,3**	26,5
Ennakkomaksut	**0,2**	0,1
Yhteensä	**103,7**	110,3

Tilikauden aikana konserniyhtiöiden vaihto-omaisuudesta on kirjattu arvonalentumistappioita 5,6 (5,4) miljoonaa euroa.

20. *Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)*

milj. EUR	2014	2013
Myyntisaamiset		
Ulkoiset myyntisaamiset	**67,5**	124,4
Myyntisaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	**0,1**	0,2
Siirtosaamiset		
Korkosaamiset	**0,0**	0,0
Henkilökulujaksotukset	**0,1**	0,1
Muut siirtosaamiset	**2,3**	1,8
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	**0,7**	0,2
Muut saamiset	**4,1**	3,9
Yhteensä	**74,9**	130,7

Raportointikauden lopussa myytyjen saamisten määrä oli 101,7 (44,0) miljoonaa euroa.

Myyntisaamisten ikäjakauma

milj. EUR	2014	Arvonalentumis-tappiot	Netto 2014
Erääntymättömät myyntisaamiset	**58,8**	-	**58,8**
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	**5,3**	-	**5,3**
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	**2,4**	-	**2,4**
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	**0,4**	-	**0,4**
yli 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	**2,6**	**-1,1**	**1,5**
kohdistamattomat asiakassuoritukset	**-0,7**	-	**-0,7**
Yhteensä	**68,8**	**-1,1**	**67,7**

milj. EUR	2013	Arvonalentumis-tappiot	Netto 2013
Erääntymättömät myyntisaamiset	119,8	-	119,8
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	3,2	-	3,2
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,7	-	0,7
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,0	-	0,0
yli 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1,8	-0,8	0,9
Yhteensä	125,5	-0,8	124,6

Tilikauden aikana myyntisaamisista on kirjattu arvonalentumistappioita 0,4 (0,1) miljoonaa euroa.

21. *Muut rahoitusvarat*

milj. EUR	2014	2013
Pankkitalletukset	**0,1**	0,0
Myytävissä olevat rahoitusvarat tilikauden lopussa	**0,1**	0,0

22. *Rahavarat*

milj. EUR	2014	2013
Käteinen raha ja pankkitilit	**90,6**	74,5
Muut rahavarat	**0,5**	1,6
Yhteensä	**91,1**	76,1

23. *Oma pääoma*

Osakepääoma Osakekanta muodostuu A- ja L-osakesarjoista. Tilikauden 2014 lopussa A-sarjan osakkeita oli 35 960 000 kpl ja L-sarjan osakkeita oli 25 003 kpl. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset ääni- ja taloudelliset oikeudet.

Omaan pääomaan sisältyvät rahastot:

Ylikurssirahasto Ylikurssirahasto sisältää ennen uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantuloa osakemerkinnöistä saatujen rahasuoritusten järjestelyn ehtojen mukaan ylikurssirahastoon kirjatun osuuden.

Suojausrahasto Suojausrahasto sisältää rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset tehokkaaksi todettujen suojausten osalta.

Muuntoerot Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten ja kyseisten yhtiöiden hankinnan yhteydessä syntyneiden liikearvojen, varojen ja velkojen käypien arvojen oikaisujen muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Konsernin muuntoerot 31.12.2014 olivat yhteensä -10,1 miljoonaa euroa (-1,2 miljoonaa euroa vuonna 2013).

24. *Korolliset velat*

milj. EUR	2014	2013
Pitkäaikaiset		
Rahalaitoslainat	**64,7**	132,7
Rahoitusleasingvelat	**1,6**	1,9
Yhteensä	66,3	134,6
Lyhytaikaiset		
Rahalaitoslainat	**60,2**	7,5
Yritystodistukset	**13,0**	44,0
Rahoitusleasingvelat, seuraavan vuoden lyhennykset	**0,8**	0,5
Yhteensä	**74,0**	52,0

Korolliset pitkäaikaiset rahalaitoslainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Konsernin korolliset velat erääntyvät seuraavasti:

2014 milj. EUR	2015	2016	2017	2018-
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat (nimellisarvo)	**73,2**	**7,5**	**7,5**	**50,0**
Rahoitusleasingvelat	**0,7**	**0,9**	**1,0**	-
Yhteensä	**73,9**	**8,4**	**8,5**	**50,0**

2013 milj. EUR	2014	2015	2016	2017	2018-
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat (nimellisarvo)	51,5	68,2	7,5	7,5	50,0
Rahoitusleasingvelat	0,6	0,6	0,5	0,9	-
Yhteensä	52,1	68,8	8,0	8,4	50.0

Konsernin korollisten pitkäaikaisten velkojen valuuttajakauma on seuraava:

milj. EUR	2014	2013
EUR	**66,3**	126,6
SEK	-	7,9

Konsernin velkojen efektiivisten korkokantojen (p.a.) painotetut keskiarvot 31.12. olivat:

	2014	2013
Rahalaitos- ja yritystodistuslainat, EUR	**2,4 %**	2,6 %
Rahalaitoslainat, SEK	-	2,8 %

Konsernin rahoitusleasingvelkojen korkokantojen painotetut keskiarvot 31.12. olivat:

	2014	2013
Rahoitusleasingvelat	**3,0 %**	3,0 %

Konsernin korollisten lyhytaikaisten velkojen valuuttajakauma on seuraava:

milj. EUR	2014	2013
EUR	**74,0**	52,0

Konsernin rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat ovat seuraavat:

milj. EUR	2014	2013
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	**0,7**	0,6
Yli yhden vuoden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	**2,0**	2,1
Vähimmäisvuokrat yhteensä	**2,7**	2,7
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	**0,8**	0,5
Yli yhden vuoden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	**1,6**	1,9
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	**2,4**	2,3
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	**-0,2**	-0,4
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	**2,4**	2,3

25. *Pitkäaikaiset työsuhde-etuudet*

ELÄKEVELVOITTEET

Konserni on ottanut 1.1.2013 käyttöön uudistetun IAS19- standardin.

Työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi konsernilla on eri maissa, joissa se toimii, paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin perustuvia eläkejärjestelyjä. Suomalaisissa yhtiöissä henkilökunnan lakisääteinen eläketurva (TyEL) on järjestetty vakuutusyhtiön kautta, jolloin TyeL on maksupohjainen järjestely. Myös muissa maissa järjestelyt ovat maksupohjaisia ja ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen lainsäädännön ja vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä lisäeläkkeiden osalta Suomessa, Norjassa ja Ranskassa. Suomen etuuspohjaiset eläkejärjestelyt hoidetaan henkivakuutusyhtiön kautta. Etuuspohjaisiksi luokitelluissa järjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä lasketaan palkan, työssäolovuosien ja oletetun eliniän perusteella. Suomen lisäeläkejärjestelyt koskevat pääosin jo alkaneita eläkkeitä ja vapaakirjoja, joiden osalta yhtiön vastuu rajoittuu pääosin eläkkeiden ja vapaakirjojen indeksikorotuksiin. Norjan ja Ranskan eläkejärjestelyt koskevat ainoastaan muutamaa henkilöä, joten vastuiden määrät eivät ole konsernin kannalta olennaisia.

Etuuspohjainen eläkevelka taseessa:

milj. EUR	2014	2013
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	**2,2**	2,3
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	**111,7**	98,9
Varojen käypä arvo	**-87,0**	-75,3
Verojen osuus, Norja	**0,3**	0,3
Nettomääräinen eläkevelka taseessa	**27,3**	26,3

Etuuspohjainen eläkekulu tuloslaskelmassa:

milj. EUR	2014	2013
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	**-0,4**	-0,5
Nettokorko	**-0,9**	-0,6
Verojen vaikutus, Norja	**-0,0**	-0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut	**-1,2**	-1,2

Muun laajan tuloksen erät:

Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät		
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun ja -tuottoon sisältyviä eriä	**14,4**	-7,5
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (tai tappio)	**-**	-0,3
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitto (tai tappio)	**-18,6**	2,5
Kokemusperäiset voitot ja tappiot	**3,4**	1,4
Indeksikorotusvarauksen muutos	**-0,6**	-
Verojen vaikutus, Norja	**-0,0**	-0,1
Laaja tulos yhteensä	**-1,4**	-3,8

Eläkevelvoitteen ja varojen käypien arvojen muutokset:

Velvoitteen nykyarvo, milj. EUR	2014	2013
Velvoite tilikauden alussa	**101,5**	107,6
Työsuorituksesta johtuvat menot	**0,4**	0,6
Korkomenot	**3,2**	3,1
Maksetut etuudet	**-5,9**	-6,0
Kurssierot	**-0,5**	-0,5
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	**15,2**	-3,6
Velvoitteen vapautumisen vaikutus	**-**	-
Verojen vaikutus, Norja	**0,3**	0,3
Velvoite tilikauden lopussa	**114,3**	101,5

Järjestelyn varojen käyvät arvot, milj. EUR	2014	2013
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	**75,3**	85,5
Korkotuotot	**2,4**	2,5
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	**0,8**	0,7
Varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää erää	**14,4**	-7,4
Maksetut etuudet	**-5,8**	-6,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	**87,0**	75,3

Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei voida esittää, koska varallisuutena käsitellään vakuutusyhtiöihin maksettua karttuneen vastuun osaa. Varallisuus on vakuutusyhtiön vastuulla ja osa niiden koko sijoitusomaisuutta, eikä siitä ole määriteltävissä omaisuusryhmien osuuksia.

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 0,3 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Nettovelan täsmäytyslaskelma:

milj. EUR	2014	2013
Eläkevelka 1.1.	**26,3**	22,2
Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut	**1,2**	1,1
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	**0,8**	3,8
Työantajan suorittamat maksut järjestelyyn	**-0,8**	-0,7
Maksetut etuudet	**-0,0**	-0,0
Verojen vaikutus, Norja	**0,0**	0,1
Kurssierot	**-0,2**	-0,3
Eläkevelka 31.12.	27,3	26,3

Tärkeimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset:

Suomi		
Diskonttauskorko	**1,7 %**	3,3 %
Eläkkeiden korotus	**2,0 %**	2,1 %
Tuleva palkankorotusolettamus	**3,3 %**	3,3 %
Vakuutusyhtiön hyvitysolettamus	**0,0 %**	0,0 %
Norja		
Diskonttauskorko	**1,5 %**	3,3 %
Eläkkeiden korotus	**2,0 %**	2,0 %
Tuleva palkankorotusolettamus	**3,8 %**	3,8 %

Velvoitteen painotettu keskimääräinen duraatio on 15,5 vuotta.

Herkkyysanalyysi, vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen ja varoihin

2014 Oletus	Oletuksen muutos	Velvoitteen muutos, milj. EUR	Varojen muutos, milj. EUR	Velvoitteen muutos, %	Varojen muutos, %
Diskonttokorko	+0,5%	-6,5	-5,1	-5,7 %	-5,8 %
Eläkkeiden nousuvahti	+0,5%	7,1	0,0	6,3 %	0,0 %
Palkkojen nousuvauhti	+0,5%	0,3	0,0	0,3 %	0,0 %
Kuolleisuuden muutos	1 vuosi eliniän odotteessa	4,6	2,1	4,0 %	2,5 %
Vakuutusyhtiön hyvitys	+0,5%	0,0	4,2	0,0 %	4,9 %

2013 Oletus	Oletuksen muutos	Velvoitteen muutos, milj. EUR	Varojen muutos, milj. EUR	Velvoitteen muutos, %	Varojen muutos, %
Diskonttokorko	+0,5%	-5,4	-3,4	-5,4 %	-4,6 %
Eläkkeiden nousuvahti	+0,5%	3,7	2,4	3,6 %	3,1 %
Palkkojen nousuvauhti	+0,5%	0,3	0,0	0,3 %	0,0 %
Kuolleisuuden muutos	1 vuosi eliniän odotteessa	6,0	0,0	5,9 %	0,0 %
Vakuutusyhtiön hyvitys	+0,5%	0,0	4,1	0,0 %	5,4 %

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin ei konsernissa sisälly merkittäviä riskejä, koska velvoitteet on vakuutettu. Riskinä on lähinnä eläkeindeksin rahoittamiseen liittyvä riski. Eläkeindeksin nousu kasvattaa yhtiön velan määrää.

Diskonttokoron muuttuminen vaikuttaa eläkevelvoitteiden lisäksi myös varoihin, joten riski kohdistuu nettovelkaan.

26. *Ostovelat ja muut velat*

milj. EUR	2014	2013
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	**26,1**	38,7
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	**5,8**	2,4
Muut siirtovelat	**22,6**	18,9
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	**2,8**	4,7
Valmistevero	**62,1**	65,1
ALV-velka	**30,9**	32,1
Muut velat	**9,9**	11,7
Yhteensä	**160,1**	173,6
Pitkäaikaiset		
Muut velat	**4,9**	-

27. *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*

Seuraavassa taulukossa on esitetty kunkin rahoitusinstrumentin käyvät arvot ja konsernitaseen arvoja vastaavat kirjanpitoarvot luokittain.

2014 milj. EUR	Liite	Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Noteeraamattomat osakkeet	**16.**	-	-	-	**0,8**	-	**0,8**	**0,8**
Lainasaamiset	**17.**	-	-	**0,6**	-	-	**0,6**	**0,6**
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	**20.**	-	-	**69,3**	-	-	**69,3**	**69,3**
Johdannaissopimukset/Valuuttatermiinit	**20.**	**0,5**	**0,2**	-	-	-	**0,7**	**0,7**
Rahavarat	**22.**	-	-	**91,1**	-	-	**91,1**	**91,1**
Yhteensä		**0,5**	**0,2**	**161,0**	**0,8**	-	**162,5**	**162,5**
Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	**24.**	-	-	-	-	**66,3**	**66,3**	**66,3**
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	**24.**	-	-	-	-	**74,0**	**74,0**	**74,0**
Ostovelat ja muut velat	**26.**	-	-	-	-	**27,3**	**27,3**	**27,3**
Ostovelat ja muut velat/Johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	**26.**	**2,1**	-	-	-	-	**2,1**	**2,1**
Valuuttatermiinit	**26.**	**0,1**	**0,0**	-	-	-	**0,1**	**0,1**
Hyödykejohdannaiset	**26.**	**0,4**	**0,3**	-	-	-	**0,6**	**0,6**
Yhteensä		**2,5**	**0,3**	-	-	**167,7**	**170,4**	**170,4**

2013 milj. EUR	Liite	Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Noteeraamattomat osakkeet	16.	-	-	-	0,8	-	0,8	0,8
Lainasaamiset	17.	-	-	0,8	-	-	0,8	0,8
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20.	-	-	127,4	-	-	127,4	127,4
Johdannaissopimukset/Valuuttatermiinit	20.	0,0	0,2	-	-	-	0,2	0,2
Rahavarat	22.	-	-	76,1	-	-	76,1	76,1
Yhteensä		0,0	0,2	204,3	0,8	-	205,4	205,4
Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	24.	-	-	-	-	134,5	134,5	134,5
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Korolliset velat	24.	-	-	-	-	52,0	52,0	52,0
Ostovelat ja muut velat	26.	-	-	-	-	40,1	40,1	40,1
Ostovelat ja muut velat/Johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	26.	3,4	-	-	-	-	3,4	3,4
Johdannaissopimukset/Valuuttatermiinit	26.	0,4	0,0	-	-	-	0,4	0,4
Hyödykejohdannaiset	26.	0,2	0,6	-	-	-	0,9	0,9
Yhteensä		4,0	0,7	-	-	226,6	231,3	231,3

Johdannaissopimusten nimellisarvot

milj. EUR	2014	2013
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset		
Korkojohdannaiset	**100,0**	126,3
Valuuttatermiinit	**14,5**	21,9
Hyödykejohdannaiset, sähkö	**3,6**	2,6
	0,1 TWh	0,1TWh
Ei suojauslaskennan alaiset johdannaissopimukset		
Valuuuttatermiinit	**3,7**	47,5
Hyödykejohdannaiset, sähkö	**0,8**	2,3
	0,2 TWh	0,1 TWh

Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusinstrumenttien luokittelu. Luokittelulla mahdollistetaan käypien arvojen suhteellisen luotettavuuden arviointi. Muiden tasoon 2 luokiteltavien rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

Rahoitusvarat, käypä arvo

milj. EUR	2014	2013
TASO 2		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Valuuttatermiinit	**0,2**	0,2
Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset		
Valuuttatermiinit	**0,5**	0,0
TASO 3		
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Noteeraamattomat osakkeet	**0,8**	0,8

Rahoitusvelat, käypä arvo

milj. EUR	2014	2013
TASO 2		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Valuuttatermiinit	**0,0**	0,0
Hyödykejohdannaiset	**0,3**	0,6
Johdannaiset, suojauslaskennan alaiset		
Valuuttatermiinit	**0,1**	0,4
Korkojohdannaiset	**2,1**	3,4
Hyödykejohdannaiset	**0,4**	0,2

Seuraavassa taulukossa on esitetty realisoimattomien johdannaiskauppojen positiiviset ja negatiiviset käyvät arvot sekä niiden netto. Johdannaiskauppojen puitesopimusten mukaan kuittaamisoikeus ei aina ole juridisesti pätevä.

Nettopositiot 2014

milj. EUR	Käypä arvo, brutto	Käypä arvo, netotus-sopimusten piirissä	Käypä arvo, netto
Johdannaissaamiset	**0,7**	**-0,7**	0,0
Johdannaisvelat	**2,1**	**-0,7**	**1,5**

Nettopositiot 2013

milj. EUR	Käypä arvo, brutto	Käypä arvo, netotus-sopimusten piirissä	Käypä arvo, netto
Johdannaissaamiset	1,9	-1,9	0,0
Johdannaisvelat	5,5	-1,9	3,6

OSAKESIJOITUKSET

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat pitkäaikaisista sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenoon, sillä niiden käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää.

JOHDANNAISET

Valuuttatermiinien käyvät arvot on määritetty käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käypiä arvoja määritettäessä on käytetty tulevien kassavirtojen nykyarvomenetelmää. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen arvostushetkellä. Osaan valuutta- ja korkojohdannaisista sovelletaan IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon tehokas osuus kirjataan tilikauden laajaan tulokseen ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa.

Altia käyttää sähkön hintariskin suojaamiseen sähköjohdannaisia. Konserni soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa osaan sähköjohdannaisista, jolloin käyvän arvon tehokas osuus kirjataan laajaan tulokseen ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa.

RAHALAITOS- JA YRITYSTODISTUSLAINAT

Rahalaitos- ja yritystystodistuslainojen käypä arvo määritetään diskonttaamalla näiden tulevat rahavirrat tilinpäätöshetken markkinakoroilla lisättynä Altian luottoriskipreemiolla. Tilinpäätöshetkellä, johtuen markkinakorkojen poikkeuksellisen alhaisesta tasosta, lainojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

RAHOITUSLEASINGVELAT

Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty samanlaisten leasingsopimusten vastaavaa korkoa.

OSTOVELAT SEKÄ MUUT VELAT TAI SAAMISET

Lyhyestä maturiteetista johtuen ostovelkojen sekä muiden lyhytaikaisten saamisten ja velkojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa.

28. *Vakuudet ja vastuusitoumukset sekä ehdolliset varat ja velat*

Vakuudet ja vastuusitoumukset

milj. EUR	2014	2013
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	**18,5**	18,5
Takaukset	**9,0**	6,9
Vakuudet yhteensä	**27,5**	25,4
Muut vastuusitoumukset		
Muut vuokrasopimukset		
Erääntyminen yhden vuoden kuluessa	**5,7**	4,5
Erääntyminen vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	**11,3**	14,5
Erääntyminen yli viiden vuoden kuluttua	**3,4**	5,5
Muut vuokrasopimukset yhteensä	**20,4**	24,5
Muut vastuut	**22,8**	17,0
Vastuusitoumukset yhteensä	**43,2**	41,5
Vakuudet ja vastuusitoumukset yhteensä	70,6	66,9

Taseen ulkopuoliset varat

Päästöoikeudet, tonneja (t)	2014	2013
Saadut päästöoikeudet	**29 020**	29 533
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	**51 379**	98 743
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	**-81**	-285
Palautetut päästöoikeudet	**-**	-39 107
Toteutuneet päästöt	**-40 714**	-37 505
Päästöoikeudet 31.12.	**39 604**	51 379

milj. EUR		
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo	**0,3**	0,2

Vuonna 2014 saadut päästöoikeudet ja totetuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2015 aikana.
Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana myös päästökauppakauden 2013-2020.

29. *Lähipiiritapahtumat*

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa, yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on esitetty liitetiedossa 30 Konserniyritykset.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja heidän perheenjäsenensä sekä Suomen valtio, joka omistaa Altian osakkeista 100 %.Lähipiiritapahtumina on käsitelty Suomen valtion yli 50-prosenttisesti omistamien yhteisöjen kanssa tehdyt liiketoimet.

Johdon työsuhde-etuudet sisältävät sekä toimitusjohtajan että johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet.Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.

Lähipiirin kanssa ovat toteutuneet seuraavat liiketapahtumat:

Lähipiiriin kuuluvien konserniyhtiöiden määrä; asiakkaat 9 (8) kpl ja toimittajat 9 (11) kpl.

a) Tavaroiden ja palvelujen myynnit

milj. EUR	2014	2013
Tavaroiden myynnit		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**338,6**	333,4
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**2,8**	2,7
Yhteensä	**341,5**	336,1

b) Tavaroiden ja palvelujen ostot

milj. EUR	2014	2013
Tavaroiden ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**4,4**	6,2
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**-**	0,0
Palvelujen ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**1,7**	2,0
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**3,3**	4,1
Yhteensä	**9,5**	12,3

c) Avoimet saldot tavaroiden ja palvelujen myynneistä ja ostoista

milj. EUR	2014	2013
Tavaroiden ja palveluiden myynnit		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**4,3**	10,5
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**0,1**	0,2
Tavaroiden ja palveluiden ostot		
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	**0,1**	0,6
Osakkuus- ja yhteisyritykset	**-**	0,0

Velat ja saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä on eritelty kyseisten tase-erien liitetiedoissa
(liitetiedot 20. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset) ja 26. Ostovelat ja muut velat.)

d) Johdon palkat ja palkkiot

milj. EUR	2014	2013
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet (emoyhtiön toimitusjohtaja ja sijainen)	**0,3**	0,4
Toimisuhteen päättymisen jälkeiset palkat ja muut etuudet	**-**	0,5
Tulospalkkiot ja palkkiot pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä	**-**	0,2
Yhteensä	**0,3**	1,0

Toimitusjohtaja Antti Pankakoski vapautettiin tehtävästään 21.11.2013.

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	**0,2**	0,2
Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet		
Palkat ja lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	**1,4**	1,6

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.
Vapaaehtoiset eläkkeistä aiheutuneet kustannukset olivat 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

30. *Konserniyritykset*

Altia Oyj:n kokonaan omistamien tytäryritysten lukumäärä tilikauden lopussa oli 24 kpl (32 kpl 31.12.2013).

Tilikauden aikana Explorer AB, Kron AB, Lord Calvert AB, OP Anderson AB, Svenska Nubbar AB, The Xante Company AB ja Winter Wines Nordic AB fuusioituivat sisaryhtiönsä Altia Sweden AB:n kanssa. Lisäksi CS Holding 12 Oy purkautui tilikaudella 2014.

	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %
TYTÄRYHTIÖT		
A-Beverages Oy, Helsinki	100,00	100,00
Altia Eesti AS, Viro	100,00	100,00
Altia Denmark A/S, Tanska	100,00	100,00
Altia Holding Sweden AB, Ruotsi	100,00	100,00
Altia Norway AS, Norja	100,00	100,00
Altia Sweden AB, Ruotsi	-	100,00
Altia Sweden Services AB, Ruotsi	-	100,00
Alpha Beverages Oy, Helsinki	100,00	100,00
Best Buys International AS, Norja	100,00	100,00
BevCo AB, Ruotsi	-	100,00
Bibendum AB, Ruotsi	-	100,00
Bibendum AS, Norja	100,00	100,00
ExCellar Oy, Helsinki	100,00	100,00
Harald Zetterström oy/ab, Helsinki	100,00	100,00
Interbev AS, Norja	100,00	100,00
Larsen SAS, Ranska	100,00	100,00
Philipson & Söderberg AB, Ruotsi	-	100,00
Prime Wines Oy, Helsinki	100,00	100,00
Premium Wines AS, Norja	100,00	100,00
Päronkonjak i Sverige AB, Ruotsi	-	100,00
SIA Altia Latvia, Latvia	100,00	100,00
Ström AS, Norja	100,00	100,00
Oy Wennerco Ab, Espoo	-	100,00
Vinuversum AB, Ruotsi	-	100,00
OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET		
Roal Oy, Nurmijärvi	50,00	50,00
Palpa Lasi Oy, Helsinki	25,53	25,53

31. *Rahoitusriskien hallinta*

RAHOITUSRISKIEN HALLINTAPERIAATTEET

Rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan konsernin taloudellinen vakaus ja riittävien rahoitusvaihtoehtojen saatavuus eri markkinatilanteissa. Lisäksi tavoitteena on tukea liiketoimintoja tunnistamaan liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä ja niiden hallintaa sekä suojautumaan olennaisilta rahoitusriskeiltä.

Konserni altistuu erilaisille markkinariskeille, joiden muutokset vaikuttavat yhtiön varoihin, velkoihin ja ennakoituihin liiketoimiin. Riskit aiheutuvat korkojen, valuuttojen ja hyödykkeiden markkinahintojen muutoksista. Näistä markkinariskeistä aiheutuvien riskien hallintaan voidaan käyttää valittuja johdannaisinstrumentteja. Altia suojaa pääasiassa vain konsernin rahavirtaan vaikuttavia riskejä sekä harkinnan mukaan joitakin valuuttamääräisiä tase-eriä. Johdannaisia käytetään yksinomaan suojautumiseen edellä mainituilta riskeiltä. Osaan korko-, valuutta- sekä sähköjohdannaisista sovelletaan IAS 39 -standardin suojauslaskennan periaatteita. Rahoitusriskien hallintaa toteutetaan hallituksen hyväksymien riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti osana konsernin riskienhallintaa. Perustan rahoitusriskien hallinnalle muodostavat Altian rahoitus-, luotto- sekä liiketoiminnan jatkuvuuteen tähtäävät periaatteet.

RISKIENHALLINTAPROSESSI

Rahoitukseen liittyvät prosessin erityispiirteet on kuvattu jäljempänä markkina-, likviditeetti- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä. Rahoitusriskitilanteesta raportoidaan säännöllisesti tarkastuskomitealle ja Altian hallitukselle. Merkittävimpien riskien hallintaa koskevat periaatepäätökset tekee yhtiön hallitus.

Altian hallitus on hyväksynyt osana rahoitusriskien hallintaperiaatteita rahoitusinstrumenttien luettelon, jossa erityyppisten rahoitusriskien osalta on määritelty hyväksytyt instrumentit, niiden käyttötarkoitus ja käytöstä päättävä henkilö.

RAHOITUKSEN RISKIENHALLINTAORGANISAATIO

Konsernin johdolle raportoidaan rahoitusasioista säännöllisesti. Hallitus käsittelee tapauskohtaisesti kaikki olennaiset rahoitusasiat, kuten konsernin sisäiset ja ulkoiset lainajärjestelyt.

Rahoitustoimintoa ja rahoitusriskien hallintaa Altiassa koskevat tehtävät ja vastuut on kuvattu rahoitusriskien hallintaperiaatteissa. Konsernin rahoitusosasto vastaa keskitetystä rahoitustoiminnosta ja sen hallinnasta, rahoituksen varmistamisesta, riskien tunnistamisesta sekä tarvittaessa suojausten toteuttamisesta ulkopuolisten vastapuolten kanssa. Liiketoimintayksiköt ja tytäryhtiöt vastaavat omaan operatiiviseen liiketoimintaansa liittyvien riskien hallinnasta ja rahavirtojen ennustamisesta.

Riskikeskittymät

Altia analysoi huolellisesti toimintoihinsa liittyviä rahoitusriskejä ja riskikeskittymiä. Tämän arvioinnin tuloksena tunnistetut riskikeskittymät on kuvattu markkina- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä.

MARKKINARISKI

Altia määrittelee markkinariskin riskiksi, jossa rahoitusinstrumentin käypä arvo tai tulevat rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutosten takia. Konsernin tärkeimmät markkinariskit ovat valuuttariski, korkoriski ja hintariskit.

1. VALUUTTARISKI

Altia altistuu valuuttariskeille viennin ja tuonnin, konsernin sisäisen muiden kuin euromaiden välisen kaupan sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden kanssa tehtävien sisäisten lainojen ja sijoitusten kautta. Konsernin valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakursseihin liittyviä epävarmuustekijöitä ja niiden vaikutusta konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taseeseen.

Transaktioriski

Transaktioriski aiheutuu valuuttamääräisistä tase-eristä sekä tulevista rahavirroista: tuonnista, viennistä ja pääomavirroista. Transaktioriskin hallinnalla pyritään suojaamaan konsernia valuuttakurssien muutosten vaikutuksilta tulokseen.

Kaupallisista rahavirroista tavoitteena on suojata 60-80 % silloin, kun ne katsotaan erittäin todennäköisiksi. Keskimääräinen suojausaste on pysynyt tavoitetasolla. Suojaukset toteutetaan valuuttatermiineillä tai -optioilla seuraavan enintään kahdentoista kuukauden aikana lähinnä asiakkaiden hinnoitteluajanjaksojen mukaisessa rytmissä. Altia voi soveltaa valuuttajohdannaisiin rahavirran suojauslaskentaa. Konsernin sisäiset lainajärjestelyt suojataan enintään 100-prosenttisesti, niihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin nettovaluuttapositio valuuttapareina: toimintavaluutta – transaktiovaluutta. Nettovaluuttariski on huomioitu taulukossa silloin, kun transaktiovaluutta on muu kuin yhtiön toimintavaluutta. Euron ja Tanskan kruunun välistä kaupallista kurssiriskiä ei ole raportoitu erikseen eikä suojattu johtuen näiden valuuttojen kiinteästä sidoksesta euroon.

TAULUKKO 1: Konsernin nettovaluuttapositio 31.12.

milj. EUR Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin mukainen nettovaluuttapositio	2014	2013
EUR–SEK	**-5,9**	0,3
EUR-USD	**3,5**	3,1
EUR-AUD	**1,3**	1,3
SEK-EUR	**-0,3**	9,3
NOK–EUR	**1,6**	0,8

milj. EUR Konsernin nettovaluuttapositio 31.12.	2014	2013
EUR–SEK	**0,5**	5,4
EUR-USD	**-0,2**	0,2
EUR-AUD	**0,1**	-0,1
SEK-EUR	**-1,3**	-0,4
NOK–EUR	**-0,6**	-0,4

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin mukainen valuuttapositio koostuu myyntisaamisista, ostoveloista, rahavaroista, konsernin sisäisistä ja ulkoisista lainoista sekä johdannaisinstrumenteista. Konsernin nettovaluuttapositiossa ovat mukana myös ennustetut kaupalliset kassavirrat ja ne on käsitelty yhtä suurina kuin niihin kohdistuneet johdannaiset.

Translaatioriski

Translaatioriski aiheutuu lähinnä emoyhtiön valuuttamääräisistä oman pääoman ehtoisista nettosijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin, mikä aiheuttaa konsolidoitaessa muuntoeron konsernin taseen omaan pääomaan. Konsernin rahoitusosasto analysoi translaatioriskiä säännöllisesti ja raportoi tällä alueella tapahtuvista merkittävistä seikoista johdolle. Merkittävimmät nettosijoitukset ovat Ruotsin ja Norjan kruunuissa. Translaatioriskiä ei ole suojattu.

2. KORKORISKI

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida korkojen muutosten aiheuttamat vaihtelut konsernin tulokseen. Lainat olivat 31.12.2014 jakaantuneet seuraavasti:

- 52,8 miljoonan euron osuus lainoista erääntyy huhtikuussa 2015. Lainan korko on sidottu kuukauden markkinakorkoihin. Altia on suojannut lainan koronmaksut kiinteään korkoon korkojohdannaisin. Korkojohdannaisiin sovelletaan rahavirran suojauslaskennan periaatteita ja suojauksen tehokkuus testataan neljännesvuosittain. Suojauksen on todettu olevan tehokas.
- 22,5 miljoonan euron osuus lainasta erääntyy tasaerinä vuosittain 2015 – 2017 joulukuussa. Lainan korko on sidottu kolmen kuukauden markkinakorkoihin. Korkoihin ei kohdistu suojauksia.
- 50 miljoonan euron osuus lainasta erääntyy joulukuussa 2018. Lainan korko on sidottu enintään kolmen kuukauden markkinakorkoihin. Altia on suojannut euromääräiset koronmaksut johdannaisin kiinteisiin korkoihin. Näihin korkojohdannaisiin sovelletaan suojauslaskennan periaatteita. Suojausten on todettu olevan tehokkaat.

Altian kotimaisen yritystodistusohjelman enimmäismäärä on 100 miljoonaa euroa. Liikkeeseen laskettujen yritystodistusten nimellisarvo oli 13 miljoonaa euroa 31.12.2014 (44 miljoonaa euroa 31.12.2013). Korkoriskiä ei ole suojattu.

Altia perusti myyntisaamisten myynnin puiteohjelman vertailukaudella monipuolistaakseen ja tehostaakseen rahoitusrakennettaan kilpailukykyisin ehdoin. Ohjelman enimmäiskoko on raportointikaudella tehdyn laajennuksen jälkeen noin 145 miljoonaa euroa (70 miljoonaa tilikaudella 2013). Myydyt myyntisaamiset kirjataan pois myyntisaamisista saatavien kaupantekohetkellä ilman takaisinostovelvoitetta. Järjestelyn kulut kirjataan muihin rahoituskuluihin. Myyntisaamiset ovat lyhytaikaisia eikä korkoriskiä ole suojattu. Myytyjen myyntisaamisten määrä oli 101,7 miljoonaa euroa 31.12.2014 (44 miljoonaa euroa 31.12.2013).

3. HYÖDYKKEIDEN HINTARISKI

Ohra

Vuonna 2014 Altia käytti etanolin ja tärkkelyksen valmistukseen noin 190 miljoonaa kiloa Suomessa viljeltyä ohraa. Korkealuokkaisen kotimaisen tärkkelysohran saatavuuden Altia varmistaa sopimusviljelyllä ja yhteistyöllä viljaliikkeiden kanssa. Ohran markkinahinta vaihtelee satovuosittain merkittävästi suomalaisen ohran kysyntään ja tarjontaan vaikuttavien eri tekijöiden vuoksi ja on siten Altialle merkittävä riski tilikauden aikana. Rahoitusosasto on analysoinut yhdessä osto-organisaation kanssa mahdollisuuksia suojautua johdannaisinstrumentein ohran hinnan muutoksilta, mutta markkinoilla ei toistaiseksi ole löytynyt tähän riittävän hyvin korreloivia suojausinstrumentteja.

Sähkö

Voimakas sähkön markkinahinnan nousu on Altialle merkittävä riski. Riskiä hallitaan noudattamalla Altian sähkönhankintapolitiikkaa. Siinä määritellään ne rajat, joiden puitteissa sähkön hintariskiltä suojaudutaan pääasiassa Nasdax OMX Oslo ASAn johdannaismarkkinoilta hankittavilla johdannai-

silla. Sähkönhankinnan suojauspalvelu ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Vuoden 2014 lopussa suojaustaso seuraavan 12 kuukauden toimituksille oli 82,4 % (79,2 % vuonna 2013) vastaten asetettuja tavoitteita. Vuonna 2014 keskimääräinen suojaustaso oli 90,8 %.

Osaan sähkön hintariskin suojauksista sovelletaan IAS 39:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa ja suojauksen tehokkuus testataan neljännesvuosittain. Vuoden 2014 lopussa tehoton osuus 77 tuhatta euroa (20 tuhatta euroa vuonna 2013) on kirjattu rahoituskuluihin.

Altia hankkii kuluttamansa sähkön Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena suoraan Nord Pool Spot -markkinoilta.

4. HERKKYYS MARKKINARISKEILLE

Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin tuloksen ennen veroja ja oman pääoman herkkyyttä sähkön hintojen ja valuuttakurssien sekä korkotasojen muutoksille. Altian soveltaessa suojauslaskentaa herkkyys kohdistuu omaan pääomaan. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, herkkyys on ilmoitettu mahdollisena vaikutuksena tuloslaskelmaan.

Valuuttakurssien muutosten herkkyys on laskettu rahoitusinstrumenteista aiheutuvista valuuttojen nettopositioista. Markkinakorkojen nousun vaikutus tulokseen on laskettu nettokorkokuluista huomioiden johdannaissopimukset ja omaan pääomaan koronvaihtosopimusten markkina-arvon muutokset.

TAULUKKO 2. Herkkyysanalyysit

milj. EUR Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille (ennen veroja)	2014 Tulos-laskelma	2014 Oma pääoma	2013 Tuloslaskelma	2013 Oma pääoma
+/-10 % muutos sähkön hinnassa	**+/-0,2**	**+/-0,2**	+/-0,3	+/-0,1
+/-10 % muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	**+/-0,2**		+/-0,1	
+/-10 % muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	**+/-0,0**		+/-0,9	
+/-10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	**-/+0,3**		-/+0,2	
+/-10 % muutos EUR/AUD valuuttakurssissa	**-/+0,1**		-/+0,1	
+ 1 %-yksikön muutos markkinakoroissa	**-1,1**	**+1,5**	-0,9	+1,5

MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi Altia pitää jatkuvasti yllä riittäviä likviditeettireservejä, jotka vuoden 2014 lopussa olivat konsernitililimiitti sekä 60 miljoonan euron revolving credit -tyyppinen valmiusluottolimiitti. Valmiusluottolimiitti erääntyy joulukuussa 2018. Konsernin ulkoisista lainoista on kerrottu tarkemmin korkoriskin yhteydessä.

TAULUKKO 3. Likviditeettireservit

milj. EUR Rahavarat sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset	2014	2013
Rahavarat ja muut likvidit varat	**91,1**	76,1
Konsernitililimiitit	**20,0**	40,0
Valmiusluottolimiitti	**60,0**	60,0
Yhteensä	**171,1**	176,1

TAULUKKO 4: Rahoitusvelkojen erääntyminen

Rahoitusvelkojen erääntyminen 2014

milj. EUR Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista	Tasearvo	RAHAVIRRAT 2015 Kiinteä korko	 Vaihtuva korko	 Takaisin-maksu	RAHAVIRRAT 2016 Kiinteä korko	 Vaihtuva korko	 Takaisin-maksu	RAHAVIRRAT 2017- Kiinteä korko	 Vaihtuva korko	 Takaisin-maksu
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta	**-128,8**	-	**-0,8**	**-60,3**	-	**-0,9**	**-7,5**	-	**-1,8**	**-57,5**
Yritystodistukset	**-13,0**	-	**-0,1**	**-13,0**	-	-	-	-	-	-
Rahoitusleasinglainat	**-2,1**	-	-	**-0,5**	-	-	**-0,6**	-	-	**-1,0**
Ostovelat	**-26,1**	-	-	**-26,1**	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	**14,6**	-	-	**14,6**	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	**-14,1**	-	-	**-14,1**	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta										
Sisääntuleva	**3,7**	-	-	**3,7**	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	**-3,5**	-	-	**-3,5**	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	**-2,1**	**-0,6**	-	-	**-0,2**	-	-	**-1,3**	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	**-0,6**	-	-	**-0,4**	-	-	**-0,2**	-	-	**-0,1**
Yhteensä	**-172,0**	**-0,6**	**-0,8**	**-99,6**	**-0,2**	**-0,9**	**-8,3**	**-1,3**	**-1,8**	**-58,5**

Rahoitusvelkojen erääntyminen 2013

milj. EUR Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista	Tasearvo	RAHAVIRRAT 2014 Kiinteä korko	 Vaihtuva korko	 Takaisin-maksu	RAHAVIRRAT 2015 Kiinteä korko	 Vaihtuva korko	 Takaisin-maksu	RAHAVIRRAT 2016- Kiinteä korko	 Vaihtuva korko	 Takaisin-maksu
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta	-149,1	-	-1,8	-7,5	-	-1,2	-68,1	-	-5,5	-65,0
Yritystodistukset	-44,0	-	-0,1	-44,0	-	-	-	-	-	-
Rahoitusleasinglainat	-2,4	-	-	-0,5	-	-	-0,6	-	-	-1,3
Ostovelat	-38,7	-	-	-38,7	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	22,2	-	-	22,2	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-22,7	-	-	-22,7	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta										
Sisääntuleva	47,5	-	-	47,5	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-47,3	-	-	-47,3	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-3,3	-1,6	-	-	-0,7	-	-	-1,0	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,9	-	-	-0,4	-	-	-0,3	-	-	-0,2
Yhteensä	-238,7	-1,6	-1,8	-91,4	-0,7	-1,2	-69,0	-1,0	-5,5	-66,5

LUOTTORISKI

Altian luottoriskien hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, mikäli jokin konsernin vastapuoli ei täytä velvoitteitaan. Luottoriskien hallintaperiaatteita kuvataan rahoituksen riskienhallintaohjeissa.

Luottoriski aiheutuu siitä, että jokin Altian vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä tai että vastapuolen luottokelpoisuus muuttuu tavalla, joka vaikuttaa sen liikkeeseen laskemien instrumenttien markkina-arvoon.

Luottoriskin enimmäismäärä vastaa konsernin rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa. Myyntisaamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Luottoriskejä pyritään vähentämään aktiivisella luotonvalvonnalla sekä huomioimalla asiakkaiden luottokelpoisuus laskujen maksuaikaa määritettäessä.

Pääomariskien hallinta

Altian tavoitteena pääomanhallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka tarjoaa yritykselle tarvittaessa pääsyn pääomamarkkinoille Altian toimialan volatiilisuudesta huolimatta. Vaikka Altialla ei ole julkista luokitusta, sen tavoitteena on saavuttaa pääomarakenne, joka vastaa muiden alalla toimivien, investointiluokituksen saaneiden yritysten pääomarakennetta. Hallitus tarkistaa yrityksen pääomarakenteen säännöllisesti.

Altia seuraa pääomaansa nettovelkaantumisasteen eli gearingin perusteella (korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan).

Korollisiin nettovelkoihin lasketaan lainat, joista on vähennetty rahavarat ja muut likvidit varat. Nettovelkaantumisasteen nykyinen taso alittaa selvästi konsernin lainaehtojen määrittelemän rajan.

Liiketoimintasyklin aikana yrityksen nettovelkaantumisaste todennäköisesti vaihtelee, ja tavoitteena on säilyttää riittävän vahva taseen rakenne turvaamaan konsernin rahoitustarpeet. Nettovelkaantumisasteet 31.12.2014 ja 31.12.2013 olivat seuraavat:

TAULUKKO 5. Nettovelkaantumisaste 31.12.

milj. EUR	2014	2013
Korolliset velat	**140,3**	186,5
Rahavarat ja muut likvidit varat	**91,1**	76,1
Korollinen nettovelka	**49,3**	110,4
Oma pääoma yhteensä	**143,9**	168,8
Nettovelkaantumisaste 31.12.	**34,2 %**	65,4 %

32. *Tilikauden jälkeiset tapahtumat*

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laadintaan.

Konsernin tunnusluvut

milj.EUR	2014	2013	2012
Liikevaihto	**426,3**	475,8	483,3
Liikevoitto/ -tappio	**-18,6**	0,7	29,3
(% liikevaihdosta)	**-4,4**	0,1	6,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	**17,9**	17,4	26,7
(% liikevaihdosta)	**4,2**	3,7	5,5
Rahoitusnetto	**-5,1**	-5,9	-5,7
(% liikevaihdosta)	**-1,2**	-1,2	-1,2
Tulos ennen veroja	**-20,4**	-3,8	24,6
(% liikevaihdosta)	**-4,8**	-0,8	5,1
Tilikauden voitto/tappio	**-18,1**	-3,1	20,7
(% liikevaihdosta)	**-4,3**	-0,6	4,3
Tilikauden voitto ilman kertaluonteisia eriä	**18,3**	13,6	18,0
(% liikevaihdosta)	**4,3**	2,9	3,7
Rahavarat ja muut likvidit varat	**91,1**	76,1	40,2
Taseen loppusumma	**501,5**	577,7	594,4
Oma pääoma	**143,9**	168,8	196,9
Määräysvallattomien osuus	**-**	-	0,0
Laskennallinen verovelka	**23,3**	21,3	24,9
Korolliset velat	**140,3**	186,5	171,8
Korottomat velat (sis. lask.verovelat)	**217,2**	222,3	225,6
Sijoitettu pääoma	**284,2**	355,2	368,6
Oman pääoman tuotto, %	**-11,2**	-1,6	10,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	**-4,0**	0,9	7,7
Omavaraisuusaste, %	**28,7**	29,2	33,2
Nettovelkaantumisaste, %	**34,2**	65,4	66,9
Liiketoiminnan nettorahavirta	**74,8**	84,5	0,7
Henkilöstö, keskimäärin	**987**	1 074	1 108
Tulos /osake (euroa)	**-0,50**	-0,09	0,58
Oma pääoma /osake (euroa)	**4,00**	4,69	5,47
Osinko /osake (euroa)	**-**	-	0,20
Osakkeiden lukumäärä	**35 985 003**	35 985 003	35 985 003

Tunnuslukujen laskentakaavat

Rahavarat	=		Rahat ja pankkisaamiset + rahoitusomaisuusarvopaperit
Sijoitettu pääoma	=		Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennallinen verovelka - pakolliset varaukset
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	100 x	Tilikauden voitto/tappio / (Oma pääoma + määräysvallattomien osuus) keskimäärin 12 kk
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	100 x	Tilikauden voitto/tappio+ korkokulut / (Oma pääoma + määräysvallattomien osuus + korolliset rahoitusvelat) keskimäärin 12 kk
Omavaraisuusaste, %	=	100 x	Oma pääoma + määräysvallattomien osuus / Taseen loppusumma - saadut ennakot
Nettovelkaantumisaste, %	=	100 x	Korolliset velat - rahavarat ja muut likvidit varat / Oma pääoma + määräysvallattomien osuus
Tulos/osake	=		Tilikauden voitto/tappio - määräysvallattomien osuus / Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä kauden aikana
Oma pääoma/osake	=		Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa
Osinko/osake	=		Tilikauden osinko / Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä kauden aikana

_Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

milj. EUR	LIITE	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
LIIKEVAIHTO	2)	**200,6**	206,7
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys(+)/vähennys(-)		**-4,7**	3,6
Liiketoiminnan muut tuotot	3)	**24,2**	27,0
Materiaalit ja palvelut	4)		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		**138,3**	164,0
Varastojen muutos		**-1,0**	-8,7
Ulkopuoliset palvelut		**0,7**	0,8
Materiaalit ja palvelut yhteensä		**138,0**	156,1
Henkilöstökulut	5)		
Palkat ja palkkiot		**25,5**	24,5
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		**5,3**	4,4
Muut henkilösivukulut		**1,3**	1,3
Henkilöstökulut yhteensä		**32,1**	30,3
Poistot ja arvonalentumiset	6)		
Suunnitelman mukaiset poistot		**10,6**	9,9
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		**33,2**	5,4
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		**43,8**	15,2
Liiketoiminnan muut kulut	7)	**31,6**	36,1
LIIKETAPPIO		**-25,4**	-0,5
Rahoitustuotot ja -kulut	8)		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		**31,0**	-
Tuotot osuuksista omistusyhteysyrityksissä		**0,7**	0,7
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista			
Muilta		**0,0**	-
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		**1,4**	1,9
Muilta		**3,8**	10,3
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille (–)		**-1,1**	-2,9
Muille (–)		**-7,5**	-13,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		**28,4**	-3,6
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		**3,0**	-4,1
Satunnaiset erät			
Satunnaiset kulut	9)	**-0,2**	-
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		**2,8**	-4,1
Tilinpäätössiirrot	10)		
Poistoeron lisäys (–) tai vähennys (+)		**-0,1**	1,2
Tuloverot	11)		
Tilikauden verot (–)		**-0,4**	-
Laskennalliset verot (–)		**-0,6**	0,6
Muut välittömät verot (–)		**-0,0**	-0,0
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)		**1,8**	-2,3

Emoyhtiön tase (FAS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	**12)**		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		**9,2**	9,4
Muut pitkävaikutteiset menot		**16,3**	1,0
Ennakkomaksut		**1,4**	0,9
		26,9	11,4
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		**2,5**	2,5
Rakennukset ja rakennelmat		**22,8**	23,4
Koneet ja kalusto		**19,1**	19,6
Muut aineelliset hyödykkeet		**0,5**	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		**13,3**	8,7
		58,2	54,8
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		**190,3**	213,0
Osuudet omistusyhteysyrityksessä		**8,0**	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		**0,8**	0,8
		199,1	221,9
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		**284,2**	288,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	**13)**		
Aineet ja tarvikkeet		**18,0**	18,9
Keskeneräiset tuotteet		**13,0**	21,1
Valmiit tuotteet/tavarat		**10,0**	6,6
		40,9	46,6
Pitkäaikaiset saamiset	**14)**		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		**34,2**	57,1
Laskennalliset verosaamiset		**0,4**	1,4
Muut saamiset		**0,6**	0,8
		35,2	59,3
Lyhytaikaiset saamiset	**15)**		
Myyntisaamiset		**20,7**	23,3
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		**13,5**	25,6
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä		**0,1**	0,2
Siirtosaamiset		**3,2**	2,2
		37,6	51,3
Rahat ja pankkisaamiset		**87,1**	71,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		**200,8**	228,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**485,0**	517,0

Emoyhtiön tase (FAS)

milj. EUR	LIITE	31.12.2014	31.12.2013
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	16)		
Osakepääoma		**60,5**	60,5
Muut rahastot			
Suojausrahasto		**-1,7**	-3,1
Edellisten tilikausien voitto		**90,9**	93,1
Tilikauden voitto (tappio)		**1,8**	-2,3
OMA PÄÄOMA		**151,4**	148,2
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	17)		
Poistoero		**16,4**	16,4
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	18)		
Lainat rahoituslaitoksilta		**65,0**	133,1
Velat saman konsernin yrityksille		**2,2**	15,5
Muut velat		**4,9**	-
		72,1	148,7
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		**60,2**	7,5
Yritystodistukset		**13,0**	44,0
Ostovelat		**11,3**	12,1
Velat saman konsernin yrityksille	19)	**99,5**	79,5
Muut velat		**43,4**	44,4
Siirtovelat	20)	**17,6**	16,2
		245,1	203,6
VIERAS PÄÄOMA		**317,2**	352,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**485,0**	517,0

Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

milj. EUR	1.1.–31.12.2014	1.1.–31.12.2013
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA:		
Myynnistä saadut maksut	**203,5**	253,0
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	**13,7**	14,5
Maksut liiketoiminnan kuluista (–)	**-188,9**	-183,7
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	**28,2**	83,8
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista (–)	**-9,1**	-17,8
Saadut korot liiketoiminnasta	**5,6**	10,8
Maksetut välittömät verot (–)	**-0,1**	0,7
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	**24,6**	77,5
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	**24,6**	77,5
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (–)	**-30,8**	-12,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	**0,1**	0,1
Investoinnit muihin sijoituksiin (–)	**-2,0**	-7,4
Lainasaamisten lisäys	**-**	-32,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	**5,1**	-
Luovutustulot muista sijoituksista	**1,0**	2,7
Saadut osingot investoinneista	**31,8**	0,7
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**5,2**	-47,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA:		
Yrityslainaohjelman mukaiset nostot	**-**	23,5
Yrityslainaohjelman mukaiset takaisinmaksut	**-31,0**	-
Lyhytaikaisten lainojen nostot	**19,2**	28,5
Lyhytaikaisten lainasaamisten takaisinmaksut	**6,4**	-
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut (–)	**-11,0**	-19,2
Pitkäaikaisten lainojen nostot	**-**	133,0
Pitkäaikaisten lainasaamisten takaisinmaksut	**22,9**	-
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (–)	**-21,1**	-153,3
Maksetut osingot ja muu voitonjako (–)	**-**	-7,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**-14,5**	5,3
RAHAVAROJEN MUUTOS, LISÄYS (+) / VÄHENNYS (–)	**15,3**	34,8
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	**71,8**	37,0
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	**87,1**	71,8

Liiketoiminnan rahavirta sisältää myytyjen myyntisaamisten kassavirtavaikutuksen.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. *Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet*

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Altia-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laadintaperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita.

Eläkejärjestelyt
Emoyhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkekulut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Konsernitili (Cash Pool)
Konsernilla on käytössä ns. konsernitilijärjestely (Cash Pool), joka mahdollistaa emon ja tytäryhtiöiden tehokkaan varojen hallinnan.

Vuokrasopimukset
Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina.

Rahoitusjohdannaisten arvostus
Rahoitusvälineet on arvostettu käypään arvoon. Rahoitusjohdannaisten käyvät arvot on määritetty käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja.

Suojauslaskenta
Yhtiö soveltaa suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon muutos kirjataan oman pääoman suojausrahastoon.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot
on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Rahoitusarvopaperit
Myytävissä olevien rahoitusvarojen ja listattujen osakkeiden käyvän arvon muutokset on kirjattu emoyhtiölle.

Myyntisaamisten myynnit
Yhtiö perusti saatavien myynnin puiteohjelman vertailuvuonna. Myydyt myyntisaamiset kirjataan taseesta pois, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Kustannukset myydyistä myyntisaamisista kirjataan muihin rahoituskuluihin.

Valuuttajohdannaiset
Ulkoiset valuuttakaupat tehdään keskitetysti emoyhtiön toimesta, joka tekee sisäiset valuuttakaupat konserniyhtiöiden kanssa.

Pitkäaikaiset lainat
Konsernitilinpäätöksessä efektiivisen koron menetelmässä kirjatut lainojen korkokulujaksotukset ja pääomat on muutettu vastaamaan Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaista käytäntöä.

Satunnaiset erät
Satunnaisiin eriin kirjataan liiketoimintaan kuulumattomat huomattavat erät.

Tuloverot
Tuloveroihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatetta, silloin kun se on ollut mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan.

Valuuttamääräiset erät
Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

2. *Liikevaihto*

Toimialoittainen jakauma

milj. EUR	2014	2013
Altia Brands	**98,8**	80,6
Industrial Services	**98,8**	112,2
Muut	**3,0**	14,0
Yhteensä	**200,6**	206,7

Maantieteellinen jakauma

milj. EUR	2014	2013
Kotimaa	**157,2**	181,7
Eurooppa	**42,5**	25,0
Muu maailma	**1,0**	0,0
Yhteensä	**200,6**	206,7

3. *Liiketoiminnan muut tuotot*

milj. EUR	2014	2013
Vuokratuotot	**3,9**	4,3
Energian myyntituotot	**3,6**	3,5
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	**1,0**	2,7
Palvelutuotot	**10,7**	10,3
Muut tuotot	**5,0**	6,2
Yhteensä	**24,2**	27,0

4. *Materiaalit ja palvelut*

milj. EUR	2014	2013
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	**138,3**	164,0
Varaston muutos	**-1,0**	-8,7
Ulkopuoliset palvelut	**0,7**	0,8
Yhteensä	**138,0**	156,1

5. *Henkilöstöä koskevat liitetiedot*

milj. EUR	2014	2013
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		
Työntekijät	**243**	236
Toimihenkilöt	**257**	226
Yhteensä	**500**	462
Tilikauden palkat, palkkiot ja eläkekulut		
Palkat ja palkkiot	**25,5**	24,5
Eläkekulut	**5,3**	4,4
Muut henkilösivukulut	**1,3**	1,3
Yhteensä	**32,1**	30,3
Luontoisedut (verotusarvo)	**1,0**	0,9
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja sijainen	**0,3**	1,0
Hallituksen jäsenet	**0,2**	0,2

Toimitusjohtaja Antti Pankakoski vapautettiin tehtävästään 21.11.2013.

Hallituksen ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset:
Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

6. *Poistot ja arvonalentumiset*

milj. EUR	2014	2013
Suunnitelman mukaiset poistot	**10,6**	9,9
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	**33,2**	5,4
Yhteensä	**43,8**	15,2

7. *Liiketoiminnan muut kulut*

milj. EUR	2014	2013
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	-	0,0
Vuokrakulut	**3,3**	3,6
Markkinointikulut	**4,8**	4,7
Energiakulut	**9,7**	9,3
Matkustus- ja edustuskulut	**1,2**	1,4
Ylläpitokulut	**7,6**	5,4
IT-kulut	**3,9**	5,0
Muut kulut	**1,1**	6,8
Yhteensä	31,6	36,1
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	**0,1**	0,1
Veroneuvonta	**0,1**	0,1
Muut palkkiot	**0,0**	0,4
Yhteensä	0,2	0,5

8. *Rahoitustuotot ja -kulut*

milj. EUR	2014	2013
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	**31,0**	-
Osakkuusyrityksiltä	**0,7**	0,7
Muilta	**0,0**	0,1
Osinkotuotot yhteensä	31,8	0,7
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	**1,4**	1,9
Muilta	**0,8**	1,7
Korkotuotot yhteensä	2,3	3,6
Muut rahoitustuotot		
Muilta	**3,0**	8,6
Rahoitustuotot yhteensä	37,0	12,9
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	**0,8**	1,4
Muille	**3,9**	4,7
Korkokulut yhteensä	4,7	6,2
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	**0,4**	1,5
Muille	**3,6**	8,8
Muut rahoituskulut yhteensä	4,0	10,3
Rahoituskulut yhteensä	8,6	16,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	28,4	-3,6

Käyvän arvon suojauksista on tuloslaskelman rahoituseriin merkitty seuraavat erät:

Muut rahoitustuotot		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	**0,0**	0,1
Muut rahoituskulut		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	**0,3**	0,6

9. *Satunnaiset erät*

milj. EUR	2014	2013
Satunnaiset kulut / konserniavustus	**0,2**	-

10. *Tilinpäätössiirrot*

milj. EUR	2014	2013
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		
Aineettomat oikeudet	**-0,2**	-0,0
Muut pitkävaikutteiset menot	**-0,0**	1,0
Rakennukset ja rakennelmat	**0,4**	-0,3
Koneet ja kalusto	**-0,2**	0,5
Muut aineelliset	**-0,0**	0,0
Yhteensä	-0,1	1,2

11. *Tuloverot*

milj. EUR	2014	2013
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	**0,4**	-
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	**0,0**	0,0
Laskennallisen verosaamisen muutos	**0,6**	-0,6
Yhteensä	1,0	-0,6

Ympäristökulut

Yhtiön ympäristökuluilla ei ollut olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

12. *Pysyvien vastaavien erittely*

milj. EUR	2014	2013
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	**18,6**	18,3
Lisäykset	**2,2**	0,2
Vähennykset	**-0,0**	-0,0
Siirrot erien välillä	**0,4**	0,2
Hankintameno 31.12.	**21,2**	18,6
Kertyneet poistot 1.1.	**-9,2**	-7,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	**0,0**	0,0
Tilikauden poisto	**-2,9**	-1,8
Kertyneet poistot 31.12.	**-12,0**	-9,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	**9,2**	9,4
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	**17,6**	17,6
Hankintameno 31.12.	**17,6**	17,6
Kertyneet poistot 1.1.	**-17,6**	-17,6
Kertyneet poistot 31.12.	**-17,6**	-17,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	**-**	-
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	**10,8**	10,7
Lisäykset	**17,3**	0,1
Hankintameno 31.12.	**28,1**	10,8
Kertyneet poistot 1.1.	**-9,8**	-8,6
Tilikauden poisto	**-1,9**	-1,2
Kertyneet poistot 31.12.	**-11,8**	-9,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	**16,3**	1,0
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	**0,9**	0,4
Lisäykset	**0,9**	0,8
Siirrot erien välillä	**-0,4**	-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1,4**	0,9

milj. EUR	2014	2013
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	**2,5**	2,5
Vähennykset	**-0,0**	-0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	**2,5**	2,5
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	**89,0**	88,4
Lisäykset	**1,3**	2,8
Siirrot erien välillä	**0,9**	1,4
Vähennykset	**-1,2**	-3,6
Hankintameno 31.12.	**90,1**	89,0
Kertyneet poistot 1.1.	**-65,6**	-65,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	**0,7**	3,3
Tilikauden poisto	**-2,4**	-3,6
Kertyneet poistot 31.12.	**-67,3**	-65,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	**22,8**	23,4
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	**125,4**	123,4
Lisäykset	**1,9**	1,1
Vähennykset	**-3,3**	-0,3
Siirrot erien välillä	**2,1**	1,2
Hankintameno 31.12.	**126,0**	125,4
Kertyneet poistot 1.1.	**-105,7**	-101,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	**3,2**	0,1
Tilikauden poisto	**-4,4**	-4,5
Kertyneet poistot 31.12.	**-106,9**	-105,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	**19,1**	19,6
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	**0,5**	0,5
Hankintameno 31.12.	**0,5**	0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,5**	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	**8,7**	2,6
Lisäykset	**7,5**	8,7
Siirrot erien välillä	**-3,0**	-2,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	**13,3**	8,7

milj. EUR	2014	2013
SIJOITUKSET		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	**330,3**	315,5
Lisäykset	**9,5**	14,8
Vähennykset	**-0,1**	-
Hankintameno 31.12.	**339,7**	330,3
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	**-117,2**	-111,9
Arvonalentumiset	**-32,2**	-5,4
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	**-149,4**	-117,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	190,3	213,0
Osuudet omistusyhteysyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	**8,0**	8,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	8,0	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	**0,8**	0,8
Vähennykset	**-0,0**	-0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,8	0,8

13. *Vaihto-omaisuus*

Vaihto-omaisuuden jälleenhankintahinnan ja aktivoidun hankintamenon välillä ei ole olennaista eroa.

14. *Pitkäaikaiset saamiset*

milj. EUR	2014	2013
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	**34,2**	57,1
Laskennalliset verosaamiset		
Suojausrahastoon kirjatut	**0,4**	0,8
Vahvistetut tappiot	**-**	0,6
	0,4	1,4
Muut saamiset		
Pääomalainasaaminen	**0,6**	0,8
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	35,2	59,3

15. *Lyhytaikaiset saamiset*

milj. EUR	2014	2013
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	**3,9**	6,0
Konsernitilisaamiset	**2,9**	5,7
Lainasaamiset	**0,0**	6,4
Muut saamiset	**5,9**	5,3
Johdannaiset	**0,0**	0,2
Siirtosaamiset	**0,9**	2,0
Yhteensä	13,5	25,6
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä		
Myyntisaamiset	**0,1**	0,2
Yhteensä	0,1	0,2
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset *)	**20,7**	23,3
Siirtosaamiset	**3,2**	2,2
Yhteensä	23,9	25,5
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	37,6	51,3
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Johdannaiset	**0,7**	0,2
Muut	**2,5**	2,0
Yhteensä	**3,2**	2,2

*) Ei sisällä myytyjä myyntisaamisia.

KÄYVÄN ARVON LIITETIEDOT (RAHOITUSVÄLINEET)

	Käypä arvo 31.12.2014	**Tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset**	**Käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset**
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	**-2,1**	**-**	**-2,1**
Valuuttajohdannaiset	**0,3**	**0,0**	**0,2**
Hyödykejohdannaiset	**-0,6**	**-0,3**	**-0,3**
Yhteensä	-2,5	-0,3	-2,2

	Käypä arvo 31.12.2013	Tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset	Käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset
Rahoitusarvopaperit			
Julkisesti noteeratut osakkeet	-	0,8	-
Yhteensä	-	0,8	-
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	-3,4	-	-3,4
Valuuttajohdannaiset	-0,2	0,1	-0,2
Hyödykejohdannaiset	-0,9	-0,6	-0,2
Yhteensä	-4,4	-0,5	-3,9

16. Oma pääoma

milj. EUR	2014	2013
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	**60,5**	60,5
Osakepääoma 31.12.	**60,5**	60,5
Suojausrahasto 1.1.	**-3,1**	-4,1
Vähennykset	**1,4**	1,0
Suojausrahasto 31.12.	**-1,7**	-3,1
Sidottu oma pääoma yhteensä	**58,8**	57,4
Vapaa oma pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	**90,9**	100,3
Osingonjako	**-**	-7,2
Tilikauden voitto/tappio	**1,8**	-2,3
Vapaa oma pääoma yhteensä	**92,6**	90,9
Oma pääoma yhteensä	**151,4**	148,2

Jakokelpoinen vapaa oma pääoma

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

	31.12.2014	31.12.2013
Voitto edellisiltä tilikausilta	**90,9**	100,3
Osingonjako	**-**	-7,2
Tilikauden voitto (- tappio)	**1,8**	-2,3
Jakokelpoinen oma pääoma yhteensä	**92,6**	90,9

Yhtiön osakepääoman jakautuminen

A-sarjan osakkeet kpl	**35 960 000**	35 960 000
L-sarjan osakkeet kpl	**25 003**	25 003

L-sarjan osakkeet ovat yhtiön hallussa.

17. Tilinpäätössiirtojen kertymä

milj. EUR	2014	2013
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta		
Aineettomat oikeudet	**1,6**	1,4
Muut pitkävaikutteiset menot	**0,2**	0,2
Rakennukset ja rakennelmat	**5,2**	5,6
Koneet ja kalusto	**9,8**	9,6
Muut aineelliset hyödykkeet	**-0,3**	-0,4
Yhteensä	**16,4**	16,4

18. Vieras pääoma

milj. EUR	2014	2013
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	**65,0**	133,1
Velat saman konsernin yrityksille	**2,2**	15,5
Muut velat	**4,9**	-
Yhteensä	**72,1**	148,7

19. Velat saman konsernin yrityksille

milj. EUR	2014	2013
Ostovelat	**0,4**	1,1
Konsernitilivelat	**90,4**	74,0
Muut velat saman konsernin yrityksille	**-**	3,5
Johdannaiset	**0,4**	0,1
Muut siirtovelat	**8,4**	0,8
Yhteensä	**99,5**	79,5

20. Siirtovelat

milj. EUR	2014	2013
Siirtovelkojen olennaiset erät:		
Lomapalkka- ja muut palkkavelat	**6,1**	5,1
Sopimusalennusvelat	**0,3**	0,7
Ostomenot ja muut kulujaksotukset	**8,0**	4,9
Lisäeläkevelka	**0,2**	0,7
Verot	**0,1**	-
Johdannaiset	**2,8**	4,7
Yhteensä	**17,6**	16,2

21. *Vakuudet ja vastuusitoumukset*

milj. EUR	2014	2013
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	**18,5**	18,5
Takaukset	**9,0**	6,9
Vakuudet yhteensä	27,5	25,4
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Käyttö- ja rahoitusleasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	**0,4**	0,6
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	**0,2**	0,4
Yhteensä	0,7	1,0
Vuokravastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	**1,5**	1,6
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	**1,2**	3,3
Yhteensä	2,8	4,9
Muut vastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	**6,7**	6,6
Yhteensä	6,7	6,6
Vastuusitoumukset yhteensä	10,1	12,5
Vakuudet ja vastuusitoumukset yhteensä	37,6	38,0

milj. EUR	2014	2013
Johdannaissopimukset		
Sähköjohdannaiset		
Käypä arvo	**-0,6**	-0,9
Nimellisarvo	**4,4**	4,9
Määrä (TWh)	**0,1**	0,1
Konsernin ulkoiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	**0,6**	-0,2
Nimellisarvo	**18,1**	69,4
Konsernin sisäiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	**-0,4**	0,1
Nimellisarvo	**15,1**	16,5
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	**-2,1**	-3,4
Nimellisarvo	**100,0**	173,8

Päästöoikeudet (tonnia)	2014	2013
Saadut päästöoikeudet	**29 020**	29 533
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	**51 379**	98 743
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	**-81**	-285
Palautetut päästöoikeudet	**-**	-39 107
Toteutuneet päästöt	**-40 714**	-37 505
Päästöoikeudet 31.12.	**39 604**	51 379
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo	**0,3**	0,2

Vuonna 2014 saadut päästöoikeudet ja toteutuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2015 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana myös päästökauppakauden 2013-2020.

_Hallituksen *voitonjakoesitys*

Altia Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 31.12.2014 taseen mukaisesti 92 621 134 euroa, josta tilikauden voitto on 1 763 558 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta tilikaudelta 2014.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 2015

Matti Tikkakoski
puheenjohtaja

Mikael Aro Catarina Fagerholm Minna Huhtaniska

Annikka Hurme Jarmo Kilpelä Sanna Suvanto-Harsaae

Pekka Tennilä
toimitusjohtaja

_Tilintarkastuskertomus

Altia Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Altia Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsinki 11. helmikuuta 2015
KPMG Oy Ab

Jari Härmälä
KHT

_Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2014

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin Suositus 54:n mukaisesti, ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Altia Oyj (jatkossa ”Altia” tai ”yhtiö”) noudattaa yhtiöjärjestyksen ja Suomen osakeyhtiölain määräyksiä. Lisäksi yhtiö noudattaa soveltuvin osin valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 sekä talouspoliittisen ministerivaliokunnan yritysjohdon ja avainhenkilöiden palkitsemista koskevan 13.8.2012 kannanoton määräyksiä ja periaatteita.

Altia on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto vastaa yhtiön omistajaohjauksesta ja valvonnasta. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Helsingissä.

Altia noudattaa valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 edellyttämällä tavalla Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia tietyin poikkeuksin.

Poikkeukset hallinnointikoodin noudattamisesta perustuvat siihen, että yhtiöllä on yksi omistaja, yhtiön osakkeita ei noteerata julkisesti eikä yhtiöllä ole osakeperusteisia palkkio- tai kannustinjärjestelmiä. Yhtiö poikkeaa hallinnointikoodin suosituksista seuraavin osin: Suositus 1 (yhtiökokoustietojen julkistaminen), Suositus 3 (hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja tilintarkastajan osallistuminen yhtiökokoukseen), Suositus 4 (hallitukseen ehdolla olevien osallistuminen yhtiökokoukseen), Suositus 11 (hallitukseen ehdolla olevien ilmoittaminen), Suositus 51 (Helsingin pörssin sisäpiiriohjeen noudattaminen) ja Suositus 55 (edellä mainituista poikkeamista johtuvien tietojen ilmoittaminen yhtiön internetsivuilla). Yhtiö ilmoittaa, edellä todetuin poikkeuksin, hallinnointikoodin edellyttämät tiedot myös yhtiön internetsivuilla www.altiacorporation.com. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2010 on saatavissa julkisesti internetosoitteesta www.cgfinland.fi.

Altia laatii konsernitilinpäätöksen kansainvälisten IFRS-raportointistandardien mukaisesti. Hallituksen toimintakertomus ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti. Tilintarkastuskertomus kattaa hallituksen toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen sisältäen emoyhtiön tilinpäätöksen.

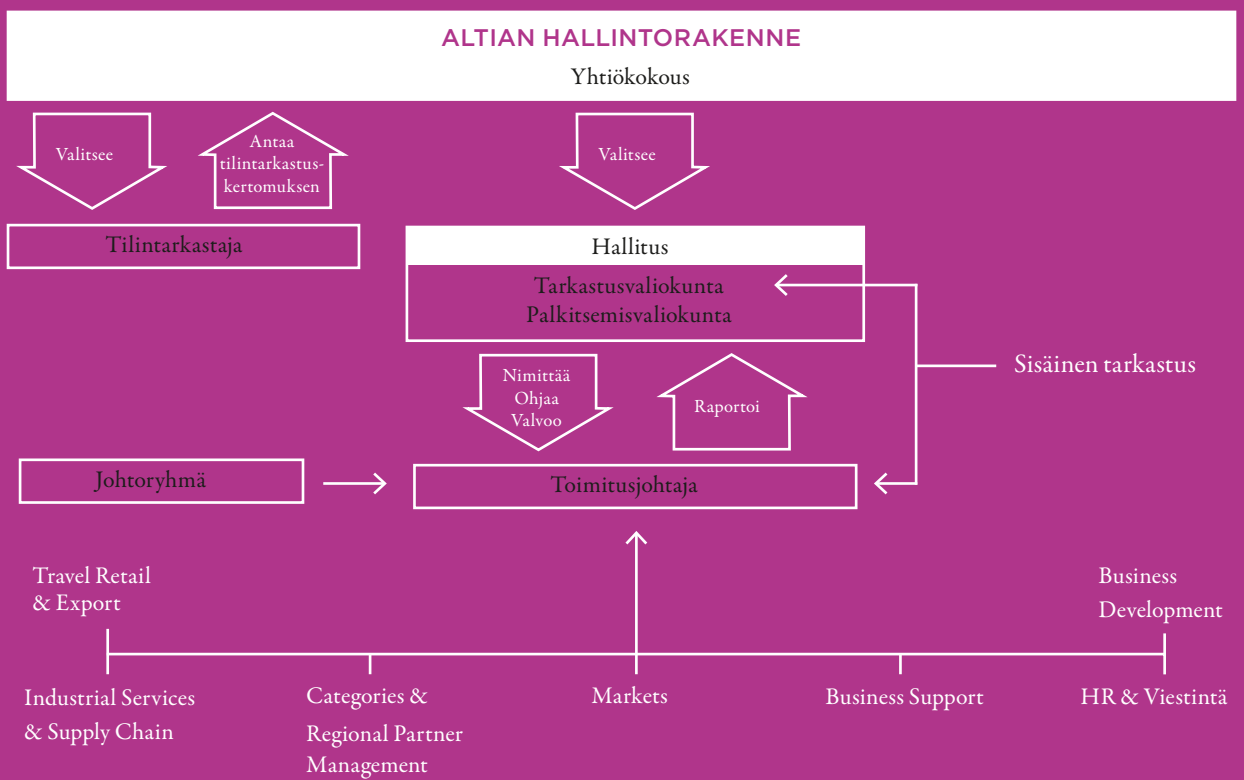

TOIMIELIMET

Yhtiön johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja, joiden tehtävät määräytyvät pääosin Suomen osakeyhtiölain mukaisesti. Yhtiön johtaminen ja hallinto perustuvat lisäksi yhtiökokouksen ja yhtiön tekemiin päätöksiin.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja käyttää päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista. Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus. Varsinainen yhtiökokous on yhtiöjärjestyksen mukaisesti pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä ajankohtana kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Ylimääräinen yhtiökokous voidaan kutsua koolle siten kuin osakeyhtiölaissa on säädetty. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta, vastuuvapaudesta vastuuvelvollisille sekä hallituksen jäsenten, puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja tilintarkastajan valinnasta sekä näiden palkkioista. Yhtiökokous päättää myös yhtiöjärjestyksen muuttamisesta.

HALLITUS

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus tekee strategiaa, investointeja, organisaatiota ja yhtiön taloutta koskevat merkittävät päätökset. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Altia-konsernissa. Hallitus on vahvistanut Altian hallinnointiperiaatteet.

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen muodostavat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään yksi ja enintään viisi muuta jäsentä. Yhtiökokous valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet toimikaudelle, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen. Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan hallituksen jäsenten henkilötiedot.

Hallitus on vahvistanut hallituksen työjärjestyksen, joka sisältää hallituksen toimintaperiaatteet ja luettelon tärkeimmistä hallituksessa käsiteltävistä ja päätettävistä asioista. Tämän mukaisesti hallitus muun muassa vahvistaa yhtiön strategian, taloudelliset tavoitteet, budjetit, merkittävimmät investoinnit ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus valitsee ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai liiketoiminta-alueiden toimintaa koskevat asiat. Hallitus on myös hyväksynyt tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan työjärjestykset. Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikataulun mukaisesti, minkä lisäksi hallitus kokoontuu tarvittaessa. Päätösasioiden lisäksi hallitukselle annetaan kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä. Toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiainjohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Johtoryhmän jäsenet ja muut yhtiön edustajat osallistuvat kokouksiin hallituksen kutsusta. Kaikista kokouksista laaditaan pöytäkirja.

HALLITUS TOIMIKAUDELLA 2014–2015

Altian varsinainen yhtiökokous 15.4.2014 vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän ja valitsi hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

- Matti Tikkakoski, puheenjohtaja, s. 1953, ekonomi
- Catarina Fagerholm, varapuheenjohtaja, s. 1963, kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
- Mikael Aro, s. 1965, eMBA, toimitusjohtaja
- Minna Huhtaniska, s. 1974, oikeustieteiden ja kauppatieteiden maisteri, lakiasiainjohtaja
- Annikka Hurme, s. 1964, elintarviketieteiden maisteri, toimitusjohtaja
- Jarmo Kilpelä, s. 1957, kauppatieteiden maisteri, finanssineuvos
- Sanna Suvanto-Haarsae, s. 1966, ekonomi

Altian hallitus kokoontui vuonna 2014 kolmetoista kertaa, joista yksi oli per capsulam -kokous. Hallituksen jäsenten osallistumisaste oli keskimäärin 95 %. Hallitus on arvioinut toimintaansa ja työskentelytapojaan vuonna 2014 itsearviointina. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsen Jarmo Kilpelä on virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallituksella on kaksi valiokuntaa, tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa hallituksen toimivaltaan kuuluvissa asioissa, vaan ne ovat valmistelevia elimiä, jotka avustavat hallitusta käsittelemällä toimialueeseensa kuuluvia asioita ja tekemällä näitä asioita koskevia esityksiä hallitukselle. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle.

Hallitus nimittää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan tarkastus- ja palkitsemisvaliokuntien puheenjohtajan ja jäsenet. Tarkastus- ja palkitsemisvaliokunnan lisäksi hallitus voi yksittäisissä tapauksissa perustaa valiokunnan valmistelemaan tapauskohtaista asiakokonaisuutta. Hallitus ei vahvista tällaisille valiokunnille työjärjestystä eikä julkista valiokunnan toimikautta, kokoonpanoa, kokousten lukumäärää tai jäsenten osallistumisastetta.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu seurata yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoa taloudellista raportointiprosessia sekä seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia; käsitellä osavuosikatsaukset ja tilinpäätös ja esittää ne hallituksen hyväksyttäväksi; seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta; seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta; ja arvioida konserninlaajuisen riskienhallintatoiminnan ja sisäisten kontrollien tehokkuutta. Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valmistella tilintarkastajan valintapäätös, arvioida lakisääteisen tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle sekä muut hallituksen valiokunnalle antamat tehtävät. Valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä. Vuonna 2014 tarkastusvaliokunta kokoontui kuusi kertaa ja jäsenten osallistumisaste oli 100 %.

15.4.2014 alkaen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii Catarina Fagerholm ja muina jäseninä Minna Huhtaniska ja Matti Tikkakoski.

PALKITSEMISVALIOKUNTA

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle.

Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä; seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen; käsitellä ja valmistella muita johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä näitä koskevia esityksiä hallitukselle; sekä käsitellä ja valmistella sellaisia johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäviksi. Lisäksi palkitsemisvaliokunta ehdottaa hallitukselle toimitusjohtajan esityksestä johtoryhmän nimitysasiat ja heidän palkkionsa sekä arvioi toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoritukset ja ehdottaa hallitukselle heidän vuosittaiset palkkionsa (mukaan lukien bonukset) ja muut kannustinpalkkiot. Valiokuntaan kuuluu vähintään kolme jäsentä.

Vuonna 2014 palkitsemisvaliokunta kokoontui kaksitoista kertaa ja jäsenten osallistumisaste oli 86 %.

15.4.2014 alkaen palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimii Matti Tikkakoski ja muina jäseninä Annikka Hurme ja Jarmo Kilpelä.

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiön hallitus nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus päättää toimitusjohtajan toimisuhteen ehdoista. Toimisuhteen ehdot kirjataan kirjalliseen johtajasopimukseen. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön liiketoiminnan johtamisesta, ohjaamisesta ja valvonnasta. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimitusjohtaja valmistelee asioita hallituksen päätettäväksi, kehittää yhtiötä hallituksen antamien ohjeiden ja hallituksen kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa hallituksen päätösten asianmukaisen täytäntöönpanon. Toimitusjohtaja on myös vastuussa siitä, että yhtiö toimii lakien mukaisesti. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta on läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa, ellei hallitus toisin päätä yksittäisen käsiteltävän asian osalta.

Hallitus vapautti toimitusjohtaja Antti Pankakosken tehtävistään 21.11.2013. Altian johtoryhmän jäsen, Senior Vice President Hannu Tuominen toimi toimitusjohtajan sijaisena 31.5.2014 saakka. Hallitus valitsi Pekka Tennilän Altian toimitusjohtajaksi 1.6.2014 alkaen.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmään kuuluivat vuoden 2014 aikana konsernin emoyhtiön toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä hänelle raportoivat, hallituksen nimeämät Altia Brands, Partner Brands ja Industrial Services & Supply Chain -liiketoiminta-alueiden johtajat, henkilöstöjohtaja, talousjohtaja ja lakiasiainjohtaja.

Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään koko konsernia koskevia asioita. Johtoryhmä ei ole päätöksentekoelin, vaan se avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategian toteuttamisessa ja operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän tehtävänä on johtaa ja tarkastella yhtiön liiketoiminnan avainalueita kokonaisuudessaan, mikä edellyttää kehitysprosessien, konserniperiaatteiden ja konsernimenetelmien suunnittelua, ja talousasioiden kehityksen ja konsernin toimintasuunnitelman seurantaa. Johtoryhmän kokoukset pidetään keskimäärin kerran kuukaudessa. Kokouksista pidetään pöytäkirja.

Altian johtoryhmään kuuluivat vuonna 2014 seuraavat henkilöt:

- Pekka Tennilä, toimitusjohtaja (1.6.2014 alkaen)
- Michael Bech-Jansen, SVP Altia Brands
- Thomas Heinonen, lakiasiainjohtaja (1.12.2014 saakka)
- Sanna Hokkanen, SVP Human Resources & Communications
- Joacim Hultin, SVP Partner Brands (8.1.2014 saakka),
- Matti Piri, CFO
- Søren Qvist, SVP Partner Brands (8.1.2014 alkaen)
- Hannu Tuominen, SVP Industrial Services & Supply Chain (toimitusjohtajan sijainen 31.5.2014 saakka)

TARKASTUSTOIMINTA

SISÄINEN TARKASTUS

Vuonna 2014 Altialla ei ollut omaa erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Yhtiö hoiti sisäiseen tarkastukseen liittyviä tehtäviä ostopalveluina KHT-tilintarkastusyhteisöltä. Sisäinen tarkastus seuraa ja arvioi järjestelmien toimintaa sekä sisäisen valvonnan ja yhtiön taloushallinnon asianmukaisuutta ja tehokkuutta riippumattomalla tavalla. Se raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäisen tarkastuksen kohteet ja suunnitelma päätetään vuosittain tarkastusvaliokunnassa. Sisäistä tarkastusta ohjaa hallituksen hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje. 1.1.2015 alkaen yhtiön sisäisestä tarkastuksesta vastaa Altian oma sisäinen tarkastaja, joka raportoi hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja toimitusjohtajalle.

ULKOINEN TARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan Altialla on vähintään yksi ja enintään kaksi yhtiökokouksen valitsemaa tilintarkastajaa. Tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto. Yhtiön tilintarkastaja antaa vuositilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Altian tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Jari Härmälä. KPMG:lle vuonna 2014 suoritetut palkkiot varsinaisesta tilintarkastuksesta olivat 350 000 euroa. Lisäksi maksettiin konserniyhtiöiden muusta konsultoinnista yhteensä 227 000 euroa.

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIIN LIITTYVÄT SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMÄT

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTIIN LIITTYVÄT SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTELMÄT

Valvontatoiminnot ovat ohjeistuksia, prosesseja ja neuvoja, jotka auttavat varmistamaan kaikkien toimintojen asianmukaisen hallinnan. Valvontatoimintoja suoritetaan konsernin kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa. Näissä valvontatoiminnoissa tietojärjestelmillä on keskeinen merkitys. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä.

Tuloksia seurataan kuukausiraportoinnin avulla konsernin johtoryhmässä ja liiketoiminta-alueiden kuukausittaisissa liiketoimintakatsauksissa. Tämän lisäksi konsernin taloudellista tilannetta seurataan tarkastusvaliokunnan ja hallituksen kokouksissa. Tarkastusvaliokunta ja hallitus käyvät läpi osavuosikatsaukset ja tilinpäätöksen ennen niiden julkaisemista. Kuukausiraportoinnin seurannalla varmistetaan myös sisäisen valvonnan tehokkuus. Kukin liiketoiminta-alue vastaa oman liiketoimintansa valvonnan tehokkuudesta osana yleistä sisäistä valvontaa. Liiketoiminta-alue ja konsernin talousorganisaatio vastaavat taloudellisen raportoinnin prosessien arvioinnista.

RISKIENHALLINTAJÄRJESTELMÄT

Riskienhallinta on toimintaa, jonka tavoitteena on tunnistaa ja arvioida merkittävämmät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista. Altia-konsernin liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja sen vaikutukseen kulutukseen sekä alkoholiverotuksen ja lainsäädännön vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen mm. Viron rajakaupan merkityksen kasvuna alkoholijuomien ostopaikkana. Taloudelliset riskit koostuvat valuuttariskistä, korkoriskistä, likviditeettiriskistä ja luottoriskeistä. Niiden varalta suojaudutaan konsernin riskienhallintapolitiikassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Konsernin merkittävimpiä riskejä ja niiden hallintaperiaatteita on tarkemmin kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa Rahoitusriskien hallintaperiaatteet.

Kokonaisvaltaisiin strategisiin, operatiivisiin, rahoitukseen sekä vaaratilanteisiin liittyvien riskien hallintajärjestelmän kehittämistä jatkettiin vuonna 2014. Tavoitteena on erityisesti operatiivisen toiminnan ja riskienhallinnan integroiminen, riskienhallintavalmennus sekä riskienhallintamittariston luominen ja kehittäminen. Erityinen paino on ennaltaehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämisellä. Kriisitilantanteissa toimimiseen sekä kriisiviestintään on valmistauduttu.

Altian liiketoiminta-alueet vastaavat toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden haittojen ennaltaehkäisemisestä ja riskeiltä suojautumiselta. Riskienhallinta on osa konsernin jokapäiväistä toimintaa sekä osa operatiivista suunnittelu- ja ohjausprosessia, jota johtaa konsernin taloustoiminto talousjohtajan johdolla. Riskienhallinta kartoittaa osana raportointi- ja suunnitteluprosessia liiketoiminta-alueiden riskit, joita arvioidaan niiden vaikutusten ja todennäköisyyden perusteella. Keskeisiä riskejä kuvataan ja analysoidaan tarkemmin. Edelleen määritellään toimenpiteet riskien hallitsemiseksi sekä näihin liittyvät tehtävät ja vastuut. Tunnistettuja riskejä pyritään mahdollisuuksien mukaan pienentämään tai siirtämään.

Rahoitusosasto vastaa koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan muun muassa toimipaikkojen riskikartoituksen yhteydessä.

_Palkka- ja palkkioselvitys

Altia Oyj (”Altia”) on Suomen valtion kokonaan omistama yhtiö. Altia noudattaa valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 edellyttämällä tavalla Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia tietyin poikkeuksin. Tämä palkka- ja palkkioselvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin Suosituksen 47 mukaisesti.

Altia noudattaa palkitsemisessa valtio-omistajan yritysjohdon palkitsemisesta ja eläke-etuuksista vuonna 2009 annetun ohjeen sekä talouspoliittisen ministerivaliokunnan yritysjohdon ja avainhenkilöiden palkitsemista koskevan 13.8.2012 kannanoton määräyksiä ja periaatteita.

I. HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKKIOT JA MUUT ETUUDET JA NIIDEN PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkkioista hallituksen toimikaudeksi.

15.4.2014 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkioksi 2 750 euroa, varapuheenjohtajan kuukausipalkkioksi 1 800 euroa ja muiden hallituksen jäsenten kuukausipalkkioksi 1 450 euroa. Kuukausipalkkio maksetaan niille hallituksen jäsenille, jotka eivät saa palkkaa Altia-konserniin kuuluvalta yhtiöltä. Yhtiökokous vahvisti myös hallituksen jäsenille sekä hallituksen valiokuntien jäsenille maksettavan kokouspalkkion suuruudeksi 600 euroa kokoukselta.

Hallituksen jäsenet eivät ole yhtiön kannustinjärjestelmien piirissä, eikä yhtiö ole antanut hallituksen jäsenille lainoja tai takauksia näiden puolesta. Hallituksen jäsenten kokonaispalkkiot vuodelta 2014 on esitelty jäljempänä.

Altia Oyj:n hallitus 2014 - osallistuminen ja palkkiot (euroina)

	HALLITUS	PALKITSEMISVALIOKUNTA	TARKASTUSVALIOKUNTA	Kuukausipalkkiot yhteensä	Kokouspalkkiot yhteensä	**Palkkiot yhteensä**
	Osallistuminen	Osallistuminen	Osallistuminen			
PUHEENJOHTAJA						
Matti Tikkakoski	13/13	12/12	6/6	33 000	16200	49 200
VARAPUHEENJOHTAJA						
Catarina Fagerholm	12/13		6/6	21 600	9 600	31 200
JÄSENET						
Mikael Aro	12/13	3/7		17 400	7 800	25 200
Minna Huhtaniska	12/13		6/6	17 400	9 000	26 400
Annikka Hurme	12/13	5/5		17 400	7 800	25 200
Jarmo Kilpelä	13/13	12/12		17 400	12 000	29 400
Sanna Suvanto-Harsaae	13/13			17 400	6 600	24 000
	95 %	86 %	100 %			210 600

II. ALTIAN KANNUSTINJÄRJESTELMÄT, PALKITSEMISEN KESKEISET PERIAATTEET JA PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS

PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTYS JA PALKITSEMISEN KESKEISET PERIAATTEET

Altian hallitus päättää vuosittain Altia-konsernin palkitsemisen periaatteet, tulospalkkioperusteet ja -tavoitteet sekä enimmäismäärät. Hallitus myös arvioi vuosittain toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suorituksen sekä päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten kokonaispalkitsemisesta palkitsemisvaliokunnan suositukset huomioiden.

Palkitsemisvaliokunta on hallituksen perustama elin, jonka tehtävänä on avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä, sekä seurata palkitsemisjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että johdon palkitsemisjärjestelmät edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen.

KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

VUOSITTAINEN TULOSPALKKIO

Altian toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johto kuuluvat Altia-konsernin tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Mahdollinen tulospalkkio perustuu hallituksen vahvistamiin konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden liiketoiminnallisiin tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Tulospalkkio maksetaan joko kerran vuodessa tai useammin vuositulospalkkiona tai myyntipalkkiona. Tulospalkkion tavoitteena on tukea Altian strategian toteutusta ja palkita henkilöstöä hyvistä suorituksista ja Altian taloudellisesta menestyksestä. Työntekijätehtävissä toimivat henkilöt kuuluivat tuotantopalkkiojärjestelmän piiriin. Tuotantopalkkio perustui kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin.

Mahdollinen vuositulospalkkio perustuu budjetissa vahvistettuihin konsernin tai liiketoimintayksiköiden liiketoiminnallisiin tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Vuosibonuksen maksimimäärä vaihtelee 5 % ja 35 %:n välillä vuosiansioista henkilön organisatorisen aseman ja tehtävän mukaan. Vuosibonuksen maksamisen edellytyksenä on liiketoiminnallisten tavoitteiden ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisen lisäksi etukäteen määritelty konsernin minimiliikevoittotaso. Vuosibonusten maksimi on toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osalta 35 % vuosipalkasta. Järjestelmän yksityiskohtaiset tiedot ovat yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.altiacorporation.com osiossa 'Hallinnointi'.

Vuoden 2013 tuloksen perusteella vuositulospalkkioita ei maksettu vuoden 2014 aikana. Myyntitulospalkkioita maksettiin 0,05 miljoonaa euroa vuonna 2014. Tuotantopalkkioita sosiaalikuluineen sisältyi tilikauden tulokseen yhteensä 0,3 (0,4) miljoonaa euroa.

PITKÄAIKAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2012 – 2014

Altian hallitus päätti 20.6.2012 uudesta pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä vuosille 2012 - 2014. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän tarkoituksena on tukea yhtiön strategiaa ja palkita sen toteuttamisesta sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön. Hallitus päättää vuosittain ansaintakriteereistä ja kohderyhmästä. Vuonna 2014 järjestelmän piiriin kuului 24 henkilöä. Järjestelmä on toteutettu valtio-omistajan yritysjohdon palkitsemisesta ja eläke-etuuksista vuonna 2009 antaman ohjeen mukaisesti. Ansaintajakson enimmäispalkkio on henkilön asemasta riippuen 80 - 100 % ansaintajakson yhteenlasketusta kiinteästä bruttovuosipalkasta. Kannustinjärjestelmän valmistelussa yhtiötä on neuvonut Alexander Corporate Finance Oy. Järjestelmän yksityiskohtaiset tiedot ovat yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.altiacorporation.com osiossa 'Hallinnointi'.

Mahdolliset palkkiot vuosien 2012–2014 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä maksetaan kolmessa erässä vuosina 2015–2017. Vuonna 2014 ei maksettu palkkioita vuosien 2012–2014 pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän perusteella. Altialla ei ole pitkäaikaista kannustinjärjestelmää vuodesta 2015 eteenpäin.

Altialla ei ole osakeperusteisia palkitsemis- tai kannustinjärjestelmiä tai optiojärjestelmiä. Hallituksen jäsenille tai yhtiön johdolle ei ole annettu optiota tai muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat osakkeisiin.

III. TOIMITUSJOHTAJAN JA JOHTORYHMÄN PALKAT JA PALKKIOT

Altian toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta, luontoiseduista, vuosibonuksesta ja pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmillä kannustetaan yhtiön johtoa kehittämään yhtiötä ja turvaamaan yhtiön taloudellinen menestys pitkällä aikavälillä. Palkitsemisperiaatteissa otetaan huomioon yhtiön kehitysvaihe ja strategia.

TOIMITUSJOHTAJAN TOIMISUHTEESEEN KUULUVAT TALOUDELLISET ETUUDET VUONNA 2014

Pekka Tennilä aloitti Altian toimitusjohtajana 1.6.2014. Pekka Tennilälle tilikauden 2014 aikana suoritetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat yhteensä 174 512 euroa muodostuen

- kiinteästä peruspalkasta 173 927 euroa
- luontoiseduista 586 euroa
- tulospalkkiosta vuodelta 2013, 0 euroa
- vuosien 2012–2014 pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän perusteella 0 euroa

Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta ja eläke työntekijän eläkelain mukainen. Toimitusjohtajalla ei ole yhtiön maksamaa lisäeläkettä. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Toimisopimuksen päättyessä irtisanomiseen Altian toimesta maksetaan toimitusjohtajalle kuuden kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

Antti Pankakoski vapautettiin Altian toimitusjohtajan tehtävästä 21.11.2013. Hänen irtisanomisaikansa oli kuusi kuukautta. Pankakosken johtajasopimuksen ehtojen mukaisesti Altia maksoi hänelle vuonna 2014 irtisanomisajan palkan lisäksi kahdentoista kuukauden palkkaa vastaavan rahasumman, yhteensä 876 656 euroa. Lisäksi Pankakoskelle maksettiin 132 466 euroa maksuperusteisen lisäeläkevakuutuksen perusteella.

JOHTORYHMÄN PALKAT JA PALKKIOT VUONNA 2014

Altian johtoryhmän jäsenille, pois lukien toimitusjohtajalle, tilikauden 2014 aikana suoritetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen olivat yhteensä 1 504 617 euroa muodostuen

- kiinteästä peruspalkasta luontoisetuineen 1 504 617 euroa
- tulospalkkiota vuodelta 2013, 0 euroa
- vuosien 2012–2014 pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän perusteella 0 euroa

Eräillä johtoryhmän jäsenillä on lakisääteisen eläkkeen lisäksi maksuperusteinen lisäeläkejärjestely. Johtoryhmän jäsenen toimisopimuksen päättyessä irtisanomiseen Altian toimesta maksetaan johtoryhmän jäsenelle kuuden kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

_Hallitus

1.

Mikael Aro

s. 1965, EMBA

toimitusjohtaja, VR-yhtymä Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2010
Nordic Cinema Group, hallituksen puheenjohtaja
Elinkeinoelämän keskusliitto, hallituksen jäsen
Kansallisteatteri, hallituksen jäsen
Palvelualojen työnantajat PALTA ry, hallituksen jäsen
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen jäsen
Suomalais-Venäläinen kauppakamari, hallituksen jäsen
East Office of Finnish Indstries, hallituksen jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
Senior Vice President, Northern Europe, Carlsberg breweries AS (2007-2009)
CEO, Oy Sinebrychoff Ab (2005-2007)
Commercial Director, Oy Sinebrychoff Ab (2003-2005)

2.

Sanna Suvanto-Harsaae

s. 1966, EKONOMI

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2013
Babysam AS, hallituksen puheenjohtaja
Best Friend AB, hallituksen puheenjohtaja
CCS Healthcare AB, hallituksen jäsen
Clas Ohlson AB, hallituksen jäsen
Paulig Oy, hallituksen jäsen
SAS AB, hallituksen jäsen
Sunset Boulevard AS, hallituksen puheenjohtaja
Upplands Motor AB, hallituksen jäsen
Vital Pet Food AS, hallituksen puheenjohtaja

3.

Catarina Fagerholm

s. 1963, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

toimitusjohtaja, Instru optiikka Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2008, varapuheenjohtaja vuodesta 2010, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
Kaupan liitto, hallituksen jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
toimitusjohtaja, Bosch ja Siemens Kodinkoneet Oy (1998-2005)
maajohtaja Suomi, Venäjä, Viro, Latvia, Liettua, AEG kodinkoneet (1996-1998)

4.

Annikka Hurme

s. 1964, elintarviketieteiden maisteri

toimitusjohtaja, Valio Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2010, palkitsemisvaliokunnan jäsen

Pääasiallinen työkokemus
johtaja, Juustot, Rasvat, Jauheet, Valio Oy (2012 - 2014)
johtaja, Pohjoismaiden myynti ja jakelu, Valio Oy (2010-2012)
johtaja, Tuoretuotteet ja Kotimaan myynti ja markkinointi, Valio Oy (2007-2010)
johtaja, markkinointi, Valio Oy (2000-2007)

5.

Minna Huhtaniska

s. 1974, oikeustieteen ja kauppatieteiden maisteri

General Counsel, Valmet Automotive Oy
Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2012, tarkastusvaliokunnan jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
lakiasiainjohtaja, Fazer-konserni (2008-2013)

6.

Jarmo Kilpelä

s. 1957, kauppatieteiden maisteri

finanssineuvos, virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon
Altian hallituksen yhtiöstä riippumaton jäsen vuodesta 2011, palkitsemisvaliokunnan jäsen
Gasonia Oy, hallituksen puheenjohtaja
Governia Oy, hallituksen puheenjohtaja
VR-Yhtymä Oy, hallituksen jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
finanssineuvos, Valtiovarainministeriö (1996-2007)
hallinto- ja talousvastaava, Valtion vakuusrahasto (1993- 1996)
tutkija, Suomen Pankki (1992-1993) osastopäällikkö, apulaisosastopäällikkö ja yritystutkija, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki (1981-1992)

7.

Matti Tikkakoski

s. 1953, ekonomi

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajasta riippumaton jäsen vuodesta 2011, hallituksen puheenjohtaja, palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan jäsen
Plastiroll Oy, hallituksen jäsen

Pääasiallinen työkokemus:
toimitusjohtaja, Atria Oyj (2006-2010)
varatoimitusjohtaja, År-Carton Group AB (2003-2005)
Huhtamäki Oyj:n johtotehtävät (1980-2002)

_Johtoryhmä

1.

Søren Qvist
s. 1965, DBE, BUSINESS MANAGEMENT

Senior Vice President, International Business (tammikuu 2014-)

Pääasiallinen työkokemus
Director, Open Markets, Altia Plc (2009-2014)
Senior Vice President, Denmark & Baltics, Altia Plc (2008-2009)
Commercial Director (2007-2008) and Managing Director, Altia Denmark A/S (2008)
Commercial Director (2001-2003), Director(2003-2005) and Division Director, Valora Trade Beverages A/S
Commercial Manager, TOMS Danmark A/S (2001-2004)
National Sales Manager (1999-2000) and Key Account Manager (2000), Valora Trade Confectionery A/S
Key Account Manager (1992-1997) and National Key Account Manager (1997-1999), Tuborg Danmark A/S
Sales Coordinator (1991-1992), Brdr. C.& M. Brünner A/S
Purchase assistant (1989-1990) and Purchaser (1990-1991), Dagrofa A/S

2.

Sanna Hokkanen
s. 1974, KASVATUSTIETEEN MAISTERI

Senior Vice President, HR and Communications (2011-)

Pääasiallinen työkokemus
HR Director, Fujitsu Oy (2008-2010)
Senior HR Manager, Nokia Oyj (2004-2008)
HRD Manager, Nokia Oyj (2001-2004)
HR Director, Done Oyj (2000-2001)
HR Specialist, Nokia Oyj (1997-2000)

3.

Hannu Tuominen
s. 1958, DIPLOMI-INSINÖÖRI

Senior Vice President, Industrial Services and Supply Chain (2009-)

Pääasiallinen työkokemus
Senior Vice President, Industrial Services and Production, Altia Oyj (2008-2009)
Division Director, Vaisala Oyj (1994-2007)
Production Director, Vaisala Oyj (1992- 1994)
Production Director, Fiskars Power Systems Oyj, (1990-1992)
Product Marketing Manager, Fiskars Power Systems Oyj, (1988-1990)
Business Controller, Fiskars Power Systems Oyj, (1986-1988)

4.

Pekka Tennilä
s. 1969, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

CEO (kesäkuu 2014 -)

Pääasiallinen työkokemus
President, Baltics, Carlsberg Group (2012-2014)
Commercial Director, Baltics, Carlsberg Group (2011-2012)
President & CEO, Saku Brewery, Carslberg Group (2008-2011)
Export Director, Sinebrychoff, Carlsberg Group (2006-2008)
Marketing Manager, Beer Portfolio, Sinebrychoff, Carlsberg Group (2001-2005)
Business Manager Finland, Nordic Kellogg's (2000-2001)
Brand Manager- ja markkinointitehtävät, Leaf Confectionery (1995-1998)

5.

Michael Bech-Jansen
s. 1972, M.SC. IN ECONOMICS AND BUSINESS ADMINISTRATION

Senior Vice President, Commercial Operations (2013-)

Pääasiallinen työkokemus
Independent Senior Consultant and Advisor (2012-2013)
Marketing Director, Global Travel Retail, British American Tobacco International (Switzerland) (2010 – 2012)
International Senior Brand Manager, International Brand Group, British American Tobacco Ltd (UK) (2009 – 2010)
General Manager, British American Tobacco Sweden AB (2008 – 2009)
Managing Director, House of Prince AB Sweden (2008)
Managing Director, Scandinavian Tobacco s.r.o., Czech Republic (2007)
Marketing Manager, House of Prince AB Sweden (2004 – 2006)
Marketing Manager, House of Prince A/S Denmark (2003 – 2004)
Brand Manager, House of Prince AB Sweden (2000 – 2003)
Sales and Marketing Trainee, House of Prince A/S Denmark (1998 – 2000)

6.

Matti Piri
s. 1969, KAUPPATIETEIDEN MAISTERI

Senior Vice President, CFO (2013-)

Pääasiallinen työkokemus
VP Finance & Control, Neste Oil Oyj (2011-2013)
Acting CFO, Neste Oil Oyj (9/2012-5/2013)
Finance Director, Austria (2010-2011), Czech/Slovakia (2007-2009) and Hungary (2005-2007), MARS Inc.
Project Manager, South Central Europe, MARS Inc. (2004-2005)
Financial Controller, Romania, MARS Inc. (2003-2004)
Financial Planning Manager, Effemex Europe (2001-2003)
Business Planning Manager, Finland/Baltics, Effemex Europe (1996-1999)
Financial Analyst, Finland/Baltics, Effemex Europe (1994-1996)

_Yhteystiedot

SUOMI

Altia Oyj
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
PL 350, 00101 Helsinki
Puh. 0207 013 013
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altiacorporation.com

Altia Oyj
Koskenkorvan tehdas
Santavuorentie 11
61330 Koskenkorva
Puh. 0207 013 013

Altia Oyj
Rajamäen tehdas
Valta-akseli
05200 Rajamäki
Puh. 0207 013 013

Altia Finland
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 013
etunimi.sukunimi@altia.fi
www.viinimaa.fi

Alpha Beverages Oy
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 011
etunimi.sukunimi
@alphabeverages.fi
www.viinimaa.fi

Oy Wennerco Ab
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 012
etunimi.sukunimi@wennerco.fi
www.viinimaa.fi

Viinimaa
Porkkalankatu 22 A
00180 Helsinki
Puh. 0207 013 011
etunimi.sukunimi@viinimaa.fi
www.viinimaa.fi

Roal Oy
Tykkimäentie 15
05200 Rajamäki
Puh. (09) 290 420
etunimi.sukunimi@roal.fi
www.roal.fi

RUOTSI

Altia Sweden AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O. Box 27144
SE-102 52 Stockholm
Puh. +46 8 557 790 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altia.se

Altia Sweden AB
Logistics Center
Postal address:
P.O. Box 2021
SE-196 02 Kungsängen
Visiting and shipping address:
Garpebodavägen 4
SE-196 37 Kungsängen
Puh. +46 8 450 47 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

Altia Sweden Services AB
Sandhamnsgatan 63 A
P.O. Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 598 110 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

BevCo AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O.Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 557 790 09
bevco@altiacorporation.se

Bibendum AB
Sandhamnsgatan 63 A
P.O. Box 27084
SE-10251 Stockholm
Puh. +46 8 598 111 00
etunimi.sukunimi
@bibendum.se
www.bibendum.se

Philipson Söderberg AB
Sandhamnsgatan 63 C
P.O. Box 29163
SE-10052 Stockholm
Puh. +46 8 598 112 00
etunimi.sukunimi@
philipsonsoderberg.se
www.philipsonsoderberg.se

Vinuversum AB
Box 27084
SE-102 51 Stockholm

NORJA

Altia Norway AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 342, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com
www.altiacorporation.com

Best Buys International AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 473, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@bestbuys.no
www.bestbuys.no

Bibendum AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 476, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi
@bibendum.no
www.bibendum.no

Interbev AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 422, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@interbev.no
www.interbev.no

Premium Wines AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 342, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
post@premiumwines.no
www.premiumwines.no

Strøm AS
Harbitzalléen 2a, 5th floor
N-0275 Oslo
P.O. Box 459, Skøyen
N-0213 Oslo
Puh. +47 21 50 18 00
etunimi.sukunimi@strom.no
www.strom.no

TANSKA

Altia Denmark A/S
Bredevej 2C
DK-2830 Virum
Puh. +45 8880 3600
etunimi.sukunimi@
altiacorporation.com
www.altiadenmark.com

Altia Denmark A/S
Svendborg Logistics Center
Rødeledsvej 70
DK–5700 Svendborg
Puh. +45 8880 3600
etunimi.sukunimi@
altiacorporation.com
www.altiadenmark.com

VIRO

Altia Eesti AS
Tammi tee 30
Laabi küla, Harku vald
EE-76901 Harjumaa, Estonia
Puh. +372 671 2000
Fax +372 671 2001
etunimi.sukunimi@altia.ee
www.altia.ee

LATVIA

SIA Altia Latvia
Kuldīgas iela 36A
Rīga, LV-1083, Latvia
Puh. +371 6762 8895
etunimi.sukunimi@altia.lv
www.altia.lv

RANSKA

SAS Larsen - Le Cognac des Vikings
66 Boulevard de Paris
FR-16100 Cognac
Puh. +33 5 45 35 75 71
etunimi.sukunimi@cognac-larsen.fr
www.cognac-larsen.fr

ALTIA TRAVEL RETAIL JA VIENTI

Altia Oyj
Porkkalankatu 22A
00180 Helsinki
Puh. +358 207 013 013
etunimi.sukunimi
@altiacorporation.com

2014

TILINPÄÄTÖS

ALTIA

– YOUR 1ST CHOICE –